

VII. évfolyam
2009. 4. szám
Megjelenik
kéthavonta
450 Ft

HIT – MAGYARSÁG – ÉRTÉK

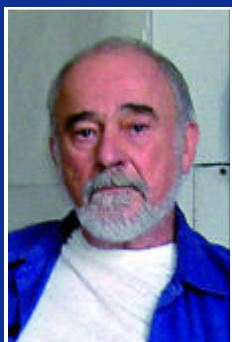
Szent Kereszt

ÖKUMENIKUS MAGAZIN

Salzman Zoltán

A keresztény normák
szerint élőknek az üzleti
életben is van közös
iránytűjük

Fabók Gyula

Hátha azt mondják,
itt egy templom,
fessd ki!

Vukics Ferenc

Ha sorsunkat
be akarjuk
tölteni, kapunk
segítséget

Legeza Dénes

A barokk örökséget
mutattuk be
templomunkban

Mága Zoltán hegedűművész hitvallása

**Lélekhídakat építetek
a szeretet húrjain**

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSÉPÍTÉSBN!

VERITAS-LAKÁSOK 2009-BEN

KEDVEZMÉNYES KAMATOZÁSÚ HITELLEL MEGVÁSÁROLHATÓK ZUGLÓBAN ÉS A XIII. KERÜLETBEN
KÖZTISZTVISELŐK RÉSZÉRE ELŐLEG BEFIZETÉSE NÉLKÜL! **340.000 – 480.000,- Ft/m² áron**

XIII. kerület, Rokolya 32.

Budapest XV. kerület
Dugonics utca 56. – azonnal beköltözhető 50 m² -ig

Budapest XIV. kerület
Kóvér Lajos tér 32/b. – azonnal beköltözhető 83 m² -ig

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 21. 30, 46, 59, 60, 80, és 82 m² -ig
tervezett átadási határidő: 2009.12.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 20. – azonnal beköltözhető 63 és 73 m² -ig

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 32. 51, 55, 65, 67 m² -ig
tervezett átadási határidő: 2009.09.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 30. 39, 40, 42, 44, 45, 50, 51, 54, 61, 71, 75, 77 m²
tervezett átadási határidő: 2009.12. 79, 82 és 85 m² -ig

Budapest XIV. kerület
Fűrészes u. 30-32. 100 m² -ig
tervezett átadási határidő: 2009.09.

Budapest XIV. kerület
Gyarmat utca 71. 42, 56, 60, 75 m² -ig
tervezett átadási határidő: 2010.06.

XIII. kerület, Rokolya utca 21.

A lakás vételárának 50%-áig zuglói lakásokat is beszámítunk!

Kérjük, tekintse meg több mint 1000 lakásból álló referenciánkat!

Érdeklődni lehet: **IRODA: 1142 Budapest Erzsébet Királyné útja 86.**

Nyitva: H-CS: 8-16:30, P: 8-14:30

☎ 383-0829, 383-0983 • www.veritas.hu

VÁSÁROLUNK TELKEKET, HÁZAKAT KÉSZPÉNZÉRT!

URNATEMETŐ

BUDAPEST SZÍVÉBEN

A Belvárosi Szent Mihály templom
alatt található urnatemetőben el nem
évülő urnafülkék válthatók.

Ügyintézés:

Vinczy Péter fősekrestyés
Belvárosi Szent Mihály templom
„Angolkisasszonyok temploma”

Telefon: +36 1 337 8116

1056 Budapest, Váci utca 47/b
belvsztmihaly@freemail.hu
www.szentmihalytemplom.hu

Bocskai jellegű főveg

Tradíció és elegancia!

(06) 30/9 000 825

www.bocskaisapka.hu

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin,
1148 Budapest,
Nagy Lajos király útja 47/a
Tel/Fax.: 221-1524,
mob: 06-70-244-0240

Lapigazgató:
Horváth János
elnök-vezérigazgató

Főszerkesztő:
Kuruczleky Ilona

Internet elérés:
<http://www.szentkereszt.hu>
e-mail: szentkereszt@szentkereszt.hu

Főszerkesztő-helyettes: **Papp Nóra**
A szerkesztőség tagjai:

Bajcsy Lajos, Bayer Emil,
Fajkusz Mária, Gréczy László, Forgács
Renáta, Frigyesy Ágnes, dr. Kis Boáz,
dr. Kovács János, Kovács Mária,
Kubányi Andrea, Németh Andrea,
Pálffy Mária, Ráczi Kristóf László,
Somogyi György, Szilágyi Ferenc,
Varga János

A lapot kiadja:
Veritas Invest Zrt.
1142 Budapest,
Erzsébet királyné útja 86.
Tel: 383-0983, fax: 383-0984

A megjelent hirdetések tartalmáért
a kiadó nem vállal felelősséget.

Terjeszti: HIRKER Rt. (Budapesten)
Lapker Rt. (vidéken)
ISSN 1589-617X

Nyomda: Pátria Nyomda Zrt.
1117. Budapest, Hunyadi János út 7.
Tel: +36 1 463 0440/810
Fax: +36 1 464 3844

Kedves Olvasó!

Ha elhivatásunk tudatossá válik

... mert szükség kényszerít engem. Jaj ugyanis nekem,
ha az evangéliumot nem hirdetem." 1.Kor. 9, 1.6

Könnyen megfélelkezünk arról, hogy Isten elhívása természetfeletti. Ha el tudjuk mondani, hol hallottuk meg Isten hívását, ami csak ránk vonatkozik, akkor feltehetjük a kérdést, vajon hallottuk-e valaha is. Isten hívása nem ilyen egyszerűen jön, mert természetfeletti. Persze adódnak helyzetek, amikor tudatossá válhat az emberben úgy, mint hirtelen jött mennydörgés, vagy lassú megvilágosodással, de bárhogyan jön is, mindig természetfeletti, amit nem lehet szavakba foglalni. Bármelyik pillanatban tudatossá válhat bennünk ez a kiszámíthatatlan, meglepő hívás, amely megragadja életünket! Az elhívás más, mint a megváltás és megszentelődés. Nem azért hív el minket az evangélium hirdetésére, mert megszentelt emberek vagyunk. Az evangélium hirdetésére szóló elhívás egészen más. Pál kikerülhetetlen belső kényszernek mondja az elhívását. Ha bizonytalanná lettünk Isten nagy természetfeletti elhívását illetően, nézzünk bele saját életkörülményeinkbe, kutassuk fel, mi az, ahol nem Isten van az első helyen, hanem a saját elképzeléseink. Ha Isten hív valakit, nem számít, milyenek a körülményei, mert azon kell munkálnia, hogy Isten célja vele megvalósuljon. Ha elfogadjuk Isten tervét, összhangot teremt nemcsak tudatos életünkben, hanem bensőnk rejtett mélységeiben is, amelyet mi nem is tudunk megközelíteni.

Üdvözzel: *Kuruczleky Ilona*
főszerkesztő

Tartalom

Szent Pál második apostoli útja.....4. old.
Máriapócson hun templomot találtak.....5. old.
Mága Zoltán.....6-7. old.
Minden lehetséges II. rész.....8-9. old.
Mindörökké, Erdély.....10-11. old.
Szent István ünnepén11. old.
A teremtés és a tudomány eredményeinek
szembestése a Bibliával.....12-13. old.
Bemutatjuk a Keresztény Üzletemberek és
Vállalkozók szervezetét, az ÉrMe Hálózatot.....14-15. old.

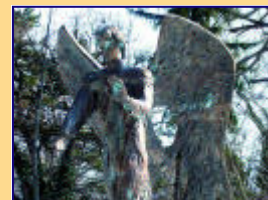

6-7 old.

18-19. old.

Fabók Gyula festőművész műtermében.....16-17. old.
Szentlajosai Szűzanya kápolna.....17. old.
Ki vagy, Vukics?.....18-19. old.
Poszter.....20-21. old.
A keresztény értelmiség és a Pax Romana.....22. old.
Keresztes Szent János.....23. old.
Gondolatok Wass Albert művéhez.....23. old.

26-27 old.

Uram Tiéd a ház!.....24-25. old.
Az angyalokról.....26-27. old.
Budapesti Barokk Fesztivál.....28-29. old.
Kopjafa-avatás a Nyerges-tetőn.....29. old.
Énekeljünk egy jót!.....30-31. old.
Református hírek.....32-33. old.

37. old.

Gyurácz Ferenc püspök (1841-1925).....34-35. old.
Eric W. Gritsch: Isten udvari bolondja.....36. old.
Dr. Cserhádi Ferenc püspök küldetése.....37. old.
A MÁV-telepi Jézus Szíve katolikus templom.....38. old.
Megrendelés és előfizetés.....39. old.

Mielőtt Pál apostol erre az újabb útra elindulhatott volna, Jeruzsálembe ment az apostoli zsinatra. A megbeszélés tárgya: kell-e a pogányságból megtérteknek is megtartani a mózesi törvényt? Tehát azt akarják, hogy a pogányok csak abban az esetben lehessenek keresztények, ha előbb körülmetéltetik magukat, és kötelezően elismerik a mózesi törvényt.

Emiatt konfliktus támadt Péter és Pál között. Végül is Péter kifejtette a tiszta krisztusi hitet, amely így hangzik: „a mi hitünk az, hogy Urunk Jézus Krisztus kegyelme által üdvözölünk, és éppen így ők is”.

Ezután mindnyájan elismerték, hogy Pál küldetése a pogányoknak szól, és ezt a küldetését Isten pecsételte meg. Pál és Barnabás a körülmételetleneknek hirdessék az igét, a többiek pedig a zsidóknak.

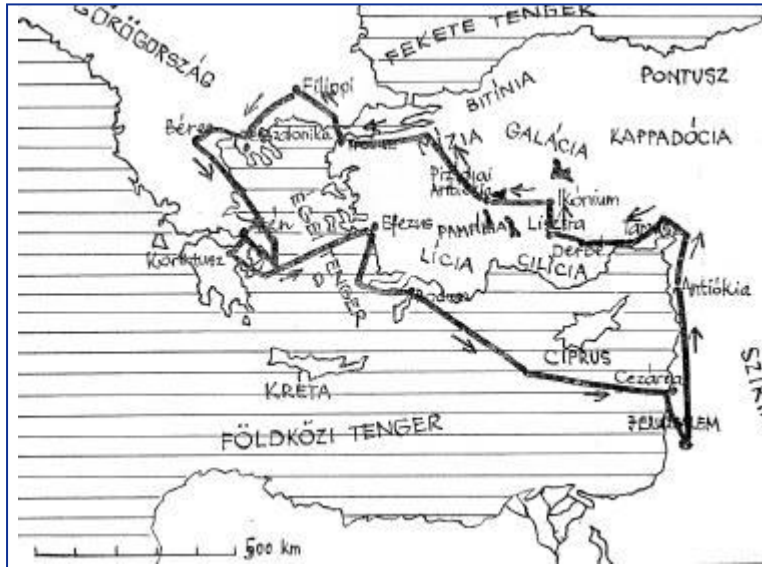
Meg kell még említenünk az antióchiai drámát. A jeruzsálemi zsinat határozatának valóra váltása nem ment zökkenő nélkül. Mi is történt Antióchiában? A Jeruzsálemből jött zsidó keresztények nem nézték jó szemmel, hogy Péter részt vesz a pogány keresztények szeretetlakomáin. Ezt Péter szemére vetették. Erre Péter újra „zsidó módon” élt, és nem vett részt a pogány keresztények étkezésein. Pál érezte, hogy meg kell akadályozni a készülődő szakadást. Hosszú vívódás után szemtől-szembe megmondta Péternek: „Ha te zsidó létedre pogány módon, és nem zsidó szokás szerint élsz, hogyan kényszerítheted a pogányokat, hogy zsidó módon éljenek?” Gal 2, 14

Komoly fellépése megszerezte Pálnak a győzelmet. Péter belátta hibáját. Tudta, hogy nem apostoltársa szólt hozzá, hanem Krisztus szólt Pál ajkával.

49–52-ig tartott a második apostoli út – Szilás, Timóteus és Lukács társaságában. Az útvonal: Antióchia, Tarszus, Derbé, Lisztra, a galatak földje, Mizián keresztül Troász.

Európa földjén: Filippi, Tesszalonika, Athén, Korintus 50 telétől 52 nyaráig. Visszatérés Efezuson, Cezaréán, Jeruzsálemen át Antióchiába. Pál és Szilás áthaladtak Szírián és Cilicián, és megerősítették az egyházakat. Timóteus Lisztrában csatlakozott hozzájuk. Timóteus apja pogány volt, de anyja és nagyanyja vallásos zsidók. Ők nevelték az ifjút, akit Pál példája lelkesített. A galatak földjén 50 ezer zsidó élt, akiket III. Antiochusz telepített ide. Őket kereste fel Pál. A galata elnevezés görögös formája a gall vagy kelta névnek. Az apostol

Szent Pál második útja

hosszabb ideig tartózkodott Galáciában, megbetegedett, talán maláriát kapott, de a fáradtságos munka meghozta a maga gyümölcsét, írja a Gal 4, 13-14-ben.

Pál munkatársaival Európa földjére érkezik, Lukács is csatlakozik hozzájuk. Troászban értette meg Pál, hogy Krisztus evangéliumát más vidékre is el kell vinnie. Így jutottak Makedoniába. Látomásában megjelent egy férfi, aki így szólt hozzá: „Gyere át Makedoniába, és segíts rajtunk!” ApCsel 16, 9

Lelkileg és szellemileg távol állt Páltól az európai ember gondolkodása. Isten mégis idehívta, ebbe az új környezetbe. Pál és társai Neapolisban léptek először Európa földjére.

A következő állomás: Filippi, a szeretett egyházközösség. II. Fülöp saját nevét adta a városnak Kr. e. 360-ban. Filippi adminisztrációja olyan volt, mint Rómáé. Zsidók kevesen voltak a városban, zsinagógájuk sem volt, a városon kívül a folyó mellett tartották összejöveteleiket. Pál is idejött, hogy találkozzék velük. Hallgatósága nagyrészt asszonyokból került ki, köztük volt Lídia is. Megkeresztelkedett házanépével együtt és befogadta Pált és társait házába. Egyszerűen és csendben történt az alapítás, ami egyre tovább fejlődött. A filippii egyház mindig „öröme és koronája” maradt az apostolnak. Az ApCsel 16. fejezetében sok érdekeseget olvashatunk a filippii eseményekről.

Az első európai nagyváros Tesszalonika volt, ahol Pál az evangéliumot hirdette. Pál először is munkát keresett. Mindig vigyázott arra, hogy keze munkájával tartsa el saját magát és társait. Így került Jázon műhelyébe. Szombatonként a zsinagógában beszélt az összegyűlt zsidóknak az Írásról. Néhány hónap múlva a zsidók irigykedni kezdtek Pálra, lázadást szítottak elle-

ne. Jázon járt közbe értük és Szilással együtt Béreába távoztak.

Nagyon népes negyed volt Béreában, és zsinagógájukat igen sok istenfélő pogány is látogatta. Pál és Szilás hamar találtak szállást és munkát is. Béreában nemcsak a zsidók közül tértek meg sokan, hanem az előkelő görög asszonyok és férfiak is nagy számban csatlakoztak Pálhoz. De a tesszalonikai zsidók elhíttették a viszálykodás konoklyát, fellázították a tömeget. Pál innen Athénba hajózott.

Pál missziós módszere: ő nemcsak misszionárius, hanem lelkipásztor is. Amit meghódított az Úr számára, azt igyekszik megtartani és megerősíteni. Nem a gyors eredményt tartotta

szem előtt, még kevésbé akart látványos sikereket. Az athéni misszió sikertelen volt. Miért? „Elszorult a szíve a bálvánnyal teli város láttán.” ApCsel 17, 16

Ebben a városban élő, eléggé szabad gondolkodású zsidók nem nagy érdeklődést mutatnak az apostol evangéliuma iránt. Sőt, Pál az Areopágusz-i testület előtt találta magát. Itt mondta el a híres areopáguszi beszédét, amit olvashatunk az ApCsel 17, 16-34-ig.

Az apostol beszéde kudarcra végződött. Ezek után elhagyta a várost és Korinthusba ment, Eleuszion át. 50 telének elején érkezett Korinthusba. Egyedül érzi magát, nyugtalanság gyöttri. Sikerül jól barátokra találnia Priscilla és Aquila személyében, akik befogadták házukba. Ők is sátorkészítéssel foglalkoztak, Pál is velük dolgozott, hogy fenntartsa magát. Vendéglátói hívők voltak már, s többé nem is szakadtak el az apostoltól. Szombatonként megjelent a zsinagógában és prédikált az összegyűlt zsidóknak. A zsinagógával azonban itt is hamar szakítania kellett. A zsidók irigységéből Gallio prokonzulnál azal vádolták, hogy Pál olyan vallást hirdet, amit a birodalomban tilos hirdetni. A prokonzul elzavarja őket. Az apostol majdnem két évet töltött Korinthusban 50 ősztől 52 nyaráig. Itt írta a híres I. Kor. Levelet, melynek gyöngyszeme „A szeretet himnusz.” I. Kor. 13, 1-13.

Pál vetett, de a növekedést Isten adta.

Forrás: Gyürki László: Szent Pál apostol útjain.

Pálffy Mária

Egy álom beteljesült! – milliókat adományozott a hegedűművész! A világhírű hegedűművész Mágá Zoltán a könnyeivel küszködött augusztus 18-án este a Szent István Bazilikában életének legmeghatóbb koncertjén. A 100 templomi jótékonyági koncertsorozat nagyszabású, ünnepélyes megnyitóján több mint háromezren élhették át a meghitt, felemelő pillanatokot. Rászorulóknak sokasága részesült a százezres-milliók adományokból, az Isten Házában létrejött végre valami álomszerű. A koncertsorozat fővédnökségét nem más vállalta el, mint Kozma Imre Atya, a Máltai Szeretetszolgálat Elnöke. A Máltai küldetés a hit védelmében és a szegények szolgálatában bontakozik ki.

Kevesen vannak idehaza, akik ne ismernék Mágá Zoltán hegedűművész nevét. Kitüntetéseit nehéz volna felsorolni, olyan sok elismerésben volt része. Fiatalkora ellenére már világhírű, mindene megvan, szép családja van, bejárta a világot. Amit egy ember kívánhat magának, azt mind elérte. Olyan tehetséget kapott a Jóistentől, amellyel sok örömet tud adni másoknak. Művészetének jellemzői az átütőerő, a magas szintű technikai tudás, a lélek mélyéből fakadó adni vágyás, és a remény, hogy a zene és az abban megjelenő szeretet eszköz lehet a világ jobbá tételéhez! Zenéjét utánózzathatatlannul különleges személyisége teszi egyedivé, varázslatos és lenyűgözően

harmonikus. Az elmondottak alapján, azt gondolom, hogy Mágá Zoltánt nagyon szereti a Jóisten és viszont. Ön is így látja?

Én is úgy érzem, hogy közel állok a Jóistenhez, hiszen Isten hívő, Isten féltő ember vagyok. Igaz nem tudok rendszeresen templomba járni, de mindig imádkozom. Azt is az Úrnak köszönhetem és természetesen a szüleimnek is, hogy én most Mágá Zoltán vagyok.

Ha már a szüleit említette, kérem, hogy meséljen róluk.

Zenésdinasztiából származom, nagyapám, dédapám és az üknagyapám is zenész volt. A

Főbb kitüntetései: 2004-ben Mádl Ferenc a Magyar Köztársaság elnöke Magyar Köztársasági Arany Érdemkeresztal tüntette ki. 2005-ben a miniszterelnök Kisebbségekért Díjban részesítette. 2007. november 16-án a Máltai Lovagrend a művészt jószolgálati kulturális nagykövetté nevezte ki. 2007. május 13-án Európa-díjban részesült, 2007. június 24-én Becsületrend Nagykeresztjét vehette át. 2007. augusztus 20-án a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetést vehette át. 2007. december 22-én a Budapesti Operettszínház örökös tagja címet kapta meg. 2008. január 22-én a Magyar Kultúra Napján, a Magyar Kultúra Lovagjává avatták. 2008. november 28-án Előadóművész kategóriában a Prima-Díj tulajdonosa lett. 2008. november 17-én a főváros legmagasabb kitüntetését, a Budapestért-Díjat vehette át.

szüleim, hála Istennek, élnek, egészségesek, boldogok, és nagyon büszkék rám meg a többi testvéremre is. Három lánytestvérem és egy öcsém van. Szépen és becsületesen nevelik a gyermekeiket, de ők nem zenével foglalkoznak.

Én mindig azt hittem, hogy aki ilyen zenei kvalitásokkal rendelkezik, mint Ön, annak nem kell igazán sokat gyakorolnia.

Nagyon sokat kell gyakorolnom, most még sokkal többet, mint gyerekkoromban. A zenei tanulmányaimat ugyanúgy végeztem, mint minden más gyerek, kezdve az általános zeneiskolától a középiskolán át a felsőfokú zenetanulmányokig. Még most is tanulok, jelenleg a Pécsi Tudományegyetem zenei tanszakára járok, mert a hivatalos hegedűművészeti diploma –, amelyre szükségem van – megszerzésének ez az feltétele. Előadóművészi diplomám természetesen van, és amire nagyon büszke vagyok, hogy ezt Szenthelyi Miklóstól, a Zeneakadémia professzorától vehettem át. Ahhoz, hogy egy nemzetközi zeneiskolát vezessek, hogy megvalósíthassam az álmaimat, kellene a hivatalos dokumentumok. Ezenkívül még a Károly Róbert Főiskola hallgatója is vagyok, gazdálkodási menedzsment szakon. Bízom benne, hogy jövőre már meglesz a közigazgatási végzettségem is. Tehát a sikerhez kell egy Isten adta tehetség és nem árt, ha van szerencse is, de mindez nem nélkülözheti a tudást. Amikor felmegyünk a színpadra – a művésztársadalomról beszélnek – egyedül vagyunk, és vagy tudunk vagy nem. Ha rosszul játszunk, akkor a közönség legközelebb nem jön el. Csak egy olyan művész tudja elvárásolni játékával tartósan az ő közönségét, aki igazán tehetséges.

Hogyan képes ennyi zeneművet kívülről eljátszani?

A zenei anyagok elsajátítása főleg a tanulási módszeren múlik. Már egészen kisgyermekkor-

Hegedűversenyt csak úgy lehet eljátszani, ahogy a szerző megalkotta. A klasszikusokat nem lehet kotta nélkül megtanulni. Természetesen, egy könnyebb műfajú zenét első hallásra azonnal eljátszok.

Hatalmas rajongó táborral rendelkezik a gyerekektől az idős generációig. Hívták már a királyok primásának, a zene nagykövetének, az emberek közötti hidak építőjének. Mondják, senki nem lehet próféta a saját hazájában. Önnek ez mégis sikerült. Mi az a plusz, amellyel csak Mága Zoltán rendelkezik.

Egy titka van. Amit ját-

szom, azt teljes szívvel és szeretetből teszem. Azt a szeretetet akarom sugározni mindig a nézők felé, amelyet én kapok a Jóistentől. Egy vérbeli előadóművész élvezi a játékát,

örömét leli benne. Annyira szeretem a zenét, a közönséget, hogy csak ennek élek. Alapítottam egy szimfonikus zenekart, Primárius néven, amellyel járjuk a világot és jó hírért visszük a magyar népzenenek.

A világhírű Rajkó zenekar vezető primásaként Európa szinte minden fővárosában, Amerikában és Távol-Keleten öregbítette szeretett hazája hírnevét. Később az Ön által alapított Budapest Cigány Zenekarral (Budapest Gipsy Band) bejárta a Föld másik felét, és kivétel nélkül hatalmas sikerű koncerteket adott. Talán nincs még egy művész, aki küldetésstuda-

romban kezdtem a hegedülést, de a nagyapám először hegedűt és nem kottát adott a kezembe, és hallás útján tanultam meg játszani. Kisiskolás koromban, a Rajkó zenekarban, ahol már 12 éves koromban játszottam, ugyanúgy elvégeztünk minden kötelező tananyagot, mint bármely más zeneiskolában, de a zenekari gyakorlaton nem volt kitéve a kotta, mint egy hagyományos szimfonikus zenekarban. A karnagyunk, Farkas Gyula bácsi elhegedülte nekünk a darabot, és többszöri hallás útján kellett elsajátítanunk a műveket. Utána kottából is megtanultuk, hogy a játék folyamán mindig előttünk legyen a kottakép. Megemlíteném még Járóka Sándort, a szakma nagy mesterét, akitől a magyar népzene tanultam, és Komlós Péter kétszeres Kossuth-díjas hegedűművészt, a Bartók Vonósnégyes primáriusát, aki a klasszikus zenére oktatott. A négyéves kisfiam már nem ilyen módszerrel ismerkedik a hangszerrel. Először még csak pengetés, a különféle ritmusok felismerése, de ő már kottából fogja elkezdni a komolyabb zenei tanulmányokat. Felnevekedtem már én is csak kottából tanultam. Tíz éve más stílust képviselek, mert egy Paganini, Vivaldi vagy egy Beethoven

tát ennyire előtérben tartva képviselte a magyar kulturális tradíciókat, és erősítette a magyarságról kialakult pozitív képet. Ezáltal számos rajongót szerzett nemcsak magának, hanem a hagyományos cigány- és klasszikus muzikának is.

Gyerekkorom óta járom a világot, sokat utaztam a Rajkó zenekarral. Tizennégy évesen már játszottam Helmut Kohl kancellár születésnapján, Hamburgban. Arra meg kifejezetten büszke vagyok, hogy fellépéseimmel hazám jó hírért vihetem, és a magyar zenei kultúrát szolgálhatom. A világ számtalan színpadán felléptem már és számos tehetséges és világhírű művésszel dolgozhattam együtt. A Lyoni Nemzetközi Jazzfesztiválon olyan elismert sztárokkal léphettem fel, mint Didier Lockwood, Segan', Yochk'o Seffer, Richard Clayderman, de játszottam már Salma Hayekkel, Stephan Grappellivel, Bonnie Tylerrel és Chris Normannel is.

Mint mondta sok helyen fellépett már, mégis mindig visszajött. Soha nem akart végleg kint maradni?

Nem, nekem mindig honvágyam van, ha távol vagyok a hazámtól. Nemrég kaptam egy felkérést Kínába, a világ egyik legnagyobb menedzsment cége szeretne velem dolgozni 2010-től. Egy többéves szerződést ajánlottak fel, nagyon hívnak, de nem hiszem, hogy Magyarországot itt hagyom, mert úgy érzem nekem itt a helyem. Amerikában is lett volna ilyen lehetőségem, sőt még a mai napig is küldik a hosszú távú exkluzív szerződéseket, de nem megyek. Én szeretem a hazámat, és engem is szeretnek az emberek, és ezt nem lehet megfizetni. Persze, jó külföldön is fellépni, de mindig nagyon vágyom visszajönni. Őt kontinensen, közel száz országban játszottam már, de bárhol is voltam, nekem a legszebb ország mindig Magyarország. Én csak itthon érzem jól magam, és a családom is így érez. Az amerikai turnémon velem volt a családom is, fantasztikusan szép helyeken jártunk, Las Vegas, Miami, Hollywood és a feleségem alig várta már, hogy hazajöjünk, még a lányom is!

Őszintén megmondom, kevés olyan adakozó lelkes emberrel találkoztam mint Ön. A koncertjeire rendszeresen meghív nyugdíjasokat, segíti a hátrányos helyzetű gyermekeket. Számos mesterhegedűje kelt már el jótékonyági koncerteken, aukción. A bevételt mindig nemes célokra ajánlotta fel.

Igen, így van, és ennek jegyében augusztusban kezdtem el a 100 templomi koncert című nagyszabású jótékonyági koncertsorozatot, amelyről – azt gondolom – hazánkban egyedülálló kezdeményezés, hatalmas és nemes program a jótékonyág és összefogás érdeké-

Erdő Péter bíboros úrral a koncerten

Lovaggá avatási ceremónia

Orbán Viktor elnök úrral

Együtt a család

sára fordítjuk. A nagyszabású nyitógálára augusztus 18-án került sor a budapesti Szent István Bazilikában. Én nagyon boldog vagyok, ha segíthetek, még akkor is, ha ezért sokan kinevetnek. A koncerten jó volt látni, hogy az ország vezető emberei is tudnak adakozni. Persze nem lehet mindenkin segíteni, ahhoz társadalmi összefogásra volna szükség, de ahol csak lehet én teszem a magam dolgát, mert ez a szeretet parancsa, ezt kéri tőlünk az Úr. A nyitóünnepséget

Otthonában a kitüntetések között

ben. A sorozat keretében nagyon sok helyen fellépünk, hogy néhányat említsek: a Gyöngyösi Római Katolikus Nagytemplom, Egri Bazilika, Debreceni Zsinagóga, Budapesti Zsinagóga, Szegedi Dóm, Esztergomi Bazilika és kisebb települések templomai. Jelenleg országunk egyik legfontosabb kérdése a szegénység enyhítése, valamint a cigányság és a zsidóság integrálódása a magyar társadalomba. Úgy gondolom, ezzel a koncertsorozattal és a köré felépített programmal méltó módon építhetünk hidat a kisebbség és a többség között, méghozzá jótékony módon, számos gyermekorházat és ezáltal több beteg gyermek gyógyulását támogatva. Több művésztsámmal és zenésztársammal, hogy egy párat említsek Frankó Tünde, Fischl Mónika, Bándi János, Nemcsák Károly és még sokan másokkal összefogva hiszünk benne, hogy enyhíthetünk a negatív helyzetbe került kisebbségeken. A koncertsorozatot természetesen karitatív célból vállalkozunk. A jótékonyági fellépések minden bevételét beteg gyermekek, nagycsaládosok, szegények, kórházak segítésére, tehetséges ifjak támogatá-

Hollywoodban

megtisztelte jelenlétével országunk első számú tekintélye, Erdő Péter bíboros úr is. Igyekeztünk olyan műveket összeválogatni, hogy mindenki megtalálja a neki kedvére valót. Felcsendültek Bach, Schubert, Beethoven, Puccini, Albinoni, Verdi, Mozart... egyházi és klasszikus művek. A Szolnoki Szimfonikus Zenekart világhírű karmestere, Izaki Masahiro vezényelte. Erkel Ferenc Bánk Bán operájának Hazám Hazám című klasszikusa zárta a hangversenyt a szolnoki egyesített vegyes kar, valamint a Szená-torok Kórusa előadásában, amelynek hallatán állva és sírva tapsolt a Bazilika több ezer közönsége. Számomra felemelő és megható pillanat volt ezt látni. Hamarosan még nagyobb közönség is átélheti mindezt, mert a Duna Televízió képernyőjén újra felcsendül a hegedűszó. Persze nemcsak nekem kell ezt tenni, hanem a művésztsádalomból még sokaknak kellene segítenie azokon az embereken, akik önhibájukon kívül kerültek rossz helyzetbe. Sokszor kapok olyan levelet, hogy könnyek jönnek a szememből, de lehetetlen mindenkinek eleget tenni. Remélem sikerül létrehoznom egy olyan álmilag támogatott alapítványt, ahol ilyen célra gyűjthetnék. Az újjazdag réteg, akik ebben tenni tudnának nem teszik, és vannak, akik a kevésből is segítenek – ezekhez tartozom én. A külföldi fellépéseim bevételét rendszerint felajánlom karitatív célokra.

Manapság sok az etnikai indíttatású ellenségeskedés. Ön többször is használta cigány szót, holott ezt manapság már kiejteni sem szabad sok helyen.

Pedig ez a helyes kifejezés. Szerte a világon, azt mondják, hogy a világhírű cigányzenekar, és nem azt, hogy romazenekar. Sértve éreznék magukat a cigány zenészek, ha nem így hívnák őket. A cigány szót persze használhatjuk pejoratív módon is, attól függ, hogy milyen témakörbe tesszük bele, de maga a szó alapjában véve egy ősi elnevezés. Ugyanúgy használandó, mint amikor azt mondjuk valakire, hogy francia, német vagy zsidó. Én azon munkálkodom, hogy lélekhidakat építsek a zenémmel, a jó és rossz emberek között egyaránt, függetlenül a származástól. Amikor én adakozok, sohasem nézem, ki honnan jött, hanem, ki szorul rá jobban a segítségre. A Jóisten sem fogja tőlünk megkérdezni, hogy hova tartozunk, hanem, hogy eleget tettünk-e a szeretet parancsának.

Van még valami, amit el szeretne érni?

Krisztusi korban vagyok, sok feladatam van még. Nagy vágyam, hogy játszhassem XVI. Benedek pápának, hogy áldását kérjem a 100 templomi koncertsorozatra.

Lesz-e folytatása a hagyományteremtő újévi koncerteknek?

Igen, hasonlóan a bécsihez, remélem még 70 évig adhatok koncertet minden újév napján, nemcsak Magyarországnak hanem az egész világnak. 2010. január 1-én nagyon nagy szeretettel várom a Papp László Budapest Sportaréna-ba a zenét szerető közönséget.

Isten adjon Önnek ehhez kitartást, és jó egészséget.

Kuruczleky Ilona

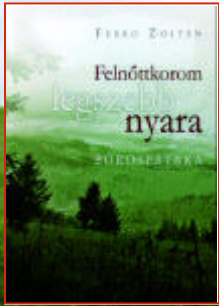

A Parlamentben

Minden lehetséges

Ausztráliából a moldvai csángók közé,
Budapestről Borospatakára II. rész

Magyarfalu és egyben a magyar élettér keleti végén

Folytatjuk előző lapszámunkban megkezdett beszélgetésünket Ferkó Zoltánnal, akinek neve minden bizonnyal ismerősen cseng a hazai nemzeti média tudósításait nyomon követők számára. Ő az a budapesti fiatalember, aki két évvel ezelőtt 4000 kilométeres kerékpáros zarándoklatot tett a moldvai csángómagyarok magyar nyelvű vallásgyakorlásáért. Ferkó Zoltán családjával azóta hosszabb időt töltött a gyimesi csángók között is: tavaly nyáron a híres Boros hagyományörző skanzen és panzió házigazdája volt a Gyimesközéplokhoz tartozó Borospatakán. Életének két meghatározó szakaszáról könyvet írt, a második idén Nagypénteken jelent meg *Felnőttkorom legszebb nyara – Borospataka* címmel. Fordulatokban gazdag életéről, a csángók között szerzett tapasztalatairól, és ami a legfontosabb, a magyarságról beszélgettünk a szerzővel.

Ott hagytuk abba, hogy ha nem vigyázunk, a moldvai csángók nagy része után a többi határon túli nemzet-rész és végső soron az anyaország magyarsága is a teljes identitásvesztés, az asszimiláció útjára léphet. Ez nem hangzik túl biztatón.

Nem, de csak rajtunk múlik, hogy ne így legyen. Úgy érzem, minél szélesebb körben fel kell hívni a csángók egyházi elrománosítására a figyelmet, úgyhogy 2007 tavaszán, egész pontosan április 22-én elszánt zarándoktársaimmal kerékpáron a Vatikánba indultunk Budapestről, a Szent István Bazilika elől. A moldvai magyar miséért indított kerékpáros zarándoklat

híre bejárta a sajtót, így figyelemfelkeltő célját elérte. Az ennél sokkal fontosabb cél viszont, hogy a magyar nyelvű egyházi szertartásokat valóban be is vezessék a moldvai magyar falvak templomaiban, még várat magára. Reméljük, már nem sokáig.

Meséljen a zarándoklatról!

Ezt a hihetetlenül intenzív másfél hónapot nehéz pár mondatba összesűriteni. Igaz, nem is szükséges, hiszen az út során napról napra vezetett internetes blog alapján könyv íródott róla Zarándoklat a moldvai magyar miséért címmel. A lényeg, hogy Nyisztor Tinka közbenjárására a

Vatikánban fogadott bennünket a katolikus világ harmadik emberének tartott Msgr. Pietro Parolin, aki érezhetően jól ismerte a csángókérdést. Rómában azonban nem ért véget az utunk, Zágrárból Dél-Magyarországon, Dél-Erdélyen át tovább kerekedtünk a moldvai Jászvásárba, más néven Iasi-ba, hogy találkozzunk Petru Gherghel püspök úrral, akinek egyetlen kétbetűs szavába (a da románul is igent jelent – a szerk.) kerülne, hogy a moldvai csángómagyarok anya-

Szponzorommal, Sarusi-Kiss Istvánnal az induláskor

Máréfalván a Nyíró József Általános Iskolánál

nyelvükön imádkozhassanak a templomban. Útközben persze részt vettünk a csíksomlyói búcsún is.

Végül megkapták a püspöki igent?

Az első defekt több, mint 2000 km után

Bár a Dal ezúttal is elmaradt, a szintén csángómagyar származású Petru Gherghel püspök úr nem ellenezte a magyar nyelvű szentmisek bevezetését Moldvában. Most, két év elteltével kezdenek látszani az első komolyabb eredmények. A püspök úr két teológus hallgatót küldött Budapestre lasiból, hogy ha három év múlva hazatérnek, magyar nyelven is szolgálhassanak gyülekezetükben és a többi moldvai magyar faluban. Ezen kívül idén Húsvétkor a gyimesfelsőlaki Berszán Lajos atya magyarul celebrált szentmisét Nyisztor Tinka falujában, Pusztinán, amelyen jelen volt Magyarország bukaresti nagykövete, Fűzes Oszkár is. Ha lassan is, de enyhülni látszik a helyzet. Hiszem, hogy a moldvai magyar miséért indított zarándoklattal betömrhetetlen rést ütöttünk az intolerancia és az elrománosítás évszázados, masszív falán.

Nem lehetett könnyű a zarándoklat másfél hónapja.

Én nagyon élveztem. Ösz-

Dr. Mayer Mihály pécsei püspök olvassa a zarándoklevelet

Dr. Szabó Béla csíkszeredai főkonzullal és Ráduly Róberttel, Csíkszereda polgármesterével

szességében mintegy ezren csatlakoztak hozzánk tevőlegesen, persze nem mindenki kerékpárral. Volt, aki autós kísérőnek jelentkezett, volt, aki meleg vacsorát hozott, volt, aki szállást fizetett. Átmentünk 8 ország 370 településén, találkoztunk hat püspökkel, rengeteg érdekes és értékes embert ismertünk meg. Utunkat sikeresnek ítélte a Magyar Országgyűlés Külügyi és Határon Túli Bizottsága is, az Egyesült Magyar Ifjúság pedig Pro Unitate Hungarorum díjjal jutalmazta. Ezekre nagyon büszke vagyok.

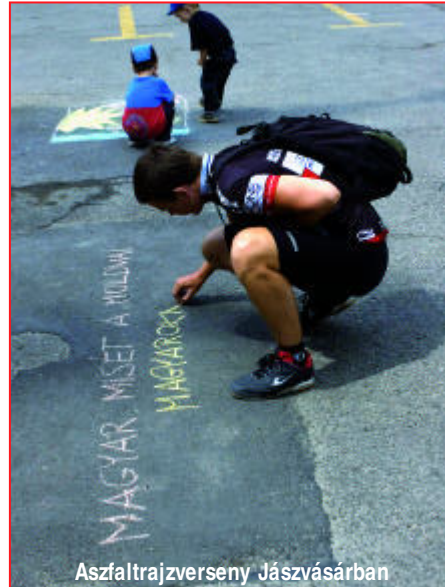
Mihez fogott a sikeres zarándoklat után?

Egy multinacionális óriáscég magyarországi leányvállalatánál helyezkedtem el, ahol használhattam angol, német és holland nyelvtudásomat. Rövidesen azonban éreztem, hogy ez nem az igazi. Közben megjelent a zarándoklatról készült könyv, elkezdtünk könyvbemutatókat szervezni szerte a Kárpát-medencében Szombathelytől Csíkszeredáig, Miskolctól Mohácsig. A könyv árából befolyt összeget a moldvai magyar mise céljaira különítettük el. Emlékszem, 2007 Karácsonya előtt jártunk könyvbemutatón Csíksban. Hazafelé szinte megbabonázott a mesészerű, hóborította erdélyi táj. Akkor éreztem először, hogy

nem vágyom vissza a füstös Budapestre, hogy maradnék. A következő fél évben minden követ megmozgattam, hogy biztos pontot találjak családom Erdélybe költözésére. Május végén egy reggel megcsörrent a telefonom.

Mint a mesében.

Szász István hívott Csíkszeredából. Feleségével együtt hosszú évek során egy korhűen restaurált és berendezett házból és mellék-

Aszfalttrajzverseny Jászvásárban

épületekből álló skanzent hoztak létre a Gyimesközép-lokhoz tartozó Borospatakán. Ennek az egyidejűleg panzióként is üzemelő, tizenegy házból álló élő falumúzeumnak kerestek házigazdát. Két hét múlva egy bemutatózó látogatás után már robobott velem a Korona expresszvonat Csíkszereda felé.

Könnny ment a beilleszkedés?

Könnnyebben, mint gondoltam. Borospataka egy a Tatros számos melléptakaja közül, valamivel több, mint egy évszázada számít állandó településnek és alig pár százan lakják. Lakói mind a mai napig őrzik a hagyományos életformát. A patakban mossák ruháikat, nyárra kiköltöznek állataikkal a kalibába, ahol a friss tejből sajtot, túrót, ordát készítenek, péntekenként frissen fogott pisztrángot ebédelnek, és ha megbetegednek, gyógyfüvekkel kezelik magukat, vagy előbb fordulnak a nagy tiszteletben álló gyógyító asszonyhoz, mint a középloki orvoshoz. Nem is hinné, hogy egy ilyen, kívülről zártnak tetsző közösség milyen befogadó tud lenni!

Nem unatkozott egy percig sem?

Nem volt rá időm. Annyi minden látni- és tennivaló van ott és a környéken. Legjobban az ezeréves határhoz tett szekeres kirándulásainkat élveztem. Nem a felújított gyimesbükki vasúti őrházhoz mentünk, bár az is ott van pár kilométerre, hanem a végtelen fenyveseken át fel az egykori zöldhatárhoz. A mai napig megvan az Észak-Erdély visszacsatolása után elhelyezett határkő, látható az ugyancsak akkor emelt kerí-

tés maradványa és bárki kipróbálhatja, milyen érzés az Árpád-vonal lövészárkaiban hasalni, hiszen azok is megvannak még, bár a fű mára kissé benötte őket.

Mi az, amit örökre magával visz Borospatakáról? Erről is ír az új könyvében?

Természetesen. A rengeteg életre szóló élmény és tapasztalat adta az ötletet Felőttkorom legszebb nyara – Borospataka című, második könyvemhez. Elvállalni a Boros gyimesi hagyományörző skanzen és panzió házigazdaságát, és budapesti lakhelyünket elhagyva Borospatakára menni dolgozni sokkal több volt, mint egy egyszerű munkahelyváltás. Feleséggel és két gyerekemmel egy olyan létkíséretbe fogtunk, amelynek célja a globális fogyasztói társadalommal való szakítás és a hagyományos életmódhoz való visszatérés volt. Ezen kívül azzal, hogy Budapestről Borospatakára költöztünk, nem szavatokkal, nem könnyhullatással, nem zászlólengetéssel, nem melldőngetéssel, hanem a saját, személyes életünkkel mondtunk nemet Trianonra és az egész magyar nemzet, különösképpen pedig annak határon túli részének pusztulására.

Pusztinán, a Magyar Házban

Tudjuk jól, a Magyar Szent Korona országai, népei ezer esztendőn át éltek, vigadtak, szaporodtak, s ha kellett, harcoltak és haltak egymás mellett a szebb, jobb közös jövőért. A régi Magyarország romjain mesterségesen, erőszakkal és belátás nélkül létrehozott utódállamocskák pedig még egy évszázadot sem bírtak ki egészben. Az első adandó alkalommal úgy hullottak széjjel, mint a rosszul kötött kéve. A Gyimesekben töltött nyár alatt arról is meggyőződünk, hogy ha egy nap a kamionok nem tudják majd az élelmiszert a nagyvárosi bevásárlóközpontokba szállítani, mert nem lesz üzemanyag, vagy rosszabb esetben élelem, marad még néhány hely a világban, ahol biztos a túlélés. Minderről szó van a Felőttkorom legszebb nyarában, amely sok egyéb más mellett azt is bemutatja, hogyan éltek nagyszüleink egy autópálya, internet, mobiltelefon, bankkártya és gyorsétermek nélküli világban.

Hol lehet megrendelni a könyvet?

A ferkozoltan@post.com e-mail címen, vagy a 06/70-771-9767-es telefonszámon.

Köszönöm a beszélgetést.

Kuruczleky Ilona

Mindörökké, Erdély

Beszélgető-kötet a Kossuth-díjas Szervátiusz Tiborral

„Az egyik igen nagy fájdalom, hogy az anyaországban is kisebbségben él szellemileg és lelkileg a magyarság, s ma inkább, mint bármikor. Ha ez az anyaország egy valódi nemzeti állam lenne, könnyebb lenne a végeken élő magyarok sorsa, reménye is, mint arra néhány évig volt is példa. Szerintem magyar politikus soha nem mondhat le az elszakított területekről, lakóinak jogairól” – vallja Szervátiusz Tibor, Kossuth-díjas szobrászművész a tavasszal megjelent *Mindörökké, Erdély* című beszélgető-kötetben. A Kairosz Kiadó gondozásában, a Magyaroknak lenni népszerű sorozatban Szervátiusz (Babiczy) Klára, a művész felesége, értő társa kérdezi a neves alkotóművészt, aki az utóbbi években visszahúzódva, csöndben alkot...

A művész a megbízást Márton Áron püspöktől, Erdély legendás híru főpapjától kapta, igaz csak közvetve, mert akkor már szobafogságban volt Dél-Erdélyben, Gyulafehérvárt. Áldását küldte a tervre, azt üzenvén: nagyon tetszik neki.

Szervátiusz Tibor diplomamunkáját, a kétméteres ülő Ady szobrot elkészeredésében szétverte, mert a Bukarestből érkező fő művésztanárnak a magyar származású tanár azt mondta: ez egy szifilitikus, alkoholista magyar költő, s legyintett. Később azonban megalkotta ismét Adyt, mellette *Móricz Zsigmondot*, *Bartók Bélát*, *Szabó Dezsőt* és *Németh Lászlót*, mert erősítést adtak a művésznek a kisebbségi sorsban... Mellőzése idején édesapja állt mellette, mert egyébként éhen is halhatott volna... Nehéz körülmények között alkotott, a híres Dózsa szobrába belesűrítette bukásainkat, tragédiáinkat, a későbbi tüzes trónjainkat. „Benne vannak tehát a későbbi forradalmi bukásaink, de benne van Trianon is. Tulajdonképpen Trianon teljes kifejezése, mivel a végtagjai hiányoznak, levágták,

A művész életének fontosabb fordulópontjait érintő kötetben olvashatunk a pálya indulásainak nehézségeiről, a küzdelmes meneküléséről Erdélyből, Babba Mária szerepéről, az erdélyi- és a magyarországi kisebbségi létről, valamint szembesülhetünk Szervátiusz Tibor tiszta, következetes gondolataival: „Az egészben az a legtragikusabb, hogy ez a kis Csonka-Magyarország tele van belső ellenséggel. Ez az, ami érthetetlen. Ugyanis, ha ez az ország nem áll talpra, nem erősödik meg minden területen, akkor az elszakadt területek magyarsága számára is reménytelenné válik a helyzet, a sors. Ezt a beteg országot kellene meggyógyítani, talpra állítani, s innen megszervezni a világban szétszóródott magyarságot. Ehelyett most belső ellenség, vezetés irtja és pusztítja mind azt, ami magyar, ami tisztesség és becsület.”

Szervátiusz Tibor Erdélyben, Kolozsváron született, ott töltötte gyermekéveit, s megható élményeket őriz a 40-es évek történelmi időszakából, a legemlékezetesebb számára Erdély visszacsatolása: – „A kormányzó, Horthy Miklós és felesége 12-én érkeztek. Az előző napon többek között Tamási Áron, Teleki miniszterelnök beszélt. Tamási szavait sosem felejttem. Azt mondta: az igazságot is meg lehet szokni. Már mint a románoknak. Horthy pedig békés életet, egyenrangúságot ígért mindenki számára...

A katonák a főtéren térdig jártak az eléjük szórt virágban, az emberek sírtak és nevettek, csókolgatták a katonákat, szorongatták a kezüket, egymás nyakába is borultak felszabadult boldogságukban. Hiszen annyi megaláztatás, nyomorúság volt a megelőző években az osztályrészünk... Egyébként még a döntés előtt „... láttam, amint a paplanból elővesznek, áhítatos mozdulatokkal kicsomagolnak egy nemzeti színű zászlót s megcsókolják. Ez volt az én nevelőiskolám.”

E cikk szerzője, ha Kolozsváron jár, minden alkalommal betér a kolozsvári Szent Mihály templomba, ahol a baloldali hajó kápolnájában megtekintheti Szervátiusz Tibor csodálatos fehér-márványból készült Pietáját. A művész így vall erről a szoborról: „A Szent Mihály templomot éppen akkor restaurálták, 1957-ben, s ebből az alkalomból kértek fel a Pieta elkészítésére. Magyarvistáról hoztak nekem gyönyörűen épített bivalyszekerekkel követ... Három alak áll a kereszt alatt, balról a Szűzanya, jobbról ari-mateai József tartja Jézus testét... Ott van a torony alatti kápolna falában, az emberek nagyon szerették, fényesre simogatták Jézus lábait. Egy időben, a dühöngő Ceausescu-diktatúra idején ugyan elkerítették, nehogy baja essék. De immár másfél évtizede hozzáférhető megint, legalábbis a szemnek.”

leégették. Megmaradt a törzs, amely kegyetlenül vergődik, szenved, kínlódik az életért, a megmaradásért...”

E tragikusan fájdalmas, ám mégis mindig győzedelmeskedő sorshoz tartozik néhány el nem készült alkotás is. Az egyik a *Szent Korona Emlékmű*, a *Hadak Útjával*, mely a Dunán ívelt volna át, mely a folyó két partján egy szkíta szarvasból szökött volna a magasba. „Ezt csillogó, rozsdamentes acélból szerkesztettem volna, szabálytalan csillagok özöne egy vastag szerkezeten. Alatta, a vízből egy hatalmas szikla emelkedett volna a folyó közepén, s rajta mintegy tíz méteres nagyságban állt volna Boldogasszony bronzból készített alakja. A Tejút fölött a Szent Korona hű mása ragyogott volna egy sugárkévében. Azt szerettem volna, hogy legyen egy olyan szimbóluma a fővárosnak, mint Párizsnak... Nem valósulhatott meg, sem akarat, sem pénz nem volt hozzá” – mondja a művész. Ám mint tudjuk, a tiltások ideje is lejár egyszer, Szervátiusz Tibor pedig még él... Szűz Mária szeretete mindig vele volt és nem hagyta el őt. Erre így emlékezik: „... amikor a Menaságon nyaraltam, gyalog, mezítláb zarándokoltam a felnőttekkel együtt Csiksomlyóra, több búcsún is részt vettem. Csodálatos élményekben volt részem... Része lett életemnek a Magyarok Nagyasszonya gyermekkoromtól

kezdve. Sőt, mondhatnám, születésem pillanatától fogva, hiszen édesanyám az Ő oltalmába ajánlott engem. Ez kísért aztán végig egész életemen, az Ő szolgálata és szeretete. Életemben rengetegszer fordultam hozzá fohászaimmel, hiszen nagyon-nagyon veszélyes pillanatokot éltem át.”

Szervátiusz Tibor kétszer életveszélyes helyzetben maradt életben, illetve „egy rossz házasságban vergődve, magányomban is hozzá fohászokdtam, hogy adjon nekem egy valódi társat, egy velem együtt érző lelket, akivel szeretjük egymást és boldogan élhetünk együtt. Akivel egyformán gondolkodunk nemzetről, hitről, művészetről. És csodával határos módon három nap múlva megtaláltalak téged, aki életemnek társa, szebbé tevője, napsugara vagy. Boldog vagyok veled” – olvashatjuk lírai vallomását párjához, aki érzékenyen, hozzáértő módon, szinte észrevétlenül vezeti a beszélgetés szálát.

S hogy végül is miért kellett elhagynia szülőföldjét az erdélyi művésznak, arra is választ kapunk: „Ha édesapám nem segít bennünket, akár éhen is halhattunk volna a családommal. A titkosrendőrség állandóan zaklatott, számtalan megfigyelő leste minden mozdulatunkat. Arra csak később jöttem rá, már itt, hogy igen közel-

ről is figyeltek a Secu számára. Állandóan követtek, fenyegettek, lehallgattak, házkutatást is tartottak. Olyan lelki terrornak vetettek alá, hogy már nem bírtam. Ott lógott a fejem fölött a veszély, hogy lefognak, becsuknak, koholt vádak alapján elítélnék, avagy mondjuk kiesem egy emeleti ablakból, mint ez sok esetben megtörtént. Úgyhogy sok vívódás után beadtam az átlepedési kérelmet.” Melyre négy évet kellett várnia Szervátiusz Tibornak.

A kisebbségi létből menekülő művész 1977. szeptember 12-én érkezett Magyarországra. Időközben feleségével létrehozták a Szervátiusz Alapítványt, valamint a Szervátiusz Jenő díjat, mert szeretné elérni, hogy újabb követői legyenek, akik vállalják a nemzeti kultúra gyökereinek felmutatását művészetükben. „Legfontosabb dolgunk helyreállítani az igaz értékek rendjét... A globalizmussal ellentétben úgy gondolom, csak az az Európa marad fenn, amelynek minden nemzete megőrzi hagyományát, identitását, s ezt adja a közönség... Magyarország szellemi nagyhatalom. A mi kultúránk Európában, de a világban is külön színfolt. Szépen ötvözi keleti örökségünket a nyugati törekvésekkel, hatásokkal. Ezt kell megőriznünk, felmutatnunk. Ez a mi igazi erőnk” – hiszi a Kossuth- és Magyar Örökség-díjas Szervátiusz Tibor, aki e kis kötetel adott életjelet magáról. Reméljük, megálmodott, de el nem készült monumentális alkotásainak elkészítéséhez a Jóisten és a Szűzanya ad neki erőt a megvalósításhoz, és a további alkotómunkához! (A kötet a Kairosz Kiadó gondozásában jelent meg.)

Frigyesy Ágnes

Szent István és a reformok

Évről évre ünnepelünk. Vajon úgy igazán szívből hányan? Egyre kevesebben? Nem tudom. Ő a történészek, antropológusok szerint kis, törekeny ember volt, de számomra – amíg élek – alakja a felhők felé magasodik. Árpád és Géza történelmi szerepe után embert próbáló feladatra vállalkozott, amelyet mélyes hit, elhatározottság és alázat nélkül sohasem tudott volna megvalósítani. Elmondtam ezt már többször és el is fogom mondani, amíg csak toll van a kezemben.

Egy ősi babonától terhelte népet keresztényre tenni, a vándorléthez szokott lovasokból földszerető és művelő családokat varázsolni, a törzsi rendszert lassan egységes nemzetté fagyni, a környező államokban tekintélyt szerezni, az igazság, a rend eszméjét vaskézzel szolgálni.... Még felsorolni is sok. – És megtette. Hazát adott nekünk, az ősök leszármazottainak, de a későbbiek során betelepülőknék is. E sorok írója német származású, de szülőhazája Magyarország, anyanyelve magyar és ez a nemzet adott számára sok évtizeden át munkát, kenyeret. Istennek hála mindezért.

Hogy mit jelent számunkra, az ősokeket tisztelőknék, hívőknék ez a csodálni való ember, azt felesleges taglalni. Elég a Szent Jobb körmenet ezernyi résztvevőjének arcát figyelni. De vajon mit jelent Ő a nemzet vezetőinek? Mit jelentenek

árpád-házi királyaink, mit jelent Szent László vagy Mátyás az Igazságos? – Tévedés ne essék, nem vagyok minden áron királpárti, de híve vagyok a tisztességes, hivatott és az egyszerű emberek iránti alázattal bíró államvezetésnek, nevezzük akár elnöki hatalomnak. De elszomorodom, ha arra gondolok, hogy demokráciákban nem egy elnöknek jószívrrel – és némi túlzással – csak aláírási jogköre van. Hogy ez minálunk hogy fest, azt a Kedves Olvasó fantáziájára bízom.

Ha kitekintünk a világba, azt látjuk, hogy baj van a következetességgel, az igazmondással és sok-sok mással is. És mi, egyszerű emberek is sokszor címkézünk. Hát igen: ezek az arabok, ezek a zsidók, ezek a cigányok – és sorolhatnám tovább. Pedig velünk együtt – mindnyájan Isten gyermekei. Alkalmam volt nem is egyszer kiváló, megértő arabokkal találkozni, cigány muzsikusok a világban öregbítenek nevünket, tisztelem a cigány származású orvosokat, tanárokat s másokat; sok elhurcolt zsidó barátomért fáj a szívem, és de sok úgynevezett fehér ember lelke fekete. De számolni kell az arab terrorizmussal is,

azzal, hogy Izrael megszálló politikája csak helyteleníthető és hogy a cigányság tömeges beilleszkedése fájó nagy probléma számukra, de az államvezetés, az oktatáspolitiká számára is.

Kedves Olvasó! Belemehetnénk még sok mindenbe, merthogy javítani való aztán az lenne több, mint elég. Gondoljunk csak a korrupciónak, a „kamu” szakértői tevékenységért kiadott milliárdokra, a vitatott adópolitikára, a lakásmaffióra, a szervezett bűnözésre, az állásos körbetartozásokra és még sok minden másra. No meg a médiákra, a homoszexualitást reklámozó nem egy TV-sorozatra. Sajnálom, hogy a fenti szavakkal kicsit messzire mentem, de azt

szeretném, ha elgondolkoznánk, mit tehetünk azért, hogy a környezetem, az ország helyzete javuljon?

Ha hitünk parancsára hallgatunk, ha gyakoroljuk az annyira szükséges cselekvő szeretetet, akkor tudjuk merre induljunk.

Bayer Emil

A teremtés és a tudomány eredményeinek szembeállítása a Bibliával I. rész

Szemben áll-e a Biblia teremtés-elbeszélése a tudománnyal?

A teremtést nem lehet szembeállítani a tudománnyal, amennyiben az biztos ismeretekkel rendelkezik, nem pusztá feltevésekkel. A Biblia ugyanis nem arra való, hogy olyan szaktudományos ismerteket nyilatkoztasson ki, amelyeket a tudomány képviselői hivatottak megfejtetni. A bibliai teremtéstan ugyanakkor messze felülmúlja a pogány teremtésmondákat is. Értelmezésében pedig maga is fejlődik, a különböző korok tudatszintjén, miközben alapvető igazságai maradandók. Az például, hogy a világot és benne az embert Isten teremtette. Ami pedig a részleteket illeti:

a) Tudományosan igazolható, hogy a földtörténeti újkor végén valóban paradicsomi állapotok bontakoztak ki a Föld egyes területein. Afrikában is, ahonnan a tudomány az emberiséget származtatja, újabban már csak kb. 60 000 éves múltat feltételezve, és egy emberpártól.

b) A hatnapos teremtés az adott kor szemléletét tükrözi, mint az elbeszélések elfogadott kerete. Mai tudásszintünkön még ennél is szűkebbre vesszük az időkeretet, amikor egyetlen nap 24 órájába is képesek vagyunk összeszűríteni a teremtés egészét, kezdve az ősröbannástól.

c) A modern genetika is egy emberpártól származtatja az emberiséget, mint a Biblia, múzeumba téve a poligenizmus hipotézisét, amely különböző emberpároktól származtatta az emberiséget. A jelen genetikája megadja az ember tudományos körülhatárolását is, saját DNS-ével, amely a legfejlettebb emberszerű lényektől, a Neander-völgyiektől is megkülönböztetik őt, kizárva kettőjük közös utódok nemzésére irányuló, életképes genetikai kapcsolatát.

d) Tudományosan is hiteles és elfogadott, hogy az emberi civilizáció és kultúra a nagy folyók mellett virágzott ki. A Biblia ilyen értelemben utal a Tigrisre és az Eufráteszre, a rejtélyes Pison folyó talán a Nilust jelenti.

e) Az emberi beszéd kiemelt jelentőségére utal a Biblia teremtés-elbeszélése, amikor Ádám, vagyis az ember nevet ad az állatoknak. Ez a fogalomalkotást és az emberi beszédet is magába foglalja. Utal azonban arra is, hogy az embernek transzcendencia-tudata van. Tudomása van Istenről, lelkiismerete révén pedig a jóról és a rosszról. A Teremtés könyve úgy mutatja be az embert, mint aki dramatizált párbeszédet folytat Istennel (vö. „Ádám, hol vagy?”), és aki – mint gyakran mi is – szeretné áthárítani a felelősségét a másokra. Nincs tehát ellentét a Biblia és az evolúció tana között, ha mindkettőt helyesen értelmezzük. A kreacionisták értelmezése kizárja az evolúciót. A katolikus filozófia és teológia már elfogadja. A tudomány fejlődésével a Biblia-magyarázat is fejlődik. A kettőt nem szembeállítani kell, hanem szembesíteni. Az is nagyon lényeges, hogy a teremtésnek mi csak az érzékelhető eredményeit ismerjük, amennyire ismerjük. Tudományunkkal a teremtés „másodlagos okait”, genetikai kivitelezését kutatjuk föl. Maga a teremtés módja azonban misztérium számunkra. Arra csak következtetni tudunk. Létezésünk hajnalfényét érzékeljük csupán. Magát a létet adó „Napot” még nem látjuk. Földi létünk várakozó lét. A Biblia reményt keltő üzenete szerint: „Még nem tudjuk, mivé leszünk”. A végső kérdésekben a hitre vagyunk utalva. A Biblia révén azonban birtokosai

v a -

gyunk az üdvözítő Isten titkának és a végső befejeződés ígéréteinek.

A bibliai teremtés-elbeszélés nem ugyanolyan mitológia, mint a többi teremtés-mítosz?

A Teremtés könyvének üzenete azért nem mitológia, mert létünk és üdvösségünk alapigazságai találhatók meg benne. Nem mitológia, mert tanítása ma is érvényes. A Biblia azonban, mint Szent Ágoston már hangsúlyozta, nem azt a célt szolgálja, hogy természettudományos igazságokat fogalmazzon meg számunkra. Az a tudomány feladata. A Szentírás tanítása az ember üdvösségére irányul. Felhasználhat azonban üzenetéhez mitológiai elemeket is, anélkül, hogy mitológiát tanítana. A bibliai teremtés-elbeszélés azért van mitologikus keretbe foglalva, hogy a gyermek vagy a gyermeki tudatszintű ember is megérthesse. A keret tehát lehet mitologikus, miközben az üzenet érvényes igazság. Mitologikus keret például a túlhaladott, naiv világkép, ha azt korunk világképével összehasonlítjuk. De a Biblia üzenete nem mitológia! Ez fontos megkülönböztetés. Mert a Bibliával

Akkor tehát változik a világképünk?

A Teremtés könyvének keletkezésekor az emberek még úgy hitték, hogy a mennybolt olyan szilárd, mint a templom mennyezete, és afölött van a túlvilág. A pokol helyét még Dante is úgy képzelte, hogy az a Föld tüzes gyomrában van. Sem az atomfizika, sem a modern genetika mai világképét nem ismerték és nem is ismerhették. Nemcsak akkor, de még a 19. században sem. De Shakespeare drámáinak nagyszerűsége nem attól függ, hogy milyen színpadon kerül színre. A Hamlet vagy a Rómeó és Júlia akkor is csodálatos, ha diákszínpadon adják elő. A modern színpadtechnika, ha a Shakespeare korabelivel összehasonlítjuk, jól érzékelteti a különbséget az ókori és a modern világkép között. De a kinyilatkoztatás és a megváltás misztérium-dramája ebben is, abban is előadható úgy, hogy üzenetét megértsük és hatását átéljük. A világképek változása tehát nem változtat azon az alapigazságon, hogy a világot Isten teremtette vagy azon, hogy a bűnös ember rászorul a megváltásra. A világkép változásai ezáltal nem változtatják meg a kinyilatkoztatás alapigazságait, csak értelmezésüket módosítását igénylik.

De hát nem azt kell hívőként elfogadni, ami benne van a Bibliában?

Fontos hogy ne azt nézzük, mi van „benne” a Bibliában, ha egyes mondatokat kiszakítunk belőle. Azt kell elfogadni, amit a Biblia „tanít”,

amit „üzen” nekünk üdvösségünk ügyében. Amikor Jézus példabeszédet mond, nem a hasonlatot kell elfogadnunk, hanem amit a hasonlattal mondani akar. Ismert a kifejezés: „Mit akarsz ezzel mondani?” A Biblia üzenetére is rákérdezhetünk: „Mit akar ezzel mondani?” S ehhez kell az Egyház segítsége, nehogy az ember azt olvassa ki a Bibliából, ami neki tetszik (vö. szekták). Az üzenetet és annak „körítését”, „ruháját” akkor értjük meg igazán, ha fölismerjük, hogy a Teremtés könyvének első és második fejezete 31 plusz 25 = 56 mondatból áll, üzenetének lényege ugyanakkor egyetlen mondatba összesűrítendő: „Mindent Isten teremtett.” S ezt ma is így tanítjuk. Ez változatlan hitigazság, amely értelmesen megindokolható, miközben már régtől tudjuk, hogy a mennyország nem a szilárdnak vélt égboltozat mögött van, hanem a tér-idő dimenziói fölötti magasabb létszférában. Erre pedig külön, részletesebb válaszra vár.

Mit jelent az, hogy „teremt”?

Azt jelenti, hogy az Örök Teremtő Valóság szellemi energia-aktussal ősmagjában összesűrítve létrehozta a világot, mielőtt annak anyaga létezett volna, hogy aztán ebből a magból a Kozmosz a természeti törvények asszisztenciájával kibontakozzék. A Mindenható az ősatom teremtő robbanásával indítja el a táguló Világegyetemet és az élet magjából (az első DNS-ből) indítja útjára az élőlények kibontakozását. A „semmiből” teremteni kifejezés emberi nyelvünkhöz igazodik. Arisztotelész és Aquinói Szent Tamás ezt úgy fogalmazza, hogy teremteni annyi, mint létrehozni valamit a pusztta lehetőségéből. Mert a „semmi” nincs, a „lehetőség” azonban van. Isten nem teremthet például szögletes gömböt, de nem teremthet „másik istent” sem, mert az logikai képtelenség, nonszensz. Ami viszont létképes, az elvileg teremthető. A filozófia Abszolút Teremtő Valósága mindig volt, van és lesz. – A teremtestől megkülönböztetjük az „alkotást.” Ez azt jelenti, hogy valamit létrehozok, de úgy, hogy annak anyaga már megvan (pl. egy szobor esetében a márvány). Az ember nem képes „teremteni”, csak „alkotni.” Beszélünk ugyan az ember kreativitásáról, de csak átvitt értelemben, hiszen az ember a létező anyagot használja föl, amikor például szobrot, épületet vagy gépet alkot.

Miért kellett annyi évmilliónak eltelni a teremtésben, amíg az ember megjelent?

Mi értelme a dinoszauruszoknak, ha végül is el kellett pusztulniuk? – A teremtés szédítően hatalmas terekkel és időkategóriákkal döbbsenti meg az embert. Isten mint Abszolút Való, mint Végtelen Teremtő Őserő, Szellemi Energia, véges térben és időben hozza létre a teremtest. Így ezek az irtózatosan nagy terek és időkeretek érzékeltetik az ő, nem térbeli és nem időbeli, hanem szellemi végtelenségét. Gondoljunk a nagy alkotókra. Balzac például negyven kötetben írta meg az „Emberi komédiát”. A szoltáros ezé-

mondja: „Hatalmasak a műveid, Uram”. A dinoszauruszok olyanok, mintha a primitív ősfarmák vázlatai lennének a teremtésben. Alkatukban az

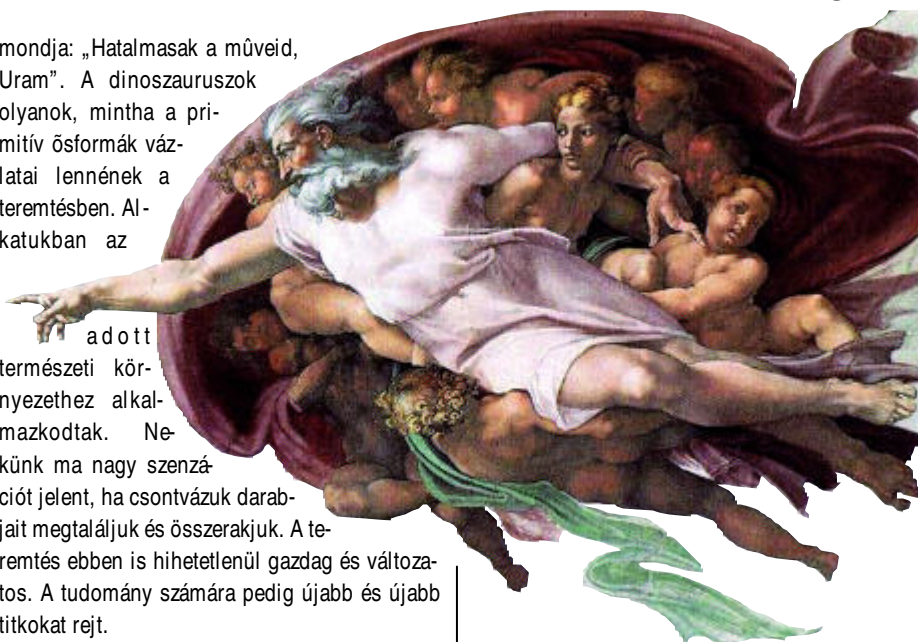
adott természeti környezethez alkalmazkodtak. Nekünk ma nagy szencsációt jelent, ha csontvázuk darabjait megtaláljuk és összerakjuk. A teremtés ebben is hihetetlenül gazdag és változatos. A tudomány számára pedig újabb és újabb titkokat rejt.

Összeegyeztethető-e a Paradicsomkertre vonatkozó bibliai tanítás a mai tudománnyal?

A Biblia erről ideális képet rajzol, mintha gyermekeket oktatna, hogy üzenetét az egyszerű emberek, sőt az ókor embere is megértse. Ezért a kinyilatkoztatásnak még az ókori emberek világképéhez kellett igazodni, mert másként nem értették volna meg üzenetét. Mai tudásunk szerint az ember Afrikából elindulva hódította meg a világot. Afrika azonban kb. 100 000 évvel ezelőtt még nem úgy nézett ki, mint most. Akkor sokkal jobban hasonlított a Paradicsomkert bibliai képéhez. Ennek nyomát ősi sziklarajzok őrzik. Ma már az elhomokosodás következtében erősen összeszűkült ez a növényzetben és állatokban gazdag környezet. A Serengeti védett élővilága valamit megőrzött ebből. Olyan, mintha a Paradicsomkert emléke volna. A Szentírás ugyanazt mondja ezzel is, mint amit a tudomány felismert: a termékeny földet öntöző nagy folyók mentén keletkeztek az ősi kultúrák. Ilyen volt a Tigris és az Eufrátesz, amelyeket a Biblia megnevez. Azt pedig ismerjük, hogy az emberi bűn mennyire képes tönkretenni a természetet és a kultúrát (vö. karsztos hegyek, és a pusztító háborúk nyomai stb.). A mély-tengerek élővilága azonban érintetlen. Annak színei és formái káprázatosak. Mintha ebben a víz-alatti csodavilágában az ember által meg nem rontott teremtés tárulna elénk.

Mit szól Ádámhoz és Évához korunk tudománya?

Ma nyíltan beszélnek a tudósok az „afrikai Ádámról és Éváról”, mert az emberiséget az általánosan elfogadott tudományos vélemény egyetlen emberpártól származtatja (vö. nyomozás az Y kromoszóma eredetéről, amely a „férfivonal”). Már azt is tudjuk, hogy egy emberpár révén népesült be a Föld (vö. „Sokasodjatok”). Az embert genetikai ismertetőjele – saját DNS-ünk – elkülöníti minden más élőlénytől, még az ún. Neander-völgyiektől is. Mert azok sem voltak még igazi emberek, bár eszközt készítettek, tüzet gyúj-

tottak, sőt a halottaikat is betemették. „Betemették”, de nem „eltemették”, a túlvilág hitével, mint az igazi ember. Nem volt tehát az érzékelhető világ fölémelkedő transzcendens tekintetük, mint nekünk. S ez a döntő különbség! Az ember szellemiségét kultúrája, transzcendens tekintetét pedig a temetkezés módja tanúsítja, a temetkezés szertartásával. A túlvilág hitét tanúsítják az Életfa ábrázolásai is. A kultusz és a kultúra ősi kapcsolatát a tudomány föltárja és elismeri. Kultúrája csak az embernek van. A transzcendens-, vagyis az érzékelhető fölülmúló tekintet egyedül az ember sajátja, semmiféle más földi élőlényre nem jellemző. A Biblia nyomán ezt úgy fogalmazzuk, hogy az embernek szellemi lelke van. Ezt a lélek-tan tudománya is igazolja. Ezt ellenőrizhetjük, ha azt kérdezzük: mit hagyott hátra az evolúcióban az egér vagy a majom, és mit hagyott hátra kultúrájával az ember? Hatásaiból következtetve ismerhetjük meg a ható-okot, mint gyümölcszeiről a fát. Akkor is, ha az láthatatlan, mint Isten vagy az emberi lélek.

A tudomány a Föld és az élőlények kialakulását évmilliókban számolja. A Bibliában mind ez hat nap alatt ment végbe?

A hat napos teremtest nem szabad szó szerint venni. Amit ebben a tudomány emberei vétekkel a Bibliát gúnyolva, azt a tudomány embe-reinek kellett helyrehozni. Ez meg is történt. Hiszen tudományos kutatás eredményeképpen találtak meg azt az ugariti táblát, amely hasonló időkeretet használ elbeszéléséhez, mint a Biblia, napokba foglalva mindazt, ami jóval hosszabb idő alatt történt: „Tüzet vetettek a házra, lángot a palotára. Egy nap és egy második... A tűz pusztít a házban, lángok a palotában.” S jön a harmadik nap meg a többi. Különbösen is, ne emeljünk kifogást a hat nap ellen, amikor a mai tudomány már egyetlen nap – 24 óra – keretében tudja összefoglalni a teremtest: az ősröbbanástól az ember megjelenéséig.

Dr. Boda László

Salzmann Zoltán

Bemutatjuk a Keresztény szervezetét, az **ÉRME**

nak a magunk, elveinkből fakadó működési szokásaink, amelyek viszonylag egyszerűek, és megtartható minden résztvevőnek.

Honnan ered az ÉRME elnevezés?

Az induláskor még más néven szerepeltünk (Tradicionális Fórum), és magyar szervezet lévén ezt próbál-

tuk magyarítani, és ebből lett az ÉrtékMegőrző, azaz az ÉRME.

Ki válhat az hálózat tagjává?

Mindenkit szívesen látunk a társaságban, akinek az üzleti élethez köze van, legyen alkalmazott, vagy vállalkozó. De ugorjunk vissza az induláshoz, mert el kell választanunk az ÉRME első nyolc évét az utóbbi másféltől. Először az ÉRME egy klub jellegű szervezett volt, amelyben mindenki ismert mindenkit, voltak közös szakmai, kulturális és szabadidős programjaink. Azonban az is nyilvánvalóvá vált, hogy ezt a fajta szorosabb kötődést nem mindenki igényli. Ekkor alakult ki az a koncepció, hogy már nem csak klub vagyunk, hanem inkább egy Üzleti Hálózat, amely a különböző üzleti területen dolgozó szakembereknek kínál együttműködési lehetőségeket. Ilyen volt a szakemberklub, amely az építőiparban dolgozó embereket igyekezett összefogni, vagy a HR Műhely (human resources – emberi erőforrás), amely a benne résztvevőket azzal a céllal fogja össze, hogy legyen egy hely, ahol keresztényként tudnak a HR szakmáról beszélgetni. Kialakultak különféle szolgáltatások is. Az állasközvetítés vált az egyik fő profilunkká, ugyanis azt gondoljuk, ha egzisztenciális biztonságot tudunk nyújtani bárkinek, akkor már sokat tettünk. Egyes aktívabb tagok-

ban fölmerült az az igény is, hogy a klub összejöveteleken kívül, mi tehetnénk közösen is az országunkért. Az ÉRME Műhely lényegében belőlük fejlődött ki, akik az ország érdekében szeretnének tenni. Hét pontban foglaltuk össze az ÉRME céljait, és azt, hogy mi nem célja. Nem célja például a haldokló vállalkozásokat életben tartani, csak azért, mert azok keresztény kézben vannak. Az ÉRME Műhely hitvallása többek közt arról is szól, hogy milyen világot szeretnénk társadalmilag és gazdaságilag egyaránt. Már a gazdasági válság előtt, 2006-ban, figyelmeztettünk a visszafogottságra, azaz arra, hogy az ember addig se nyújtózkodjék, ameddig a takarója elérne. Vannak olyanok, akik inkább elvi, vagy spirituális szempontból szeretnék az ÉRME adta előnyöket élvezni, és vannak olyanok, akik inkább az üzleti lehetőségeket szeretnék jobban kiaknázni. Az utóbbi támogatására hoztunk létre egy nonprofit Kft-ét, de van alapítványunk is, ahol főleg szellemi és társadalmi tevékenység folyik. Megemlíteném, hogy az Utódaink című pályázat kapcsán folyamatosan támogatjuk a fiatal keresztény vezetők képzését, valamint az gyakorló vezetők továbbképzését. Kiss Ulrich, jezsuita atya, dolgozta ki, hogy melyek azok a vezetési technikák, amelyeket Jézus használt a maga idejében, mint „menedzsment eszköz”. Ezeket tíz pontban foglaltuk össze és egy három napos Management By Jesus tréning keretében dolgozzuk fel az érdeklődőkkel.

Milyen kapcsolatban vannak az egyházakkal?

Salzmann Zoltánnal, az ÉRME Hálózat alapító elnökével beszélgetek a társaság múltjáról, jelenéről és jövőjéről. Mikor alakult a közösség, milyen céllal, kik a tagjai és mik a tervei?

Formálisan 2000. január 11-én alakultunk, de az előkészítést már hónapokkal korábban elkezdtük. Hatan – szakmabeliek és barátok – különböző körök képviselői alakítottuk meg a klubot. A megalakulásnak nagyon gyakorlati oka volt. A korosztályunk már abban a helyzetben volt, hogy felelős vállalati döntéseket hoztunk különböző cégeknél, és felmértük, hogy nincs egy olyan értékorientált hálózat, ahova bármilyen szakmai kérdéssel fordulni lehet. Az első alkalommal megbeszéltük, hogy a következőre mindenki meghív még egy embert, s így lettünk tizenketten, akik megírták a – honlapunkon (www.ermehalo.hu) is megtalálható – Statutumot, amelyre azt mondtuk, hogy ez az, amit akarunk, ilyen keretek között és feltételek mellett szeretnénk dolgozni, és akinek ez tetszik, azt örömmel látjuk körünkben. Jellemző és egyben megnyugtató, hogy a Statutumot azóta sem módosítottuk

Miért kritérium önöknél, hogy a klub tagja keresztény legyen?

Mert a kereszténység egyetemes érték, és a tagoknak olyan közös alapot ad, amit nehéz írásba, vagy szabályba foglalni. A keresztény normák szerint élők közös értékrend szerint igyekeznek viselkedni, és az üzleti élet dzsungelében is van közös irányítójuk. Természetesen, mint minden közösségnek, nekünk is megvan-

Üzletemberek és Vállalkozók Hálózatot

A történelmi egyházakkal hivatalos kapcsolatunk nincs, inkább eseti megállapodásaink vannak, mint például a Jezsuita renddel, de számos egyházi ember volt már nálunk beszélgetésen, vagy előadást tartani. A püspöki konferencia is felkérte már a Kht-ét, hogy támogassuk az egyik kampányukat. Mivel a papok alapvetően nem üzletemberek, ezért ők a részvételükkel inkább a lelki oldalon hoznak pluszt a tagok számára.

Végez-e a szervezet karitatív tevékenységet?

2003 óta minden karácsonykor jótékonyasági árverést tartunk. Gyakorlatilag minden klubtag javasolhat célt a gyűjtésre, ha túl sok a pályázó, akkor az alapítvány kuratóriuma választja ki a résztvevőket. Általában öt pályázó kerül be a jótékonyasági árverésre és a rendszer olyan, hogy saját aktivitásától függően mindenki visszahaza valamennyit.

Hallhatnánk az ÉrMe jövőbeni céljairól is?

2008 januárjától már nem csak klub vagyunk, hanem inkább Hálózat, amelynek vannak különböző szerveződései, saját élettere és közös céljai. Eddig nem nagyon léptünk a nyilvánosság elé, de idén ősszel határonthoz értünk. Rájöttünk, hogy kár rejtőzködni, inkább hírt adunk magunkról. Főként azok kedvéért, akik kapcsolódni szeretnének a Hálózathoz, és élni az Hálózat adta lehetőségekkel, de még nem hallottak rólunk. Az új rendszer formális kialakítása folyamatban van, és nemcsak rajtunk múlik, hanem az érdeklődőkön is. Akadnak olyanok is, akik nem akarnak, vagy nincs idejük havonta eljárni klubestire, de keresik a kapcsolódást. Főként az ő számukra szerveztük meg idén először október 14-én a Keresztény Üzletemberek és Vállalkozók Országos Találkozóját. Alapvetően azok számára, akik tisztességesek, megbízhatóak és hasonló körben szerettek volna üzleti kapcsolatokat kialakítani. Megszervezzük idén másodszor az ÉrMe Közösségi Állásbörzét is. Sokan vannak, akik állást kínálnak, de még többen vannak, akik keresnek. A lényeg, hogy minden résztvevő hoz magával egy olyan álláslehetőséget, amely nem publikus, de számára nem megfelelő, ezért felajánlhatja a tagoknak, s így ma-

gát sem rövidíti meg. A Hálózattá válással kiépítettük az ÉrMe Bankó rendszerét is, azaz, aki elmegy az ÉrMe Bankóval egy másik Hálózati taghoz, hogy vásároljon tőle, akkor megkap 10 % kedvezményt – ha nem ismerik egymást akkor is. ÉrMe Bankóhoz pedig nem pénzért lehet jutni, hanem a tagsággal együtt jár. A bankó elfogadóiban megbízhatunk, hiszen ismerjük őket és tudjuk, hogy korrekt árért, korrekt szolgáltatást adnak.

Végezetül kérem, hogy saját magát is mutassa be a magazin Olvasóinak.

Eredeti szakmámat tekintve agrármérnök vagyok, a gödöllői egyetemen végeztem. Az egyetemi évek alatt dolgoztam Franciaországban, Németországban, és fél évre az Egyesült Államokba is elmentem szakmai gyakorlatra. Amikor hazajöttem rögtön elhelyezkedtem egy kereskedelmi bankban. Az alkalmazotti karrierem 2001-ig tartott, majd miután a bankból elbocsátottak, egy saját vezetési tanácsadó céget kezdtem el létrehozni. Ez is nagyon szépen felfutott, de az ÉrMe Hálózattá válása során az is nyilvánvalóvá vált, hogy az üzleti tevékenység, amely egy teljes embert kíván, a már-már főállású társadalomépítő tevékenységgel nem egyeztethető össze. Együtt nem megy, mert a Hálózat olyan méretűvé nőtt ki magát, hogy az ÉrMének egy főállású vezetőre lett szüksége, akinek a legfőbb munkája az Üzleti Hálózat fenntartása, irányítása és fejlesztése. Ez lettem én. Saját üzleti tevékenységem egyre kevesebb, minthogy a tagoknak megéri megfinanszírozni az ÉrMe folyamatos működését és továbbfejlődését.

A magazin alcíme hit-magyar-ság-érték, mit jelent Önnek ez a három fogalom?

Keresztény értékrendben nőttem fel, de számomra a vallás sokáig inkább csak templomba járást jelentett. Nem olyan rég a négy leánygyer-

mekem közül az egyikkel síelési kiránduláson vettem részt, és feszültség alakult ki köztünk, hogy még ott is menni kellett templomba. Azt mondtam neki, azért kell most megszoknia a templomba járást, és nem elhagyni a hitét, hogy később, ha gondja lesz az életben, tudjon kihez fordulni. Nekem is ez segített. Tizenhat évesen másképp hisz az ember, mint negyvenöt évesen. A magyarsággal gondban vagyok. Számomra az első komoly elgondolkodtató magyarságélmény a kilencvenes évekre nyúlik vissza. A Háló szervezésében akkor voltam először Kárpátalján, és színen magyarakkal találkoztam. Ez az élmény elgondolkodtatott arról, hogy az én magyarságom helyes-e. Azt gondolom, hogy sok kortársammal egyetemben az én nevelésem sem volt hiánytalan ezen a téren. Külföldi tartózkodásaim idején sokszor elgondolkodtam, talán jobb lenne kint maradni, de akkor nem voltam abban a helyzetben, hogy ezt megtegyem, és ma már nem vágyom rá. De, amikor a lányaim külföldre mennek, akkor nem igazán tudok nekik okot mondani, miért maradjanak itthon. Számomra az érték inkább az értékek összességét – az értékrendet jelenti, amelynek prioritásai időnként változhatnak. Van, amikor a család a legfontosabb, és van, amikor a hitem, vagy a munka esetleg a szabadidő. Nagyon szeretem, amit csinállok, de ugyanígy szeretek a családommal, vagy a baráti körben is lenni.

Köszönöm, hogy mindezt elmondta, kívánom, hogy a keresztény üzleti szellem tovább terjedjen.

Fabók Gyula festőművész műtermében

Öt évvel túléltem Rembrandtot!

Három éve nem nyúlt ecsethez, mondják az alkotás, átsegít a lelki válságokon. Miért nem próbálja ezt a terápiát?

Nincs mit tennem. Öt évvel túléltem Rembrandtot. Életemben több mint 400 négyzetméter zománc faliképet terveztem középületek számára. Most látom, hogy kezdik lebontani. 1975-ben készítettem a debreceni Aranybika Hotel halljába 15 négyzetméteres tűzzománc faliképet, az új tulajdonos bővíteni akart, és az én mun-

k á m nem fért bele. Hasonló sorsa lett az 50 négyzetméteres János vitéz

Lágmányoson, az ötemeletes bérház legfelső emeletére gyorsan felrepített a lift. A műteremlakás ajtajában Fabók Gyula festőművész fogadott, és pedáns rend, tisztaság mindenütt. Szobából a szemközti háztetőkre látni, viszont a műterem ablakait tejfehér függöny borítja, ami a külvilágból, csak a szórt fényt enged be. A puritán egyszerűséggel ellentétben a falon függő nagy aranyozású barokk tükör. Gördülő asztalkán egyforma téglékben sorakoznak a különböző porfestékek, ha a takaró fedelet felemeli a mester, egyszerre színessé válik a környezet. Festőállványon, a múlt évi látogatásomkor üres fehér vászon állt, most, angyalok képei népesítették be a műtermet. Szeretett feleségének, és öccsének elvesztése miatt, szavaiból keserűség, és bánat vegyült, a rászakadt gondokkal, és betegségének terhével.

témájú tűzzománc képemnek a SOTE Gyermek-klinikán. 1979-ben pályázaton nívódíjat kaptam rá, és most elbontják. 1993-ban nyomorultan kijöt-

tem a kórház intenzív osztályáról, a gondviselés segített, mert Veszprém városa pályázatot hird-

tett, keresztút elkészítésére. Először nem akartam indulni, de dolgoznom kellett, ez feloldotta a depressziót. Hárman indultunk, megnyertem és Veszprém város aranyérmét is megkaptam. Gyulafirátóton a kálváriadomb az orosz hadsereg lötere volt, és a rendszerváltás után az ottani családok felépítették a 14 stációt, oda kerültek az én festményeim, elé golyóálló üveget tettek. 1995-ben az érsek úr felszentelte és külön dicséretben részesítette, nagyszerű ünnep volt.

Egyszer felhívott a polgármester, hogy nagy baj van, téglával bevették az üvegeket, behálósodott, de behatolni nem tudtak. Ne haragudjak, ha leszerelik, talán majd eljön egy jobb világ, amikor újra fel lehet tenni. Ez a három eset is azt bizonyítja, minek örüljek, marad a túlélés. Kétszer vitt el a rohammentő, kétszer megadatott a fölkapaszkodás, mert velem volt az Úr. Fohászokodhatok, hogy velem legyen, vagy vigyen el az enyéimhez. Sokszor mélyen vagyok az egyedül-lét rám nehezedő nyomásától. Ha van tennivalóm, értsem meg, mert jelenleg nem értem.

Az élet nehézségein a hite mennyire segíti át?

Hihetetlen, de a múlt század első felében születtem, gyerekként szörnyű volt végigélni a háborút, kibombáztak, nyomorult körülmények közt, szoba-konyhás lakásban laktunk. Hívó családban éltünk, és hitünket később is megtartottuk. Öcsémrel az ötvenes években minden nap latinul ministráltunk, egyik nap ő csengegett, másik nap én. Szerencsések voltunk, mert a rendházakból a legjobb paptanárokat külső Kőbányára, és a perifériára rakták. Ők azt hitték, jól kitolnak a papokkal, viszont mi szuper tanárokat kaptunk.

Rákosi korszakban rossz pontot jelentett a vallássság, nem lett ebből baja?

Nem azt nézték, templomba járok-e vagy sem, hanem hogy munkás családból származtam, apám villanyszerelő, anyám könyvkötő mester volt. A forradalom alatt kétszer lőtt rám a „dicsőséges vörös hadsereg”. 1960–1965 között végeztem a Képzőművészeti Főiskolát, mestereim Szentiványi Lajos és Hincz Gyula festőművészek voltak. Akkor fogalmunk sem volt, mit jelent a KISZ, beléptünk, és kértük a Főiskola vezetőségét, adjon klubtermet. Remek kiállításokat rendeztünk ott, minden héten bemutatkozhatott valaki. Azóta több mint egy tucat egyéni kiállítást rendeztem, és számos csoportos kiállításon vettem részt, tagja vagyok több művészeti társulásnak.

Milyen szakrális munkája látható jelenleg?

Erzsébeten, Ferihegy közelsége miatt az egyik templomra nem lehetett tornyot építeni, de pályám kezdetén 1968-ban, megtervezhettem a főoltár fölötti képeket. Egyik oldalt Szent Erzsébet, másikon Szent Adalbert, és középen

négy méteres zománc korpusz ma is látható. Eszméletlen sokat dolgoztam rajta, a váci püspöknek személyesen kellett bemutatnom a terveket, nagyon tetszett neki. Azért manapság is gondolok arra, hátha azt mondják, itt egy templom, fessd ki!

Fabók Gyula művész úr munkásságáért többek között, Derkovits ösztöndíjban, 1976-ban

Munkácsy-díjban, SZOT-díjban, 2002-ben Országos Pasztell Biennálé díjában, 2008-ban Pro Cultura Újbuda kitüntetésben részesült. Szomszédságában lakik leánya, családjával. Bár unokáira azt mondja computer-generáció, és őket már csak az interneten megnézett információk érdeklik, nem az ő régi történetei. Műtermét most ott díszítik az angyalok, mint mondta, szárnyaikon a fény és árnyék megjelenítése fontos volt számára. A nappal és az éjszaka, a fény és árnyék, jó és rossz, hol több, hol kevesebb, az örök váltakozás, ami végig kíséri életünket.

Ahogy eljöttem a műteremből, tovább gondoltam a hallotakat, és csak azt kívánhatom, a Művész úrnak, adja meg az Úr a lelki békét, és egészséget, alkosson még sokat mindnyájunk öröme.

Németh Andrea

Az Ecséd szélén található festőien szép Szentkút-völgye szenthelyen augusztus 16-án került sor a Nagyboldogasszony ünnepi szentmisére, amelyben megemlékeztek a Szűz Mária-kápolna felszentelésének ötödik évfordulójáról. Az ünnepi szentmisét dr. Ternyák Csaba egri érsek atya celebrálta, Utassy Vilmos esperes atya, Kádár István apát, kanonok, Bárdos Krisztián érseki titkár, valamint Somodi János c. kanonok, és Kocsis Sándor plébános atya jelenlétében.

A szentmise délelőtt kezdődött ünnepélyes bevonulással, a régi korok hangulatát és hagyományait megörökítve hintóval vonult be a szenthelyre érsek atyánk, amelyet huszárak vezettek fel. A főpásztort Kádár István apát, kanonok fogadta és köszöntötte megkülönböztetett szeretettel a kápolna bejáratánál ministráns és hagyományörző fiatalok körében. Majd az ünnepi szentmise kezdetén Hegedűs József az alapítvány kuratóriumának elnöke üdvözölte a meghívott papságot és a jelenlevő híveket; „örömről szolgál, hogy itt köszönhetjük ezen a szenthelyen, amely napról napra várja az imádságra vágyó zárandokokat.”

Szentlaposi Szűzanya kápolna

A szentmise elején érsek atya köszöntőjében elmondta, hogy „... örömmel zárandokoltam eme helyre. Két apóproja is van mai látogatásomnak, az egyik az, hogy éppen öt esztendeje Veres András püspök úr szentelte fel a szentlaposi kápolnát. A másik az, hogy az elmúlt napokban hosszú tárgyalások után aláírásra került az a szerződés, amelyben a Szentlaposi Szűzanya Kápolna Alapítvány és az Egri Főegyházmegye szabályozták ennek a kápolnának a működését, s amely tartalmazza, hogy az alapítvány használatba, tartós ingyenes használatba átadja azt a Katolikus Egyháznak.”

Az ünnepi evangéliumot követő szentbeszédében kitért a Nagyboldogasszony ünnep jelentőségére és a Szent Szűz példájára: „Nagyboldogasszony ünnepe sokszorosan is ünnep számunkra, hiszen ezen a napon ünnepeljük Szűz Mária mennybevételét. Olyan ünnep ez, amelyen a menny és a föld összetalálkozik. Hiszen a Szűzanya a hitünk szerint testestül és lelkestül felvétellett a mennybe. Egy kicsit minden keresztény ünnep ilyen, a föld és az ég találkozása.”

Az ünnepi alkalom fényében megemlékeztek az elmúlt évekről, a nagy buzgóságról és tenni akarásról, amit ennek a kápolnának az épít

tése kiváltott a kezdeményezők segítségére siető emberekből. Nagyon sokan segítettek az építkezésben, számos embernek munkája van eme falakban és a tetőszerkezetben. Kortól, nemtől és hivatástól függetlenül alkottak maradandót az

itt dolgozó emberek, akik szép feladatot tűztek ki maguk elé. Ezt a sok munkát érsek atya a szentbeszédet követően megköszönte az alapítványnak, és a jelenlevő ecsédi hívőknek: „Soha ne feledjük el, hogy az Úr Istent mi nagylelkűségben soha nem tudjuk felülmúlni. Ha áldozatot vállalunk, a jó Isten sokszorosan adja vissza nekünk, s ezt az alkalmat megragadva szeretnék köszönetet mondani a kezdeményező alapítványnak és a kedves híveknek.”

Majd kihirdette a megállapodás tényét, s azt, hogy a kápolna felügyeletét Utassy Vilmos esperes atya fogja végezni, mint érseki biztos, Kocsis Sándor helyi plébános joghatóságának érintetlenül hagyásával. Az esemény egy jelentős állomása volt ismét a szenthely történetében, mondhatjuk történelmi pillanat, amely alkalmat ad arra, hogy ezekből merítve újult erővel folytassuk kitűzött feladatainkat.

Csontos Péter
alapító tag, koordinátor

Vukics Ferenc számomra egy hasonló látomás: Magyarország jövőjét nem az fogja eldönteni, mi történik a pártpolitikában – és nem is az, hogy mi jelenik meg ebből a médiában –, hanem az dönti el, hogy mi történik alul, mi történik a pártpolitikát is ellenőrizni, kordában tartani hivatott civil szférában. S ennek legnagyobb befolyásolója Vukics Ferenc lehet, ez a páratlan képességű és kivételes személyiségű ember.

Jártam nálatok a minap, s az étkezést imával kezdtétek. Sőt, Lél, a fiad volt az, aki...

Igen, a legtöbbször ő az előmondó nálunk. Már csak azért is, hogy érezze, ez neki milyen fontos feladata, hogy sose feledkezzünk meg róla. Hogy a nap végén, amikor lefekszünk, meg kell köszönni a dolgokat.

Amikor katonai iskolába jártál, akkor is imádkoztál? Vagy amikor a nemzetvédelmi egyetemen étkezel, akkor is imádkozol?

A nemzetvédelmi egyetemen én már nem étkezem évek óta. Nem túl jól főznek. A másik pedig: én katolikusnak lettem megkeresztelve. Emlékszem rá, amikor megkereszteltek. A keresztvínnek az ízére is emlékszem.

Hány éves voltál?

Három vagy négy. Egyszerre kereszteltek meg bennünket...

És hol? Már Pat községben, vagy még Jászágón.

Jászágón. Mi jártunk hittanra a régi időkben is. Az iskolában megszólaltak miatta... De nem voltunk lelkes hittanlátogatók, nem értettük, hogy a játékidőnkől miért vesznek el ilyen dolgokra. Érdekes, hogy a faluban evangélikusok vannak döntő többségében, mi viszont katolikusként érkeztünk oda, s akkor még nem volt

Ki vagy, Vukics?

Beszélgetés Vukics Ferencsel

a Magyarok Szövetsége Elnökével

katolikus templomuk, nem volt katolikus közösség, később lett csak. Emiatt nem volt ez olyan aktív hitélet. A saját közösségébe nem tudott járni az ember, a világ nem is annyira erről szólt. Az is igaz, hogy fiatalon az ember szeretne húúú, de nagyon liberális lenni, szeretné látni, hogy szembeszáll az egész világgal. Egyvalami nem született meg a fejemben soha: hogy Isten nem létezik. Ha mondott is az ember tizenkét vagy tizenhárom évesen ilyesmit méregből, azt tudta, hogy itt valami nincs rendjén a dologgal, tehát ezt jobb másképp gondolni. Aztán pedig, amikor Szentendrére kerültem, pont, amikor katonai főiskolás lettem, akkor egyre többet jártam templomba. Ebben például benne voltak a tábori lelkészek. A kilencvenes évek elején kezdődtek el a tábori lelkészi szolgálatok... S egyszer csak azon vettem észre magam, hogy Lorettóban vagyok egy zárándokúton. Vagy hogy Lourdes-ban vagyok, szintén zárándokúton. Ettől a pillanattól fogva egészen más lett. Rájöttem, hogy kiváló előadások hangzanak el néha istentisztelet vagy mise alatt. A világról. Ami amúgy – pont a filozófiai része, értelmezése a világnak – nekem nagyon hiányzott, mert csak a könyvekben találkoztam vele. S akkor elmentünk a templomba, s beleszoktam újból. Főiskolásként beleszoktam abba, hogy mit kell csinálni egy misén, mi után mi következik, milyen énekeket énekelnek, s akkor el tudta az ember énekelni. Benne volt ebben az is, hogy a feleségem ferences diák volt – szülei is ferences diákok voltak –, s ő hitoktatóként is végzett – vagyis hittanár. Úgyhogy elég sűrű templomlátogató lettem. Aztán jött a nagyon-nagyon barantás időszak, s akkor végigjártuk a Kárpát-medence minden templomát. Mert mindenhol a műsorunk részévé tettük, hogy reggel istentisztelet legyen, például a táborokban is. Sokszoros keresztapa lettem azóta. Olyan bűnököt követtem el, hogy katolikusként református keresztfiaim vannak, akik nálam legalább tíz évvel idősebbek. Ilyen elképesztő dolgok...

S ezek a harcosok átérték annak a fontosságát, hogy misére, istentiszteletre mennek?

Igen, de annyit tudni kell, hogy amellet, hogy én katolikus vagyok, rájöttem, hogy nem kell lázadnom a katolikus dolgok ellen. El kell fogadnom, hogy vannak emberek, akik bizonyos működéseket elfogadnak. Vannak, akik ezt túl próbálják értelmezni, ez az ő dolguk, ezzel nekik kell megküzdeniük, ez az ő problémájuk, s el

kell fogadni, ahogy ők – mondjuk – a katolikuságot értelmezik. S vannak, akik másképpen értelmezik a katolikuságot. Tőlem Szent László a váradi püspök lányának elrablóját nyugodtan üldözheti. Megpróbálja, ugye, a kunok fogságából kiszabadítani. Tehát ez bennem van. Ez engem nem zavar. Vagy hogy Tomori Pálnak hogy volt családja, vagy hogy nem volt, ez engem nem zavar egy másodpercre sem. Nincsenek bennem ilyen gátak.

Úgy érted, hogy nincsenek benned bigott, megkövült elvárások másokkal szemben?

Igen, ilyenek egyáltalán nincsenek. Mondok egy más példát. Amikor kint voltunk Kazakisztánban, hagytak bennünket bent, a mecsetben imádkozni az imámok. Ez azért elgondolkodtató... Amikor beszélgettünk egymással, megállapodtunk abban, hogy vallás sokféle van, hit csak egy. S ha ebben egy muzulmánal egyet tudok érteni, s ha ezt tudomásul tudjuk venni egymástól, akkor nem hinném, hogy amikor a keresztény Magyarországra hazaérkezik az ember, akkor unitárusként, reformátusként, katolikusként, vagy – mit tudom én – egy táltos dobcsapatnak a tagjaként egymásnak kéne esnünk. Nem hinném, hogy erre szükség volna. És azt mondom, hogy nagyon fontos dolgokat pótolnak most ezek a közösségek, csupa olyat, ami ebből a világból hiányzik. A történelmi egyházakról beszélek, s azokról is, akik közösségeket alkotva teremtenek értékeket. Nem a szélsőséges, pénzgyűjtő csoportokról beszélek, hanem szervesen a lélek szintjén működő csoportokról, akik nem a kizárólagosnak hitt igazságuk birtokában próbálnak kinyilatkoztatni, inkább megpróbálják elfogadni a mellettük működő

Fotók: Sormogyi György

embereket. Ennek a kurultájon is hangot adtunk. Generációk is találkoztak egymással, szemléletek is találkoztak egymással, s szépen ki tudtak simulni egymás mellett. El tudtuk fogadni, hogy van egy teremtett világ, s ennek van egy igaz igazgatója, aki eligazítja a dolgok sorát és rendjét, s ebben a világban minket magyarnak teremtett meg, s ez a legfontosabb részünk, amely összeköt bennünket.

S valószínűleg ez a szemlélet mozgósít olyan sokakat erre az alapvetően pénz nélkül szerveződő Magyarok Szövetsége mozgalomra.

Igen, ez az, ami olyan sokakat megérint. S ez szüli a legnagyobb kételyeket is. Hogy ez a világ valóban létezik-e. Van, aki érzi, hogy létezik, meg tudja, hogy kell lennie, mert csak így van értelme a világnak, s van, aki meg úgy gondolja, hogy nem létezhet. Nagy tanítások vannak a magyar népi műveltségben! „Mindenki magából indul ki.” Az, aki úgy gondolja, hogy vannak ilyen emberek, azért gondolja, mert ő is ilyen. Aki pedig azt mondja, hogy ilyenek már nincsenek, az azért mondja, mert ő soha nem volt ilyen ember. S aztán van egy másik nagyon fontos tanítás: „Segíts magadon, Isten is megsegíti!” Tehát amikor a Teremtő látja, hogy te törekszel arra, hogy

betöltsed a sorsodat, amiért ideküldött téged, akkor megadja a szükséges segítséget. Ezért szoktam mondani az embereknek – mindenki mérnöki pontossággal ki akarja számolni, mit és hogyan kell csinálnia a Magyarok Szövetségének –, hogy „azért hagyjunk valamit a Teremtőre is”. Ha mi kinyilatkoztatjuk, hogy sorsunkat be akarjuk tölteni, kapunk segítséget. És higgyük el, hogy ez meg is fog érkezni. Az én életem arról szól, hogy mindig megérkezik a segítség.

Nemsokára szóba fogok hozni egy írónőt. Most csak azt említeném tőle, hogy az egyik nekem szóló levelében amiatt aggódott: ezek oly gyönyörű álmok, törekvések, és tulajdonképpen már sikerek, amelyek már azzal a veszéllyel is fenyegetnek, hogy ha például a Magyarok Országos Gyűlésén mégsem lesznek olyan sokan, nem sikerül igazán sokat elérni, akkor a magyar emberek végképp hátat fordítanak a hitnek, reménynek.

Amikor azt mondtuk, hogy egy nagyobb dolgot kell összehozni, mint amilyen a Kurultaj volt, azért akartuk, hogy legyen lelki tartásunk az elkövetkező időszakra; hogy azt az életérzést, hogy vagyunk, hogy összefogottan tudunk létezni, ezt sokkal több embernek, többszáz ezernek próbáljuk átadni. Mert most a bizodalomunk a leggyengébb. Nehezen hisszük el, hogy mi magyarok vagyunk, s hogy van magyar összefogás. Az kevés, hogy odaállunk és mondjuk, hogy van magyar összefogás. Mondja néhány politikus, vagy olyan civil, aki állítólag politikus, vagy igazából politikus szeretne lenni. Az kell, hogy együtt csináljunk meg dolgokat. Méghozzá nagyokat. Szoktam mondani, hogy az fontos, hogy mindegyik lépték ott legyen a cselekvésben, de nem lehet kicsit akarni. Tehát nagyot kell tudni gondolni ahhoz, hogy abból valami sikerüljön. Ha valaki az egyet választja a száz helyett, akkor még a felet sem fogja elérni. Aki pedig a százat választja, ha a hetvennél fog tartani, még lehet, hogy mérgeledni fog...

„Az igazi énje... lágy, harmóniára vágyó, érzemes, csupa szeretetember.” Ez az igazi éned?

Azt hiszem, igen. Nagyon meg tudok nyugodni attól, hogy meg tudok etetni egy állatot. Az egy tökéletes életérzés számomra, amikor le kell kaszálni a füvet. Mindig az van bennem hogy... gyerekkoromban hat-hét évesen kaptam meg az első tízszerezés parcellát a kertben, és minden nap külön megnéztem, hogy hogyan nőnek a vetemények. Tehát hogyan nő a saláta, a borsó vagy bármi más. És nagyon örültem, hogy ez most az én kezemből jött ki. És azt tudom mondani, hogy a szeretetnél nagyobb dolog nincsen. Tehát hogy az ember szeresse a feleségét, szeresse a gyerekeit... Néhányan például azt mondják, hogy túlszeretem a fiamat. Még a feleségem is mondja, hogy nem szabad ennyire elkényeztetni. Én azt tudom mondani, hogy a szeretet nem árthat. Semmilyen körülmények között. És amellett, hogy bennem is

vannak hibák, meg gonoszok, mindig rájövök, az összes hibát egy valamivel lehet javítani: ha a szeretetet rakod a helyébe. Ha szeretni tudsz, s ebből egy kicsit oda tudsz adni az embereknek.

S van annyi szeretni vágyó ember Magyarországon, hogy ez a Magyarok Szövetsége végül is meg tud akkorára nőni...

Csak ilyenek vannak. Ezt higgyétek el nekem, hogy csak ilyenek vannak. Az emberek rengeteg bűnt követtek el eddigi életükben. Mindenki szeretné egy kicsit megváltani magát. Elég volt nap mint nap ugyanazokba a hibákba, ugyanazokba a bűnökbe beleesni, ebből már tényleg elég volt. Mindenki szeretné egy kicsit a megváltás állapotát elérni. S ha erre kap egyszer lehetőséget, élni fog vele, akár majd élni vele. Nagyon sokat beszélünk a levegőbe a szeretetről, pedig ez egy nagyon nyilvánvaló dolog: amikor oda tudsz menni, és meg tudsz ölelni egy másik embert. Amikor neki baja van, tudsz rá reagálni, s akkor majd tudsz neki segíteni. Ha oda tudsz figyelni rá, hogy a lelkében valami nincsen igazából rendben. Igazából csak így érdemes élni. Emlékszel rá, talán te is olvastad, hogy az ausztrál bennszülöttek számára két idő van a Földön. Az egyik az életnek az ideje, a fénynek az ideje, a másik pedig a sötétség ideje, a nem-életé. S amikor megkérdezték tőlük, hogy hány évesek, mondták, hogy nyolc. Mondta egy harmincéves ember. Azért, mert ő csak azt számolja bele, amit boldogan töltött el. Boldogan, elégedetten. A többi az nem számít, az veszendőbe megy... A kisfiának szoktuk magyarázni, hogy miért fontos, hogy szeressék egymást az emberek - hogy benne inkább az anyalka győzzön, ne pedig az ördög. És akkor mindenki elégedettebb lesz... Nincs igazából egyetlen elvesztegethető perc sem ebben az életben. Nincs. Egyetlen egy sem. Mindig meg kell találni a sorrendeket, hogy ki mit vállal, de nincsen elvesztegetni való perc. Ha valaki picit összeveszett valakivel – lépünk már túl rajta! Próbáljunk túllépni a maximális önzésünkön! S ha túlléptünk, oda tudunk menni, meg tudjuk ölelni a másik embert, meg tudjuk fogni a kezét, vagy tudunk egyből segíteni akkor is, ha ő ellenünk tett – ettől a pillanattól fogva nagyon sok minden megváltoztatható. A többenél nem változtatható meg semmi. Ott támadás, csapás, ellencsapás zajlik vég nélkül. Soha nem fog véget érni.

Idézhetnék most nagy embereket, csak nem jönne ki jól. Olyanokat, akik a szeretettel próbálták megváltani a világot... Az én búcsúgondolatom hadd legyen most az, ami igazán meglepetés volt számomra: hogy ezt egy katonáember vallja. Köszönöm szépen.

Varga Domokos György

Magyarok Országos

Szent Kereszt

POSZTER

Somogyi György képes beszámolója

Gyűlése Bösztörpusztán

A keresztény értelmiség és a Pax Romana

Horányi Özséb (1942) eredetileg villamosmérnök, de már évtizedek óta kommunikációkutatással foglalkozik. Nevéhez kapcsolódik a kommunikáció participációra alapozott elmélete. Egyetemi tanár a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. Számtalan könyv szerkesztője, amelyek java-részt a kommunikáció tanulmányozását elősegítő szöveggyűjtemények. Éveken keresztül a Magyar Pax Romana katolikus értelmiségi szervezet elnöke volt. Négy gyermeke és öt unokája van.

Milyen témákban gondolja fontosnak ma Magyarországon azt, hogy egy keresztény értelmiségi fölelje a szavát?

Jóformán nem is ismerek olyan, a társadalmi nyilvánosság érdeklődésére számot tartó témát, amelyhez keresztény értelmiségiként ne lehetne hozzászólni. Inkább az a kérdés, hogy a rendelkezésre álló szűkös forrásokat hogyan tudjuk jól kihasználni; vagyis megtaláljuk-e mindig a legfontosabbakat. És azt kell mondanom, hogy messze vagyunk még attól, hogy elégedettek lehessünk.

Ha a keresztény azt jelenti, hogy Krisztus-követő, akkor teljesen nyilvánvaló, hogy az élet minden területén, nem csak a magánéletünkben, nem csak a hitéletünkben; de a CBA-ban, az autóbusszon, az iskolában és mindenütt Krisztuskövetők vagyunk, vagy annak kell(ene) lennünk. Mondanom sem kell, hogy ez nem jelent(het) semmiféle látványosságot, semmiféle magamutogatást. Nem azon múlik, hogy mekkora keresztet hordunk a nyakunkban (hogy hordunk-e egyáltalán). Nem azon múlik, hogy hangoztatjuk-e a kereszténységünket. Sokkal inkább azon, hogy viselkedésünkben, szavaink hangsúlyában, mondanivalónkban mutatkozik-e Krisztus követése. Mert akkor, akinek van szeme a látásra és füle a hallásra, az látja és hallja. Akinek meg nincs, annak számára sem jelent botrányt viselkedésünk. Mert el ne feledjük, mit bízott ránk az Úr: jaj a botrányoztatóknak!

Ha nem csak keresztényként, de keresztény értelmiségiként akarunk élni, akkor azonban ennél többet kell tennünk. Talán a legegyszerűbb, ha egy példával érzékeltetem, mit is akarok mondani. A felebaráti szeretet a keresztény ember számára az egyik legalapvetőbb hozzáállás a világhoz; vagy, ahogy manapság erről inkább beszélünk: a szolidaritás, de elsősorban a rászorulókkal, például a nélkülöző szegényekkel. Vagyis a keresztény ember nem igen mehet el közömbösen a koldus mellett; nem teheti meg, hogy ne segítse a rászorulókat levessel, ruhával és így tovább. A Magyar Karitás vagy a Máltai Szeretetszolgálat szervezi ezeket. Nekünk nem kell mást tennünk (ha nem akarunk), mint segítnünk a munkájukat: önkéntes részvétellel a leves osztásban; kinőtt, már nem használt ruhák odaadományozásával.

Ha komolyan vesszük Krisztus-követésünket, minden kereszténynek ez (bár nem csak ez) elemi kötelessége. Keresztény értelmiségiként azonban nem elégedhetünk meg ennyivel. Gondolkoznunk kell a szegénység okairól; hogyan jön létre, miből ered, hogyan lehet a szegénységet csökkenteni. Mit tudunk tenni a koldusokért, és a bérkoldultatás megszűnéséért, vagy cigánységért, hogy a mélyszegénység ne növekedjen tovább. Nos, ezek már keresztény értelmiségi hozzáállást igényelnek.

A szegénység és a rászorultság persze csak egy példa, mégha a legfontosabbak közül való is. Némiképpen általánosítva azt mondhatjuk, hogy a keresztény értelmiség a társadalom minden konfliktusában felelhetné a szavát, főként azokban, amelyek megoldásához olyan keresztény felfogás és belátás szükséges, amelyeknek a mai magyar társadalom híján van. A gyakorlat viszont azt mutatja, hogy sokszor maga a hívő ember sem tudja, hogy mi a feladata. Csak egy példa a sok közül. A keresztény társadalmi tanításnak évszázadok óta fontos eleme az ún. szubszidiaritás. Ennek értelmében minden döntést azon a legalacsonyabb helyen kell meghozni, ahol már megvannak a döntéshez szükséges információk és tudások. Ezt akár a modern demokráciák egyik alapelveként is számon tarthatjuk. De ami a döntő, hogy ennek az elvnek megfelelően van az Európai Unióban a közigazgatás megszervezve. Nem nemzetállami keretek között, hanem olyan régiók szerint, amelyekben a problémák azonossága, a lakosság mentalitása és más hasonló szempontok szerint önálló döntéseket tudnak hozni saját ügyeikben. Ez egy elv, amely fokozatosan és az EU-n belül már sok helyen igen előrehaladott módon meg is valósult.

Ön hosszabb ideig elnöke volt a Magyar Pax Romanának, milyen tapasztalatokkal gazdagodott? Egyáltalán, mivel foglalkozik a MPR?

A Pax Romana egy igen tekintélyes nemzetközi szervezet. Még az I. Világháborút követően alapították német és svájci egyetemi hallgatók, mert úgy gondolták, hogy túrhetetlen a világegés egy olyan Európában, ahol a tagállamok polgárainak többsége kereszténynek vallotta magát. A Pax Romanat elismeri a római Szentszék, van pozíciója az ENSZ-ben is. A Pax Romana célja a megbékélés és a kölcsö-

nös megértés volt. És olyan komolyan vették magukat az alapítók, hogy a II. Világháború kitörését követően felfüggesztették tevékenységüket, mert úgy vélték, nem sikerült megvalósítaniuk, amit akartak. 1947-ben aztán újjáalakult a nemzetközi szervezet. Magyarország már az első alapítás óta tag volt, de 1947 után az akkori magyar államvezetés nem engedte, hogy magyar szervezet is újból megalakuljon. Ezért külföldön élő magyar egyetemisták hozták létre a magyar szervezetet. Elsősorban a nyugat-európai magyar szórványokban élők összefogását tartotta feladatának és a keresztény irodalom eljuttatását az anyaországba. Két folyóirat is fűződik nevékhöz: a Katolikus Szemle és a Mérleg. A Mérleg még ma is működik itthoni kiadásban. Ha a Mérleg nincs, akkor Magyarországon még kevesebbet tudnánk a II. Vatikáni Zsinat hozta gyökeres változásokról, amelyek az egész keresztény világot és nem csak a katolikusokét átalakították.

A Magyar Pax Romana Magyarországon 1991-ben alakult meg, egyesületként működik (www.magypaxromana.hu). Különböző témákban tart konferenciákat, könyveket ad ki, állásfoglalásokat dolgoz ki. Tipikusan értelmiségi tevékenységet folytat. Hatásáról elég nehéz közvetlen bizonyosságot szerezni, de az tény, hogy folyamatos érdeklődés figyelhető meg nézetei iránt a mai magyar közéletben.

Egyébként lassan egy éve egy új fórumot nyitottunk néhányad magammal, ismert közéleti személyiségekkel, amely arra törekszik, hogy a mai magyar társadalom legégetőbb kérdéseit vizsgálja és igyekezzen válaszokat találni rájuk. Ezt a kezdeményezést a magyarországi jezsuiták befogadták és helyet adnak rendezvényeinknek. Tájékozódni lehet rólunk a www.egyhaziarsadalom.hu weboldalon. És szívesen látunk mindenkit, aki úgy gondolja, van tennivalója ebben az országban és ezen a világon.

További információkat olvashat a www.ozseb.horanyi.hu honlapon, vagy írhat levelet emailben: ozseb@horanyi.hu

Köszönöm a beszélgetést.

Varga János

Máriapócson hun templomot találtak

Máriapócs görög katolikus kegyhelyükön, régészeti feltárá-

sok folynak, párhuzamosan a bazilika felújítási munkálataival. Mint ismeretes, a XVII. század második felében az itt élő görög katolikus ruszinok kis fatemploma állt a mai bazilika helyén. Ebbe készítette az Istenszülő képét Csibi László helybéli lakos, az ugyancsak helyi Papp István festővel. Ezzel teljesítette fogadalmát, amit a török fogságból való szabadulásakor tett. Az Istenszülő Szűz Mária ikonja elsőként 1696-ban könnyezett, aminek hírére I. Lipót osztrák császár, felesége kérésére Bécsbe vitette. A második könnyezést követően (1715) nyilvánították a

települést Mária-kegyhellyé. Ezután 1731 és 1756 között felépül a barokk kegytemplom, a mai bazilika, 1753-ra pedig – a búcsúsok lelki gondozását is ellátó – a bazilika rend rendháza. Ennek a rendháznak a felújítása történt meg 2002-ben, Ábel szerzetes atya felügyeletével. A kápolnát, egy Erdélyből meghívott festő díszítette ki. De térjünk vissza a kegykép történetéhez. A csodás könnyező Szűz Mária kegyképről a pócsiak csak egy másolatot kaptak, azt se a császár csináltatta nekik, hanem az egri püspök. Azonban ez a festmény is könnyezett, 1715-ben. A kegykép számára és a felélenkülő búcsújárás szolgálatára épült a fatemplom helyén 1731 és 1749 között a mai kegytemplom és a Nagy Szent Vazulról elnevezett bazilika kolostor. Ők voltak a kegyhely gondozói egészen 1950-es szétszórásukig. A harmadik csodás könnyezést 1905-ben jegyezték fel.

A bazilika rendházhoz sok legendás történet, néphagyomány kötődik. A kolostor mellett volt egy háromholdas kert, amelyet a nép Mária-kertnek nevezett. A sétányokat szegélyező sövényről a zarándokok kosárszámra vitték a galylyakat. Hasonlóképpen sokan igyekeztek a kertben lévő Mária-kútból vizet meríteni. A kegyhelyhez fűződő mondák egyik típusa szerint a közeli disznóól mellett Mária egy mogyoróbokor ágai között jelent meg. A csodás jelenés hírére a mogyoróbokorról is sokan törtek gallyat, amit a búcsúfiával együtt hazavittek, és szentmennyként használtak fel. A kolostor kertjét nemrég rendezték fa irtással, talaj feltöltéssel.

A kolostor belső udvarát is szépen be fogják füvesíteni és szökőkutat is elhelyeznek majd. De mivelhogy a belső udvar kerengőnek számít, amit csak a szerzetesek használhatnak, a festői környezetben így nem fényképezkedhetnek a házasságot kötők. Krizosztóm testvér azt is elmesélte, hogy az egykori fatemplom másolatát, szeretnék felépíteni a kolostor kertjében. A szerzetesek a kezdetektől a kegytemplom ellátásáról gondoskodtak, ez ma is így van, bár még tizen sincsenek a szerzetesek.

1999-ben már volt egy nagyszabású felújítása a templomternek és a kegytemplom udvarának. Erre azért volt szükség, mert a 2300 lélekszámú város a búcsúk idején, itt fogadja a sokszor 70-100 ezer fős zarándok sereget. 2009 február végén kezdődött a kegytemplom felújítása. A belső munkálatok idejére a Könnyező Szűzanya kegyképét Hajdúdorogra kísérték, gyalogos zarándoklaton. A bazilika udvarának újbóli teljes felújítása mellett, restaurálják a templomi ülepadokat, a kegyoltárt és az ikonostáz, ezenkívül a padlóburkolat is megújul. Ezzel egy időben régészeti kutatást végeznek a régi templom alapjainak és körülötte feltételezett temető maradványainak feltárára. Megújul az elektromos hálózat, a hangerősítő berendezések, új fűtési rendszert építenek ki a templom-

ban, megerősítik a tető- és toronyszerkezetet és felújítják az udvart. A restaurálás ide-

je alatt, európai uniós pályázati pénzből, a városi önkormányzat felújítja a kegytemplom előtti teret. Az együttműködés a polgármesterasszony és Kocsis Fülöp püspök atya közt példamutató. A Könnyező Szűz kegyképét a szeptember 13-ai Kisboldogasszony búcsúra hozták haza a pócsiak, szintén gyalogos zarándoklat keretében.

A régészeti munkákat a nyíregyházi múzeum szakemberei végzik, Jakab Attila vezetésével. A régészek a hajdani fatemplom nyomait kutatták, a padlózat felszedése közben viszont csontokat találtak, melyek a régészek szerint jóval korábbi-

ak, mint maga a templom, így valószínűleg a falu régi temetőjének egy darabját is meglelték. A régészeti feltárások befejeztével a megmozgatott csontokat gyászmiše keretében Kapin István parókus visszatemette. Az igazi régészeti szenzáció viszont az, hogy az ásás során megtalálták egy ősi templom alapjait. Az első feltételezések szerint Árpád-kori templom nyomaira bukkantak, de a részletesebb vizsgálatok alapján még annál is öregebb, valamikor az V. század táján épülhetett. Abban az időben a Kárpát-medencében a hunok éltek. Nem elképzelhetetlen, hogy a hunok közt is voltak bizánci keresztények, és ők építették a templomot. Történelmi feljegyzések vannak arról is, hogy a hunok, saját nyelvükön éneklék a zsoltárokat, tehát jelentős keresztény közösségük lehetett. A honfoglalás előtti időből származó tárgyi emlékek közül a závodi kereszt is bizonyítja, hogy a magyarok bejövetele előtt az e területen élő népek már kapcsolatba kerültek a bizánci kereszténységgel.

A bazilika renoválási munkálatait a Harcon Építő Kft. dolgozói végzik. Párhuzamosan egyszerre több helyszínen is dolgoznak, a templomban az alapozó burkolás elkészítése, ill. a fűtés-csővek beszerelése tart, dolgoznak továbbá a kertben is, ahol szintén lesznek régészeti vizsgálatok.

Papp Nóra

Uram Tiéd a ház!

Beszélgetés Gyulás Zsolt atyával, a Szent Gellért Lelekgyakorlatos Ház igazgatójával

Kérem, hogy mutassa be a házat a magazin olvasóinak.

1947-ben egy alapító okiratban a Köhler család, illetve Köhler Gizella, a Római Katolikus Egyházközségre hagyta ezt a telket a villával együtt. Az alapítók elképzelése az volt, hogy a „Mária-lakból” egy szociális, kulturális vagy hitéleti célú intézmény létesüljön. Dr. Lékai László bíboros prímás érsek tervei között szerepelt, hogy egy lelekgyakorlatos házat építsen. Az ún. „kislépések” politikáját vállalta fel. Az akkori lehetetlen körülmények között mindent megtett a Lelekgyakorlatos Ház megvalósításáért. Az „Alapító Okmányt” 1980. szept. 28-án Casaroli bíboros, vatikáni államtitkár áldotta meg és látta el aláírásával, Lékai bíboros úrral együtt. 1981 december 9-én helyezték el az Alapító okmányt, és 1983. július 30-án – Szent Ignác ünnepének előestéjén – a német püspöki kar akkori elnöke Höffner bíboros, kölni érsek szentelte fel a házat. Az építkezések pénzügyi referense Vajk Gyula prépost úr volt, aki Kovács Attila – a Ház első gondnokával együtt mindent megtett, hogy a Bíboros úr terve minél hamarabb és pontosabban megvalósuljon. A lelekgyakorlatos ház felépítési költségeinek kétharmadát a német és egyharmadát pedig a magyar katolikus egyház adta. 1983. szeptember 5-én nyitotta meg a Ház a kapuit, akkor fogadta az első vendégeket. A második ütemben épült fel a nagy kápolna, amely '91-ben lett átadva. Dr. Valentiny Géza pápai prelátus úr – mint külföldön élő magyar pap – nagyon sokat tett azért, hogy ez a ház fölépüljön.

Ha jól tudom, akkoriban ez a ház volt az első lelekgyakorlatos ház az országban.

A második világháború előtt Magyarországon két lelekgyakorlatos Ház volt. Kizárólag férfiak részére Budapesten, Zugligetben: a Labanc utcában a Manresa. Ez a magyar Jezsuita Rend tulajdona volt, ők építették, 1928-ban nyílt meg. Ők vezették a lelekgyakorlatokat. 60 személyes volt, félig komforttal. A nők részére Pécelen volt lelekgyakorlatos ház, melyet a Jézus Szíve Népleányok építettek 1936–37-ben és a jezsuita atyákkal együttesen lelkiileg is vezettek. 100 személyes volt, részben komforttal.

Jelenleg hány szoba van, és hány embert tud befogadni a ház?

A főépületben 45 és a B épületben 5 szoba van, és még egy diákszálló. Kilencven embert tudunk kényelmesen elhelyezni a szobákban, és a diákszállón 32 főt.

Kinek a kezelésében van a lelekgyakorlatos ház?

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) tulajdona, és Ő a fenntartója is. Lékai bíboros úr abban gondolkodott, hogy a külföldön élő magyar jezsuiták hazajönnének, és ők fognak szolgálni ebben a házban, vagyis a jezsuiták vezetése alatt legyen a ház, mert ők a legképzettebbek és legjáratosabbak a lelekgyakorlatok vezetésében.

A jezsuitákkal való együttműködés megvalósult?

A 80-as évek végén, illetve a 90-es évek elején na-

gyon sokan hazatértek közülük. Csak néhány nagy nevet említenék a régiók közül: Heveneszi János S.J., Temesi József S.J., Bálint József S.J., Váczi Jenő S.J., Rózsa Elemér S.J., Bogoyó György S.J., Beöthy Tamás S.J., Nemes Ödön S.J., Nemeshegyi Péter S.J., Nemesszeghy Ervin S.J. Azóta a jezsuita atyáknak is van külön lelekgyakorlatos háza. Töreksem arra, hogy a jezsuita atyákat is meghívjak lelekgyakorlatok vezetésére. Kiváló és képzett világi papok is vezetnek lelekgyakorlatot, mint pl. Dr. Stella Leontin atya vagy éppen a kaposvári egyházmegyes Varga László atya. Nagyon sokat kapnak rajtuk keresztül a jó Istentől a lelekgyakorlatozók.

Ki volt a ház első igazgatója?

Az első igazgató Koronczi László atya volt, aki Lékai bíboros úrnak volt a káplánja. 1983–1991-ig volt a Ház vezetője. A Lelekgyakorlatos Ház második ütemének befejezése az Ő idejében történt. Leányfalu plébánosa is volt ez idő alatt, és a leányfaluiak is nagyon kedvelték és szerették őt.

Őn mikor került ide?

2005 augusztusában kerültem ide, mint egri egyházmegyes pap. Az MKPK nevezett ki őt évre, mint ahogyan az intézmény vezetőket.

Egy ilyen nagy lelekgyakorlatos ház igazgatójának azon felül, hogy mindent kézben kell tartania, mi a legfőbb szempontja a ház vezetését illetően? Mit akar megvalósítani, mi a célja?

Azzal kezdeném, hogy én szeretnék jó gazdája lenni a Háznak. Annak a feltételét szeretném biztosítani az itt dolgozókkal együtt, hogy aki betér a Házunkba Krisztussal találkozhasson, és ebből a találkozásból lelkiéletet megújító erőt kapjon. Az itt dolgozókkal is igyekszem megértetni, hogy akik idejönnek, azok az Úristennel akarnak találkozni, lelkileg-testileg feltöltődni és pihenni vágyanak. A tabernákulumunk ajtaján Jézus szíve van kifaragva, jelezve ezzel azt, hogy Jézus Szíve „dobog” itt. A lelkigyakorlatos ház hegy oldalára épült. A hegy mindig az Istennel való találkozás helye. Az Úr Jézus mondja: „Jöjjetek félre egy magányos helyre és pihenjétek ki magatokat egy kicsit” Mt 6,31. Valami ilyesmi dolog történik itt

Fotó: Kuruczky Ibolya

is, amikor eljönnek ide az emberek. A lelkigyakorlatozók kikapcsolódnak és fölmennek a hegyre, hogy Isten „szívének” dobbanását és nekik szóló személyes üzenetét meghallják. Azt gondolom nagy megtérések, átalakulások mehetnek itt végbe, mert az Úristen dolgozik az Ő saját maga módján. Én is, mint igazgató, és a ház összes dolgozója csak eszközök vagyunk, – ahogyan Nemes Ödön atyától tanultam, segéd munkások. Mi meg tesszük a saját magunk feladatát, de magában a lelkigyakorlatban az Úristen dolgozik, meg a lelkigyakorlatozó. Ez egy intim és személyes világ. A lelkigyakorlat során a lelkigyakorlatozó a lelki beszélgetésben feltárja belső történéseit a lelkigyakorlat vezetőjének, aki segíti abban, hogy ez a kapcsolat Isten és ember között helyre álljon és növekedjen. Nekem ez az egyedüli céloim, hogy minél több ember meghallja az Úristen nagyon személyes és mély kapcsolatra hívó szavát. Úgy gondolom, minden lelkigyakorlatos háznak a feladata, hogy elmélyüljön az ember az Isten szeretetében. Ha mást nem tesz a lelkigyakorlatozó csak csöndben van, és odaül az Oltáriszentség elé beszélgetni az Úr Jézussal, akkor is mély dolgok tudnak történni.

Hogyan működik Isten a Lelkigyakorlatos Ház életében?

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház egy nagyon nehéz időszakban épült fel és kezdte el működését. Ha a legnagyobb nehézségek ellenére is működött a Ház, akkor az Isten nélkül nem történhetett. Ha nehezen mennek a dolgaink, akkor az Úr Jézushoz fordulok, és gyakran mondom: Uram Tiéd a ház! Ha akarod, hogy legyenek vendégeink, akkor küldd őket ide. Azokat hívd, akiknek itt kell lenniük. Van olyan, hogy egy-egy nagyobb létszámú csoport lemondásakor megijedünk. Többször tapasztaltam, hogy valaki jelentkezik helyettük. Számomra biztató, hogy az ország nehéz gazdasági helyzete mellett, a lelkigyakorlatozók száma idáig emelkedett. Az is öröm számomra, hogy a Lelkigyakorlatos Házban kevés konferencia és egyéb program van, mert legnagyobb részt

(95%) lelkigyakorlatok vannak, illetve olyan egyházi emberek, csoportok, intézmények keresnek bennünket, akik kapcsolatban vannak Istennel és az egyházzal. A protestáns egyházaktól is vannak vendégeink, akiket szintén nagy szeretettel igyekszünk körbe venni.

Kérem, hogy beszéljen magáról is. Mikor szentelték pappá, és hol kezdte munkáját?

1997. július 21-én szenteltek pappá Egerben. Mivel egri egyházmegyes vagyok, az első állomáshelyem Mezőkövesd volt, ahol négy évig voltam káplán. Szép idők voltak azok, nagyon sok mindennel foglalkoztam. Nagy táborokat szerveztem, jó segítőim voltak, és jó kapcsolat volt az iskolákkal, főleg a Szent Imrével. Fogytékos- és cigánygyerekek számára is létre hoztunk egy-egy csoportot. A Simogató kéz közössége (sérült emberek, szülők és segítők) azóta is működik. Házaspárok-nak tartottam párkapcsolati kurzusokat. A lelkiségi mozgalmak közül a házaspárhívást és a cursillót ismerem, az utóbbiban tevékenyebben veszek részt. Ezen kívül kommunikációs tréningeket is szoktam vezetni, itt olyan emberekkel is találkozom, akiknek nem sok közük van a valláshoz, Istenhez. Ez is egy lehetőség arra, hogy megismerjek olyan embereket, akiket közelebb vihetek a jó Istenhez, vagy legalábbis egy más utat mutassak számukra. Mezőkövesd után kerültem Diósgyőrbe. Ott három évig voltam, és nagyon szép papi élményeim voltak. Az óvodásoktól egészen az idősekig, szinte minden korosztállyal találkozhattam. Innen Gyöngyösrre kaptam

dispozíciót, ahol egy évig voltam káplán és onnan jöttem Leányfalura, 2005-ben. Nyolcévi káplánság után kaptam meg az igazgatói kinevezést.

Minek köszönhető, hogy Önt ide kinevezték? Egy lelkigyakorlatos ház vezetése hasonló egy vállalatéhoz. Tudni kell tervezni, kalkulálni, érteni kell a közgazdasághoz is.

A kinevezésért én nem tettem semmit sem. Az akkori főpásztoromra bízam a döntést. Ezzel együtt vállaltam a nehézségeket is, hogy idegen helyre, egy más egyházmegyébe kerülök. A lelkipásztorokodásnak egy számomra új területe nyílt meg, amit viszont nem kaptam volna meg, ha nem vállalom el ezt a megbízást. Gazdasági téren olyan, mint egy nagy plébánia. Van-

nagy segítő munkatársaim, amit lehet, azt leosztom, de emellett igyekszem átlátni a Házat. A vezetés, a gazdaság, az eredményesség elérése, nem szoros értelemben vett papi feladat. Van, amit nekem is tanulni szükséges, de Hál' Istennek működünk.

Ha olvasóink szeretnének idejönni, mennyibe kerül egy szoba, az itt tartózkodás?

Egy- és kétágyas elhelyezéseink vannak. Az egyágyas elhelyezés jelenleg 6500 forint/nap. A kétágyas elhelyezés az 5500 Ft fő/nap. A diákszallón való elhelyezkedésnél 3800 Ft/fő/nap kell fizetni. Bővebb tájékoztatás olvasható a <http://szentgellertaz.katolikus.hu/weblapunkon>.

Teljes ellátással együtt?

Igen, szállás és háromszori étkezés biztosítását is jelenti.

Említette, hogy van diákszallás is. Milyen csoportokat szoktak szervezni?

A diákszalló külön épületben van. Harminckét diákot tudunk elhelyezni a kísérőknek külön szállás biztosításával. Az étkezést is biztosítani tudjuk számukra. Jó táborozási lehetőség, mert Szentendre, Visegrád, Vác, Esztergom elérhető kiránduló távolságban vannak tőlünk. Egyre több helyről keresnek bennünket, de jó lenne, ha még több iskola ismerne bennünket. A festői környezet igazi kikapcsolódást jelenthet. A kosárlabda pálya és a pingpong terem is segíti az idelátogató vendégeink kikapcsolódását. Szeretném, ha széles skálájú maradna a Ház programja, ahol a fiataloktól az idősekig bárki megtalálja a neki szükségeset.

Köszönöm a beszélgetést.

Balázs Lilla

Az angyalokról

Mai zavaros korunkban nagyon kevés szó esik a teremtett szellemvilágról. Sokan, ha angyalokról, vagy ördögökről hallanak, valami régi mese világra gondolnak. Eszükbe se jut, hogy az a nagy küzdelem, ami szemünk előtt zajlik politikai, gazdasági, lelki és más területen mind kapcsolatos ezekkel a lényekkel. A gonosz erővel szemben esélyünk se lenne, ha nem segítenének bennünket. A vallás igazságait sokan nem ismerik, mások nem gondolnak rá, ismét mások valami hamis „felvilágosultságból” lekicsinylően legyintenek. Ugyanakkor mind a keresztények, mind a zsidóság, mind a mohamedánok hitének sarkalatos pontja az angyalok és ördögök léte, tevékenységük. Más formában szó van róluk a többi világvallásban is. Ha statisztikai alapon néznénk, akkor azt kellene mondanunk, hogy az emberiség döntő többsége, szinte mindenki hitt bennük. Ma egyre terjednek a különböző ezoterikus dolgok. Tanítások, jósok, varázslók, kuruzslók, halott-látók, médiumok jöttek divatba. Kártyát vetnek, jövődőt mondanak, médiumok, látnokok (itt nem a valódiakra gondolok), kuruzslók rendelői előtt állnak sorba, jelentkeznek be előre. Ugyanakkor elutasítják a valóban létező természetfölötti világot.

Nézzük hát röviden mit is mondhatunk az angyalokról. (Az ördögökre ugyanez áll, azzal a különbséggel, hogy ők bukott angyalok.) Az angyal szó a görög eredetiben küldöttet – „angelosz” – jelent. Tiszta szellemi valók, akiket Isten még az ember előtt teremtett és felhasznál üdvrendjében és történetében. Létezésük a Szentírásból és Hagymányból igazolható. Mind az Ó-, mind az Új- szövegségben szó van róluk. A hagyomány mind az ókeresztény írók munkáiban, mind a zsinatok állásfoglalásaiban tükröződik. Ez a hit általános volt a kereszténység teljes története során. (Már a bevezetésben említettem, hogy így volt a zsidóknál és mohamedánoknál is.) A természetes belátás ugyanezt erősíti meg. A teremtés rendjében fokozatosság és egymásra épülés érvényesül. Szervetlen anyag, szerves anyag, élő anyag, növényvilág, állatvilág, ember, akiben az anyag és szellem egységben van és már személy, értelemmel és szabad akarat, tiszta szellemek ugyancsak szabad személyek. A Teremtő maga a tiszta lét, akinek a létéből részesülnek ilyen, vagy olyan fokban. Tökéletes Személy, végtelen és korlátozhatatlan, sugárzó és önmagából kiáradó szeretet, Aki teremtett mindent és tart fenn egységben, de fokozatokban.

Az angyalok tehát tiszta szellemek nem függenek az érzékeléstől. Értelmük és akaratuk van, hatással tudnak lenni az anyagi világra. Hathatnak tehát az emberre is, de a lélek szabad marad, belsejébe nem hatolhatnak. Ismeretük a dolgok lényegét ragadja meg, s úgy is közlik egymással, nem sza-

kkal. Nincsenek helyhez kötve, de tevékenységük helyhez is kapcsolódhat. Tetterejük véges, ezért csak meghatározott méretet tud átfogni, ha ezen túl akar hatni, akkor új helyre kell mennie. Értelmük és akaratuk egymásutánban működik, de ez nem fizikai idő. Halhatatlanok, de ez Isten fenntartó tevékenységének eredménye. Számuk mérhetetlen, egymásra épülő kilenc karra tagozódnak.

Isten próbára tette őket. Egyesek a legtökéletesebb vezetésével ezt nem állották ki és elbuktak. Őket hívjuk ördögöknek, démonoknak. A próbát illetően több vélemény is létezik. Bűnük lényege azonban a gőg. Nem akartak szolgálni, Isten helyére törtek. Nem tudták magukat az alacsonyabb rendű létbe testesült Istennek – Jézus Krisztus (aki Isten és ember természete szerint, de egyetlen személy Isten Igéje) – alávetni, hisz embernek látták. Nem tudjuk, hogy mindegyiküknek ez volt-e a vétke, de a gőg közös volt. Lázdásuk kezdetén harc kezdődött közöttük, s Szent Mihály főangyal vezetésével a hű angyalok győztek. Többen is voltak, hisz a hagyomány szerint az angyalok egy harmada bukott el. A lázdókat levetették az égből, s ők építik maguknak a poklot, a kárhozát, az örök büntetés helyét. Kísértik az embereket, s Isten tervét az üdvösség megvalósulását akarják minden eszközzel megakadályozni. Sereget gyűjtenek maguknak. Róluk és törzshelyükről később külön cikk keretében lesz szó.

Visszatérve tehát az angyalokhoz, ők Isten színe látásában élnek, Őt szolgálják, részt vesznek a világ kormányzásában, s tervei végrehajtásában. Legfontosabb szolgálatuk, ami Isten iránti szeretetükből ered – ugyanakkor szabad cselekedet, az őrangyali szerep. Minden embernek van – lehet több is – őrangyala, de nemcsak az egyes embereknek, hanem közösségeknek, népeknek, országoknak. Ezt a fel-

adatot sok-sok szeretettel szabadon látják el. Hatalmuk és segítségük azonban korlátozódhat, hiszen az ember maga is szabad. Így elfogadhatja, de vissza is utasíthatja segítségüket. Sokan pedig egyáltalán nem tudnak, nem gondolnak erre. Kevesen vannak, akik tudatosan együtt működnek velük. A mai romlottsággal, gonoszsággal

teli világban nagyon rászorulnánk segítségükre. Ellenfelünk hatalmasabb nálunk, s helyzetünket nehezíti saját bukott, romlott természetünk is. A világot megosztó iszonyatos szellemi küzdelemben nélkülük nem sok esélyünk van. „Ötözzétek fel az Isten minden fegyverét, hogy megállhassatok az ördög ármánykodásaival szemben. Mert nem vér és test ellen van a mi tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, a sötétség világának urai ellen, a gonoszságnak a magasságban lakozó szellemei ellen” – ahogy az Efezusi levél (Ef. 6,11-12.) mondja.

Az angyaloknak kilenc kara ismeretes, akik egyre nagyobbak és hatalmasabbak. Ezek név szerint: angyalok, főangyalok, erők, hatalmasságok, uralmak, fejedelemségek, trónusok, kerubok, szeráfok. Pár szót mindegyikükről fölülről lefelé. Az angyalok legáldottabb kara a Szeráfok. Egyetlen rendeltetésük: Isten szeretete. Szüntelenül tisztelik, dicsérik és szeretik a Szentháromságot. Nem is tudnak mást tenni, ez az ő boldogságuk. Szeretetük állandóan növekszik Isten iránt. A Kerubok Isten kardjai. Tűz övezi őket és jobb kezükben kardot tartanak. El vannak telve buzgósággal Isten dicsőségéért és mindig

készen állnak annak megvédésére. Négy Kerub áll a Szentatya mellett. Kerub űzte ki Ádámot a Paradicsomból. Ezeknek az angyaloknak egyike gyakran megtalálható a szent helyeken, hogy megvédje azo-

kat lángoló kardjával. A Trónusok nagy tekintéllyel rendelkeznek. Minden egyházmegye, ország és valóságos közösség angyala ebből a karból származik. Szüntelenül imádkoznak Istenhez közösségükért, vagy országukért. Felsőbbségük állandó szolgálatból áll, tekintélyük alapja mély aláztatosság, koronájuk a lángoló szeretet.

A második kör legmagasabb kara (hatodik alulról számítva) az Uralmak. A reménytelenség, csüggedés idején ezeket az angyalokat kell segítségül hívni, mert nagy hatalommal rendelkeznek. A Fejedelemségek az egyházközségek, községek angyalai. Isten trónja előtt térdelnek és imádkoznak értük. Ismerik a községek minden tagját. Imádják a szentségházban elrejtett Istent, aki hiába várja gyermekeit a sokszor üres templomban. A Hatalmasságok kevés kivétellel csak papoknak szolgálnak. Ezt az angyali kart kell segítségül hívni a lelki szárazság és lanyhaság idején és haragra vagy türelmetlenségre ingerlő kísértésekben. A fenséges magatartás, ami kiárad ebből a karból, jogosítja fel őket erre az elnevezésre.

A legelső (első) kör legelső kara az Erők. Nevük is jelzi, hogy az erőnek, az erényeknek a megtestesítői. Némely nagy bűnös részesül ilyen angyalban megtérése után. Nekik nagy szükségük van erőre, hogy ki tudjanak tartani új, megváltozott életirányukban. Főangyalok számunkra a legismertebbek, hisz sokuknak még a nevét is tudjuk. Néhányuknak külön ünnepe van. Ebbe a karba tartozik az a hét szent szellem, akik Isten trónja előtt állanak, s mindig megvalósítják parancsait. Szent Mihály „Ki olyan, mint az Isten” kiáltással indította harcát a felázadt, nála sokkal hatalmasabb szellem ellen. Szent Gábor viszi a hírt a Megváltó fogantatásáról, születéséről, menekítéséről stb. Szent Rafael gyógyítja, vezeti Tóbiást. Angyalok kara végtelen nagy,

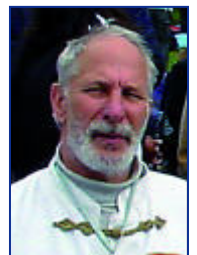
oly sokan vannak, hogy nincs szükség arra, hogy szolgálatának befejezte után másik lelket vegyen oltalmába, hisz jóval többen vannak, mint az eddig élt, s a jövőben születendő emberek.

Az angyalokkal különleges kapcsolatunk lehet a Szentírás tanulsága szerint. Itt nemcsak Tóbiás könyvére gondolok, hanem Jézus életét is körülveszik. Angyalok szolgálnak Neki bűntörlése után, angyal erősíti meg az Olajfák-hegyén. Angyal menti ki Pétert a börtönből, erősíti, segíti Pált, állítja meg az egyik ország angyala és téríti más irányba stb. Tanúságok, szentek és mások elbeszélése bizonyítja, hogy őrangyalainkkal közvetlen kapcsolatba lépünk. Ők, ahogy maga az Isten is, tiszteletben tartják szabad akarunkat, ezért hatásuk hozzájárulásunk (engedélyünk), kérésünk nélkül korlátozott. Ugyanakkor, ha személyes kapcsolatban vagyunk velük, s kérjük őket – nemcsak lelki ügyekben, hanem akár banális egyszerű földi dolgokban – bizony segítenek. Jelenlétüket, segítségüket megtapasztalhatjuk valóságosan is.

Az eddigieket egészítsük ki egy magán kinyilatkoztatásban kapott üzenettel, ami Rafael főangyal által jött. „Őrangyalotok hatalmas fényt bocsát ki, ami nagyon fontos számotokra. Isten úgy rendezte el, hogy az őrangyal és védettje közösségben legyen. Ez egyben az angyalok és emberek azon közösségének magja, ami az idők végén lesz tökéletes, és ami egyelőre az egység kezdete maradt. A Szentlélekben történő közösségről beszélek, ami abban a pillanatban teremődik meg, amikor a személy átadja magát az Atyának Jézus Krisztus közvetítésével a Legszentebb Szűz révén. Ezen a közösségen kívül az őrangyal csak nagyon korlátozottan tud működni. Ha egység van az őrangyal és védettje között, akkor az angyal fénye, ami egyidejűleg fizikai és lelki képesség, mert Isten életének kisugárzása, a személyvel kapcsolatban gátat alkot körülötte, s ez védelmezi. Itt valódi, konkrét védelemről van szó, ami a személy körüli mágneses tér, s visszaveri a fizikai és lelki rosszat. Ha közösségben vagytok őrangyalokkal, védettek vagytok.”

„Isten az angyalnak az emberét erősen meghaladó képességet adott, mert az embert igencsak korlátozza a teste. Az embert korlátozza a teste, míg az angyalnál ez nincs így. Benne a fény nem csupán kívül jelenik meg, hanem erő és hatalom.” „Az angyal igenjét Istennek határozottan mondja ki, és így a fényét Tőle örökre kapja meg. Az emberekben viszont a fény annak függvényében növekedik, hogy életútja során mennyire tisztul, s mennyiszor mond igent Istennek. Mindazonáltal az angyalnak is folyamatosan meg kell újítania igenjét Isten iránti hűségében.” „Az ember és angyal közötti egység teljességét Krisztus győzelmes visszatéréssel éri majd el. Akkor az emberek és angyalok mély egységben élnek majd. Jézus mondta, hogy a feltámadás fia egyenlők lesznek az angyalokkal. (Lk. 20,35-36.) Egyenlők nem annyira természetben, hanem inkább szeretetben, tisztaságban, szolgálatban. Hasonló hatalmat fognak birtokolni az angyalokéhoz.”

Szóljunk még az angyalok és Magyarország kapcsolatáról. Az utóbbi időben sok helyen elterjedtek Pio atya Magyarországról mondott szavai. Ebben szól arról is, hogy nekünk nagyhatalmú őrangyalunk van, s ajánlja, forduljunk Hozzá, kérjük segítségét. Igen Magyarország őrangyala, vagy őrangyalai segíthetnének rajtunk, de nem vesszük igénybe, vagy nem eléggé vesszük igénybe őket. Reinhold Schneider szerint a legtöbbet egy népről, vagy országról őrangyalán keresztül tudhatunk meg. Nos Magyarország egyik őrangyala papi személy. Sok helyütt találkozunk az országban – legtöbbször tabernákulumokban, vagy azokon – füstölős angyallal. Ő az, aki ezzel a tömjénes füsttel dicsőíti az ott valóságban jelenlévő Urat. Áldozatot mutat be, ami kifejezetten papi dolog, kötelesség. Más szavakkal – tudjuk, hogy az Istenanya népe vagyunk – áldozatot kell bemutatnunk, ami sorsunkban megvalósult egész a keresztig. Másik angyalunk küssé háttérben, de harcoss jellegével történelmünk sok háborújának, küzdelmének értelmét mutatja meg. Ugyanakkor nehéz arra nem gondolnunk, hogy valamikor törzseink vezetésében ugyanez a kettős szerkezet nyilvánult meg, s ennek lenyomata Szent István intelmeiben is benne rejlik. Az Egyház és az állam kölcsönös egymásra utaltságában és ügyelésében (Prímás és Apostoli király). Időnkint ennek komoly szerepe volt történelmünkben. A magyar Szentkoronát mindig angyali koronának tartották őseink, amit Isten küldött a magyar népnek. Figyelemre méltó, hogy a Varsói Krónika szerint II. Szilveszter pápának Gábor főangyal jelent meg álmában, hogy utasítsa őt, kinek kell a koronát küldenie. Elgondolkozhatunk azon, hogy milyen fontos lehet az Égnek a mi Szentkoronánk, s országunk küldetése, ha az a főangyal jár el benne, aki az üdvörtörténet legfontosabb üzeneteit (Megtestesülés, születés, menekítés stb.) közvetíti esetenként szintén álomban. A Szentkoronán ma két főangyal képe van, de eredetileg – legvalószínűbb változat – négy volt. Valamennyien Isten sajátos parancsait hordozták, valószínűleg meg. Egyszerűen fogalmazva: védelem és egészség, azaz gyógyító és harcoss angyalok, ahogy a földi szentek is azok a Szentkoronán. Végezetül, de ezzel még nem merül ki teljesen az angyalok országunkkal kapcsolatos szerepe, a magyar címet, pontosabban a fölötté lévő Szentkoronát szintén angyalok tartják. Igaz akadtak történelmünk során olyan időszakok, amikor az angyalokat levették onnan. (Például 1848, majd a polgári köztársaság, illetve a mai idő, most nem a háború és „rendszerváltás” közötti időre célok, hiszen akkor magát a címet is lecserélték). Sajnos ez a tény is azt húzza alá, erősíti meg, hogy az ország vezetőinek nem sokat jelent az angyali védelem, s a magyar múlt legszebb, legszentebb hagyományai. Talán ezért tartunk itt, ahol vagyunk?!

Bakos Batu

A Budapesti Barokk Fesztiválról

Beszélgetés dr. Legeza Dénes koncertszervezővel

Ősszel került megrendezésre a Belvárosi Szent Mihály templomban negyedik alkalommal a 2006-ban életre hívott Budapesti Barokk Fesztivál. A templom egyike a hét belvárosi barokk műemléknek.

Ősszel került megrendezésre a Belvárosi Szent Mihály templomban negyedik alkalommal a 2006-ban életre hívott Budapesti Barokk Fesztivál. A templom egyike a hét belvárosi barokk műemléknek.

Mi volt a célja a rendezvény létrehozásának?

Amikor elindítottuk a fesztivált, célunk az volt, hogy a méltatlanul elfeledett és háttérbe szorult barokk korszak zenéjét felelevenítsük olyan egyedi módon, hogy évente más-más barokk zeneszerző életművét vázoljuk fel, vagy egy-egy régió művészetét mutatjuk be.

Programjaival milyen módon javította, befolyásolta a Budapestre alkotott véleményt?

Nyugat-Európában évtizedek óta barokk fesztiválok sorát rendezik. Budapesten eddig semmi ilyen kezdeményezés nem született, a Régi Zenei Fórum rendezvény kifulladásra nem barokk város, de éppen elég emléket őriz ebből a korból, hogy a hazai és a külföldi turistáknak, valamint a helyi lakosoknak látnivalót és igényes kikapcsolódást nyújtson.

Mire helyezte a hangsúlyt a fesztivál?

Kiemelte a megújulást, újjászületést, az új felfedezését a régi tiszteletben tartásával. Célközönségünk a gondolkodó, kultúrára és az újra fogékony ember. Bemutattuk, hogy a barokk zeneszerzők tovább élnek a későbbi korok zenéjében, ezért lesznek klasszikus, romantikus és kortárs művek is.

A rendezvény milyen hagyományokat, szellemi örökségeket elevenített fel?

Fesztiválunk zenei fesztivál volt. A barokk kor zenéjét adták elő eredeti helyszínén a legfelkészültebb hazai zenészek. A barokk örökséget szerettük volna bemutatni templomunkban, amelynek a szentélyében az eredeti 1765-ben készült freskók láthatók.

Az előző évekhez képest volt-e új eleme a programnak?

A műsorpolitikánkat átalakítottuk ebben az

évt. Az első, hogy G. F. Händel, mint az egyik legnagyobb barokk zeneszerző halálának 250. évfordulója mellett megemlékeztünk J. Haydn halálának 200. évfordulójáról is. Haydn tipikusan a bécsi klasszika zeneszerzője, de Haydn-ra nagy hatással voltak J. S. Bach és Händel barokk kantátái, oratóriumai.

Másik változtatás az volt, hogy a barokk kortársak, vagy bizonyos művek hatásaként alkotott későbbi (klasszika, romantika, kortárs komolyzene és jazz) műveket is szerepeltettünk a programban: felcsendültek Michael Haydn, Felix Mendelssohn-Bartholdy, Georg Drushetzky, W. A. Mozart művek, valamint jazz mise kórusra, orgonára és szoprán szaxofonra James Whitbourn, még élő angol zeneszerző tollából.

Következő évekre milyen elképzelések vannak?

2010-ben J. S. Bach halálának 260. évfordulójára emlékezünk, 2011-ben pedig egy nagy

kihívás elé állítjuk magunkat Liszt Ferenc születésének 200. évfordulójával. Nem tervezzük a barokk zene szerelmesei elől elfutni. Ezek csupán kapcsolódási pontok a zeneirodalom hatalmas tengerében. Nyugat-Európában bevett szokás a stílusokat ízlésesen keverni. Ugyan a műsorpolitika irányát én határozom meg, a felkért művészeknek teljes szabadsága van: bármit játszhatnak, ami katolikus templomban előadható és a művek okkal szerepelnek egy műsoron belül.

Kérem, hogy emeljen ki néhány bemutatásra került művet és előadó művészt.

A fellépő szólisták között volt például: Szabóki Tünde, Várhelyi Éva, Zádori Mária, Cserekyei Andrea, González Mónika, Schöck Atala, Megyesi Zoltán, Szigetvári Dávid, Cser Péter, Cser Krisztián. Az Authentic Quartet, a Musica Profana Együttes, a Budapest Barokk Együttes, a Liszt Ferenc Kórus mellett fellépett az Erdődy Kamarazenekar, amely október 3-án nálunk tartotta jubileumi hangversenyét. Október 10-én a Savaria Barokk Zenekar Händel: II Trionfo del Tempo e del Disinganno, október

11-én a Carmine Celebrat Kórus Haydn: Teremtés című oratóriumát adták elő.

Milyen volt a programsorozat látogatottsága? A közönség összetétele?

Templomunk családi méretű, maximum 250-300 férőhelyes, továbbá az előadók száma és hangereje is korlátozva volt. A fesztivál látogatottsága 1400–2000 fő volt az előző években, a Váci utcának köszönhetően a közönség közel fele külföldi.

A vendégkönyv alapján Új-Zélandtól Norvégián keresztül Mexikóig voltak látogatóink, sőt

volt olyan turista, aki évente visszatérő vendég.

Pontosan mettől-meddig tartott a Fesztivál? Hány előadást hangzott el?

A fesztivált szeptember 17-én, csütörtökön, nyitottuk meg a Nemzeti Filharmonikusok Grazioso Kamarazenekara, október 11-ig bezárólag négy hétvégén csütörtöktől vasárnapig vártuk különféle programokkal a közönséget.

Kik voltak a Fesztivál támogatói?

A programsorozat legnagyobb támogatója a jegyvásárló közönségünk, további anyagi segítséget az NKA-tól, a Fővárosi és az V. kerületi Önkormányzatoktól kaptunk.

Szilágyi Ferenc

Kopjafa-avatás a Nyerges-tetőn

A Nemzeti Társas Kör tizennyolc fős küldöttsége kopjafát állított a Székelyföldön lévő Nyerges-tetőn

Nyerges-tető a Csíki-medence déli részén, Kászonújfalutól keletre és Lázárfalvától nyugatra helyezkedik el 875 méter magasságban. Tuzson János őrnagy és csapata 1849. augusztus 1-jén itt védte Alcsikot a túlerőben levő osztrák és orosz katonákkal szemben. Elszánt hű csapatát csak árulás útján tudták legyőzni. Kétszáz székely katona halt itt hősi halált.

Kányádi Sándortól idézek: „Úgy haltak meg a székelyek, mind egy szálig, olyan bátran, mint az a görög háromszáz Termopüle szorosában.”

A százhatvanadik évfordulón részt vettünk a három megye – Maros, Kovászna és Hargita –, ünnepi megemlékező rendezvényén, ahol leróttuk kegyeletünket az emlékoszlopnál. A Nemzeti Társas Kör koszorúját v.l. Erdős László nyá. honvéd ezredes, elnök helyezte el. Az emlékművel szemben található a hősök temetője, számos sírjellel, kereszttel és kopjafával. Itt kapott helyet a Nemzeti Társas Kör kopjafája is, amelyen az alábbi felirat olvasható:

„A hazáért haltak örök dicsőségére állíttatta a Nemzeti Társas Kör a 160. évforduló emlékére. Budapest – Nyerges-tető 2009.08.01.”

A kopjafát megáldotta Szalay Tamás nyá. protestáns táborigazgató helyettes, ezredes, evangélikus lelkes. Ünnepi beszédet

mondott Erdős László elnök úr. Negyvennyolcas huszarak gyűrűjében játszott a fúvós zenekar. A mintegy kétezres ünneplő sokaság az egyre jobban zuhogó esőben elénekelte nemzeti imádságunkat, majd a Székely Himnuszot. A jelenlévők körében szem nem maradt szárazon. Felemelő érzés volt jelen lenni, egy életre szóló, maradandó élménnyel lettünk gazdagabbak. A százhatvan évvel ezelőtti csata jelenetei a helyszínen megelevenedtek előttünk.

Végül Szőnyi Zoltán – a Nemzeti Társas Kör ügyvezető elnöke – elszavalta Szabolcsy Balázs költő erre az alkalomra írt versét.

Szilágyi Ferenc

Kopjafák a Nyerges-tetőn

Százhatvan évvel ezelőtt csatazajt visszhangzott a táj, estére véres szemfedőt terített a hűvös pára Csikország sok, szép fiára, s őket siratták a fenyők. Elszánt, kemény ütközet volt, egyik utolsó csatája, elhamvadó szabadságunk küzdött életre-halálra. Akkor is egyedül voltunk, s ellenünk két birodalom, velünk csak az igazságunk, velük a földi hatalom. Jött a császár, meg az orosz seregének tengerárja, Tuzson Jánosnak kétszáz volt, kétszáz székely katonája. Jött az ellen mindenhonnan, véráztatta csatateren maroknyi székely nem porlik, mint a szikla, áll keményen. Mégsem bírt a túlerővel, de egy sem adta meg magát, az utolsó leheletig mind végigküzdötte harcát. Hirdesse a sok kopjafa, s hitvallón a sok feszület, hogy legfontosabb az élet, még fontosabb a szabadság, de mindkettőnél többet ér, ha megmarad a becsület. Előttetek székely hősök a halál is tiszteleg, s fenn, a csillagösvényen túl hódolnak az istenek

Szebellédi Valéria a budapesti kórusverseny nagydíjával (2007)

Szebellédi Valéria Kecskeméten született, itt járt általános iskolába és az itteni zeneiskolában tanult zongorázni. A kecskeméti Kodály Iskolában érettségizett, majd innen nyert felvételt a Zeneakadémiára, ahol középiskolai énektanár és karvezető szakon végzett. Ezután három évet Csepelen tanított az ottani ének-zene tagozatos iskolában.

1981-ben került a Szív utcai Erkel Ferenc Általános Iskolába, ahol a kodályi koncepció iránti elkötelezettséggel oktatja azóta is a szolmizálást és a kottaolvasást a diákoknak. Rendszeresen jönnek hozzá külföldiek órát látogatni és őt is több ízben hívták külföldre kurzusokat tartani. Járt Olaszországban, Angliában, Spanyolországban, őt alkalommal utazott Japánba, ahol az ottani Kodály Társaság meghívására előadásokat, karnagyi továbbképzéseket tartott és kórusokkal foglalkozott.

1987-ig korrepetitorként dolgozott Botka Valéria és Csányi László mellett a Magyar Rádió Gyerekkórusnál. 1979-től a mai napig az Operaház gyerekkarának is korrepetitora. Az itt szerzett tapasztalatokat beépítette saját gyakorlatába. Több éven keresztül volt a Zeneakadémia gyakorlatvezető tanára, hozzá jártak a leendő énektanárok hospitálásra, valamint számos növendék végezte nála diplomatanítását. Munkája elismeréseként 2005-ben Liszt Ferenc díjat kapott.

Szebellédi Valéria 1990-ben alapította a kórust az Erkel Ferenc Általános Iskola énekzene tagozatos tanulóiból. 10–14 év közötti gyerekek alkotják az együttes magját, de az iskola befejezése után szívesen járnak vissza a régi tanítványok is. Egy-egy jubileumkor, neves évfordulókon, karácsonyi koncertek alkalmával

Énekeljünk egy jót!

Beszélgetés Szebellédi Valéria karnaggal

„Amikor az ember elkötelezi magát arra, hogy a zenét szolgálja, és ezt a gyerekek nevelésében teheti, úgy gondolom, egy csodálatos lehetőséget kap. Az én életem is így alakult, hogy a gyerekek lelkének ápolásával, örömeiknek, fájdalmuknak a megélésével hozzájárulhattam teljes emberkéjük kialakulásához, amelyben nagy szerepet játszott a zene szerete. Megpróbálom megmutatni nekik, mi a szép, mi az értékes. Egy-egy koncert hangulatában, az éneklés örömeinek átadásában újra és újra megélik ezt, amikor látják, hogy a zenén keresztül örömet lehet szerezni azoknak, aki hallgatják őket. Sajnos az évtizedek folyamán a világ változásával ez a munka egyre nehezebbé vált” – mondta Szebellédi Valéria az Erkel Ferenc Általános Iskola énektanára, a Magnificat Gyermekkar karnagya.

a már felnőtté vált énekesek is nagy számban térnek vissza a közös éneklés élményéért. Ezen a nagy létszámú koncerteken a múlt és a jelen kapcsolódik össze az egyenmű és a vegyes kari művek tolmácsolásában.

A tanárnő arra törekszik, hogy tanítványai az egyes zenetörténeti korszak neves zeneszerzőit és azok alkotásait minél jobban megismerhesék. Ennek köszönhetően széles repertoárral rendelkeznek, a régi zenét éppúgy műsorukra tűzik, mint a kortárs alkotásokat. Előadásukban mindig eredeti nyelven csendülnek fel a reneszánsz motetták, madrigálok, a barokk korszak gyöngyszemei, a klasszika és a romantika nagy mestereinek művei. Repertoárjukon sok kortárs szerző darabja is szerepel, a ma élő alkotók szívesen komponálnak számukra kórusműveket. A kóruspróbák során így megismerkedhettek a gyerekek Kocsár Miklóssal, Reményi Attilával, Mohai Miklóssal, Orbán Györggyel. A 2008-ban Dániában megrendezett Világ Szimpóziumon Gyöngyösi Levente Glória kajoniensisét mutatták be, melyet a zeneszerző erre az alkalomra komponált a kórusnak.

A tizenkilenc év alatt sikerült kivíni az elismertséget, így Budapest zenei életében is aktív szerepet játszanak. Önálló koncertjeik mellett különböző zenekarok és együttesek felkéréseinek is eleget tesznek, mint a Kodály-, Bárdos díszünnepségek, Kecskeméti Kodály Szeminárium, karnagyi kongresszus, Európa Ifjúsági

Fesztivál, Magyar-Francia gála, Mini-fesztivál, jótékonyági hangversenyek. „2009 januárjában a MÜPÁ-ban volt egy fellépésünk, ahol a 'Boris Godunov'-ban énekeltek egy orosz karmester vezénylete alatt” – meséli a tanárnő.

Természetesen egy-egy zeneszerző évfordulóján kiemelkedően foglalkoznak életével, mű-

Iskolai műsor az Erkel-nap alkalmából

Angliai közönség előtt, Neston-ban (2007)

Erkel Ferenc Általános Iskola (Bp. VI. ker.)

veivel. Így volt ez az elmúlt Kodály – évben, valamint az idei Haydn évforduló kapcsán is. A kórus mottója – „Énekeljünk egy jót!” – nem csak az énekórákra és a kóruspróbákra korlátozódik.

más kórusokkal. Éppen ezért Szebellédi Valéria arra törekszik, hogy tanítványainak lehetőse

Ünnepi Kodály hangverseny az ELTE dísztermében (2007)

Hiszen a gyerekeknek szükségük van arra, hogy megmérettetéseken vegyenek részt, hiszen egész más próbateremben énekelni, mint egy nemzetközi versenyen összemérni az erejüket

ge legyen részt venni külföldi fesztiválokon, nemzetközi versenyeken. Ennek eredményeként felejthetetlen élményeket szereztek és sok szép eredményt értek el.

Három alkalommal nagydíjasok lettek (1997, 2000, 2007), emellett 2001-ben elnyerték „A Kórusok Európai Nagydíját”, 2004-ben Brémában a kórusolimpián kétszeres olimpiai bajnoki cím birtokosai lettek. A versenyek mellett a kórus Európa több országában nemzetközi fesztiválokon is részt vett. (Ausztria, Németország, Svájc, Franciaország, Anglia, Spanyolország, Olaszország, Görögország, Románia, Szlovákia). A BBC rádió által szervezett „Énekeljenek a népek” világkapcsolásos kórusversenyen 1999-ben a gyermekkari kategóriát megnyerték. A legfrissebb eredményüket idén júniusban szerezték, ugyanis Linzben (Ausztria) jártak, a nemzetközi kórusversenyen. Négy díjjal tértek haza, melyek között a két kategóriagyőzelem mellett egy különdíjat és az „Anton Bruckner” nagydíjat kapták meg.

Két alkalommal jártak Rómában még II. János Pál pápa idejében, ahol egy szerdai audiencián énekeltek a szent Péter téren. 1999-ben a

A kórus a Zeneakadémián ünnepelte 15 éves jubileumát (2005)

Énekesek a jubileumi koncerten

VI. Pál teremben hallhatta őket a szentatya, aki név szerint köszöntötte a kórust, és Halmos László: Jubilate c. műve csendült fel előadásukban.

Több külföldi gyermekkarral (japán, német, olasz,

finn, angol, spanyol, francia, kanadai) alakítottak ki cserekapcsolatokat, közös koncerteket adtak itthon és külföldön.

Budapesten 1990-ben a Szent István Bazilika harangszentelésén énekeltek Kodály: Harangszó című művét. Ettől kezdve minden évben tisztán csengő énekükkel teszik szebbé a liturgiát a bíborosi szentmiséken.

Kérdésemre, miért ezt a nevet adta a kórusnak, a tanárnő azt válaszolta: „Olyan nevet kerestem, melyet külföldön is könnyen megértenek, azonkívül a Máriával való kötődést tartalmazza. A „Magnificat” Mária örömeke (Lk 1. 47–55), amelyet az évszázadok folyamán szívesen dolgoztak fel a zeneszerzők. A hitbéli gondolkodásmód és öt dicséző művek: az Ave Maria-k, Assumpta est Mária, Salve Regina, Regina Coeli mind olyan tartalmat közvetítenek, melyet bátran képviselek. Máriát tekintem az általam vezetett kórus patrónusának. Később rátaláltunk Botticelli egy képére, amelynek az a címe: *Magnificat Madonna*. Ez a kép azóta ott függ az énekerem falán és első CD lemezünk borítójára is ez a kép került.”

A gyermekkari Magnificat Kórusalapítvány működteti és céljuk, hogy előadásaikkal és fellépéseikkel Magyarország és a világ minden pontján hirdessék a zene és az énekszó szeretetét.

Kubányi Andrea

Nagydíjas versenyen a Művészetek Palotájában

Kórusverseny a MÜPA Színháztermében (2007)

A magyar megmaradásért Kárpát medencei népfőiskolai konferencia

dr. Kis Boáz, az MNC üv. elnöke úrvacsorát oszt a záró istentiszteleten

2009. július 27-től augusztus 2-ig Balatonfenyvesen tartotta szokásos évi konferenciahetét immáron 18. alkalommal, az MNC Magyar Népfőiskolai Collegium.

A Sárospatakon, idén tavasszal meghatározott program szerint, a múlt és a jelen elemzésén keresztül a jövőbe tekintés volt a feladat – ahogy azt dr. Kis Boáz, a Magyar Népfőiskolai Collegium elnöke, a konferencia szervezője elmondta. Ennek keretében egyrészt olyan előadások hangzottak el, amelyek a magyarság őstörténetére vonatkoznak – dr. Kiszely István, Hankó Ildikó, dr. Szakács Gábor, Harangozó Imre –, másrészt a jelen társadalmi-gazdasági problémáit, a rosszul sikerült rendszerváltás következményeit, a média feladatát, a gazdasági káoszt elemezték az előadók – Kondor Katalin, Csath Magdolna, Szürös Mátyás. Ezek mellett, a jövő iránti elkötelezettség, szellemi, egészségi odafigyelés, az ifjúság iránti feladat felvállalása, a keresztyén embernek a közéletben vállalt fel-

adata adott jól összefogott programot – dr. Tökéczki László, Harrach Péter, Raffay Ernő, Eöry Ajándok –, mely hármas egységet, dr. Bodnár Ákos nyitó áhítata és zárszava foglalt egységes keretbe.

Mindezt a sárospataki népfőiskolai modell szerint, mely több, mint hetven éve, hasonló társadalmi körülmények között mutatott utat a súlyos helyzetben lévő ma-

A konferencia résztvevői

gyar nemzet számára. A mai helyzet is sok olyan problémát vet fel, amely igazolja Újszászy Kálmán sárospataki professzor népfőiskolai gondolatát, mely szerint: „Magyar bajra, magyar orvosság kell!”

A több, mint 120 kárpát-medencei résztvevő nemcsak reális képet kapott tragikus helyzetünk-ről, de másfelől biztatást és reménységet ahhoz, hogy hogyan lehetünk úrrá problémáinkon. Ehhez járultak hozzá a kulturális programok – Takaró Mihály, Gondos Béla, Kóka Rozália, Pitti Katalin, Melegh Vilmos és Budai Ilona által.

AZ MRETZS NYILATKOZATA

2009. augusztus 1-én, Balatonfenyvesen tartott Tanácskozó Zsinati ülésen jelenlévők – csatlakozva a Magyar Írószövetség, a Tokaji Íróklub, az Írók Szakszervezete, a Független Írók Szövetsége, a Magyar Művészeti Akadémia, a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága, a Magyar PEN Club (Benyhe János főtítkárral) és az MNC Magyar Népfőiskolai Collegium Állásfoglalásához –, Jézus Krisztus parancsának megvalósulásáért fordul a világ valamennyi egyházi és világi civil szervezetéhez, valamint nemzetközi szervezetekhez és kormányokhoz, különösen is az ENSZ-hez, az Európai Unióhoz a következőkkel: A keresztyénység szellemével és az emberek jóindulatával összeegyeztethetetlen a magyarság elleni agresszív újabb megnyilvánulása a szlovák nyelvtörvény elfogadása, valamint a romániai magyar tisztségviselők leváltása tárgyában. Ezek megvalósítása elleni tiltakozás elemi emberi kötelessége minden keresztyén és human gondolkodású embernek, mindaddig, amíg az eredeti állapot visszaállítása megtörténik.

Az MRETZS résztvevői a Máté 22:29 alapján, a „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat!” szólítanak meg minden jóakarátú embert, mind a szlovákiai, mind a romániai eredeti állapot visszaállítására. Tudjuk, hogy Isten minden embert felelősségre von azért, amit tett és azért is, amit elmulasztott megtenni. Bízunk benne, hogy keresztyéni aggódásainkra odafigyelnek az illetékesek, s mind a szlovákiai, mind a romániai felelős személyek nemcsak lelkiismereti, de nemzetközi törvények alapján is helyreállítják az eredeti állapotot.

dr. Erdélyi Géza a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata lelkes elnöke

Nyilatkozat a szlovák nyelvtörvény ellen MRETZS ülés Balatonfenyvesen

A Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata augusztus 1-én, Balatonfenyvesen tartotta ez évi közgyűlését.

Dr. Erdélyi Géza ny. püspök, az MRETZS elnöke ünnepi köszöntőjét követően beszámolt az elmúlt évben végzett munkáról, valamint a szervezet gazdasági helyzetéről. Hangsúlyosan felhívta a figyelmet a Tanácskozó Zsinat legújabb kiadványára, mely *Terólad zeng dicséretem* címmel jelent meg, a közelmúltban. A kötet liturgikus verseket tartalmaz, egyházi és nemzeti ünnepekre, hazai és határon túli szerzőktől. Szabó Dániel a presbiter felelősségéről tartott előadást, Bóka András a szórványügyi gondokat vette számba, melyek különösen is égetőek, a harmadik évezred

elején. Michail Poluboyurinov szentpétervári lelkes, *Reformátusok Oroszországban* címmel szólt az egybegyűltekhez. Végül, Bojtor István napjaink missziós feladatait vet-

A közgyűlés résztvevői

dr. Erdélyi Géza lelkes elnök és Kovács Zoltán világi elnök

te számba. A közgyűlés tagjai Nyilatkozatot fogadtak el, ily módon is kifejezve tiltakozásukat a szlovák nyelvtörvény ellen.

Záró programként megtekintették a *Keresztyén demokrácia Magyarországon* című filmet.

Ünnep Californiában Ötven éves az ontarioi egyház

Ft. Szabó Sándor püspök köszönetet mond Hefty Frigyesnek és Magdának

Az Ontarioi Független Magyar Református Egyház 1959 júniusában alakult meg, Nt. Négyessy Bertalan lelkipásztor vezetésével. Az alapító tagok között vegyesen találunk a második világháború előtt és után Amerikába vándorolt magyarokat, valamint 1956-os menekülteket. Mindannyian nagy lelkesedéssel kapcsolódtak be a gyülekezetépítő munkába.

1964-re felépül egy bérház-komplexum is, gondolva a gyülekezet idős tagjaira. Megvásárolnak egy volt katonai étkezdét gyülekezeti te-

Ft. Szabó Sándor püspök és felesége, Zsóka főtisztelendő asszony

rem céljára, s Zágonyi Károlyról nevezik el, aki az amerikai polgárháborúban harcolt. 1967-ben, beiktatják lelkipásztori tisztébe Nt. Négyessy Bertalant, a gyülekezet alapító lelkipásztorát. Színjátszóklub, cserkészlet és ifjúsági zenekar alakul. Közben kicsi lesz a templom a gyülekezet számára, s 1980-ra felépül az új templom. 1986-ban új szószéket is vásárolnak, mely Szóts Vilmos művészi munkáját dicséri.

Az alapító lelkipásztor nyugdíjba vonulása után, 1989 végétől, a gyülekezet meghívására

Ünnepi ebéd a Zágony teremben

Nt. Szabó Sándor lelkipásztor lesz az utód, aki - ma már püspökként - húsz éve szolgálja nem csak Ontario, hanem egész Észak-Amerika magyar reformátusságát. A gyülekezeti tagokon kívül, igen nagy segítsége ebben az áldozatos munkában kedves felesége, Zsóka főtisztelendő asszony, aki nagy sikerű egyházi és kulturális programokat szervez, az ifjak és a felnőttek körében is.

Június 27-én szépszájú ünnepi sereg gyűlt össze közelből és távolból, hogy hálát adjanak az elmúlt ötven esztendő áldásaiért, s kérik a Megváltó Urat, hogy a jövőben is tartsa meg Ontario magyar református közösségét.

Tavaszy Noémi kiállítása

Tavaszy Noémi festő-, grafikus művész neve ismerősen cseng református berkekben, hiszen az eddigi több száz kiállítása közül igen szép számúnak adott otthont református gyülekezet vagy intézmény. Jó értelemben vett oka ennek az is, hogy számos festménye, grafikája, linómetszete hitbéli, egyházi témát dolgoz fel, vagy oly művészi módon jeleníti meg az egyetemes emberi értékeket, hogy az a vallásos embernek is igazán szívet melengető. S hogy ez a több száz kiállítás – belföldön és külföldön – hány munkát ölel fel? Elmondása szerint, legalább ötezret...

A művész 1927-ben született Budapesten, a Ferencvárosban. A Ranolder Intézetben tanítói

oklevelet szerzett, majd művészeti tanulmányokat végzett, Bortnyik Sándor festőművész magántanítványaként. Első önálló kiállítása 1967-ben volt. Művei magán-

Szt. Apostol / 1991

Ezsau bálványozás

és közgyűjteményekben vannak Magyarországon és külföldön. A magyar tájakat és a magyar kultúra irodalmi, zenei és

népművészeti kincseit feldolgozó metszet-sorozatait megismertette a hazai közönséggel, eljuttatta magyarlakta területekre a Kárpát medencébe, valamint Európa számos országába. Számos kiténtetés birtokosa.

Ez alkalommal Tavaszy Noémi bibliai témájú munkáiból rendeztek kiállítást Csákváron, a Kálvin teremben.

Hittantábor a Balaton partján

Július közepén, ragaszkodva a hagyományokhoz, Balatonfüzön szervezett hittantábor a csákvári Református Egyházközség.

Délelőttönként hitmélyítő programokon vettek részt a fiatalok, vallásanárok vezetésével, délutánonként pedig strandolásra nyílt lehetőség.

A táborban...

A vasárnapi istentiszteleten...

Vendégek Kárpátaljáról

Esténként, a hús balatonfüzői templomban éneket tanultak, valamint hitbéli, egyházi és nemzeti értékeinkről hallgattak tartalmas előadásokat. A csákvári gyülekezet idén is hívott vendégségbe határon túli fiatalokat, ez alkalommal Kárpátaljáról és Felvidékről, összesen 15 főt.

Az oldalakat összeállította:

dr. Kis Boáz

Gyurátz Ferenc a hallei egyetem hallgatója

Gyurátz Ferenc püspök (1841–1925)

Kapi Béla későbbi püspök érzékletesen mutatja be főnökét, aki mellett 1896-tól püspöki titkárként „inaskodott”: Közepes nagyságú, csontos ember. Széles, egyenes vállán feltűnően nagy, gyönyörűen kidolgozott fej nyugodott. Hatalmas boltozású homlok, lelket kivetítő szemek fekete tűzében lelkesedés, fanatikus erő villogott, vagy szelíd mosolygás és gyengéd szeretet játszott, vagy a harag villáma cikázott. Mindig hosszú kabátos fekete papi ruhában járt. Puritán egyszerűség és igénytelenség embere volt, de szerénysége és alázatossága mögött nagyon

erős arisztokratikus érzés húzódott – modorában, pénzzel bánásában, gavallérságában, a tiszteletadás és engedmesség megkövetelésében a született arisztokratánál is arisztokratább volt. Rendkívüli népszerűségnek örvendett, az emberek az utca túloldaláról szaladtak át hozzá, hogy kezét megcsókolhassák. A tanuló, a szegények csapatostul rohantak hozzá. Félelmetes adománygyűjtő volt: a koldusszegény gyülekezetet a jólét fokára emelte. Elsősorban humanista műveltségű ember volt, és csak másodsorban teológus. Behatóan ismerte a klasszikus ókori irodalmat, görög és római auktorokat. Héberül olvasta az Ószövetség könyveit és görögül az újszövetségi könyveket. Magával ragadó szónok volt. Hivatalos életben rövid és határozott beszédű, beszélgetéskor közvetlen, természetes.

Gyurátz Ferenc a pápai evangélikus lelkész

Származási helye a Vas megyei Guár (ma Górá) és Bük. Ősei már 1732-ben itt voltak. Bükön a vallásos élet és műveltség már apjának és nagyapjának idejében is magas fokon állt. Szép számú, művelt és jómódú polgárság lakott ebben az ősi evangélikus gyülekezetben, mely már a XVI. században elfogadta a reformációt.

Alsóbükön született (szülőháza utcáját később róla nevezik el), 11 évesen elveszti édesanyját. Tanítója, *Szente György* nagy hatással, befolyással volt rá. Második lelki atyja, jótevője, szellemi irányítója *Guoth Ignác*. Együtt játszik, tanul a Szente és Guoth fiúkkal. Családjá szegény, de a tehetséges kisfiúra figyelnek (ahogy később ő is szíven hordozza a szegényebb iskolások dolgát). A büki iskolából a Soproni Líceumba irányítják. Apjától, nagyapjától bámulatos memóriáját, nagy tudásvágyát örökölte. Iskolában a mezőn is első, társai előtt is tekintély volt. A verseket kívülről tudta, érces, szép hangján szavalt. Utolsó vizsgáján a vendég káplán beszédében kijelenti: „*E fiúból pap lesz, akárki meglássa!*”

Az 50-es évek, a Bach korszak nehezíti a Líceum sorsát. Gyurátz erős magyar hazafias és buzgó evangélikus vallásos érzést hozott magával, amit az elnyomás fokozott. (Egykori diákok, szemtanuk emlékirataiból: *Megállj osztrák, majd megbánod – Hogy a magyart macerálod!*) A Líceum büszkesége, mindenből jeles. Az ifjúsági Magyar Társaság tevékeny tagja. Szavalt, hazafias tüntetéseken vesz részt, szónokolt – korán vezetőjük. Jó táncos, bálrendező, előtáncos. Vív is. Magyar ruhában jár. Népszerű. A soproni tanítóképző új épületének alapkövébe elhelyezett okirat aláírói között ott van Gyurátz Ferenc II. osztályú gimnazistáé is. 1858-ban avatják az épületet, 50 éves jubileumán már mint püspök ő mondja a megnyitó beszédet.

1862-ben VIII. osztályos. Gróf Csáky Manó két fia mellett házi nevelőként beköltözik a rezidenciába teljes ellátással egy évig. Egyik fia papnak készült, nem nevelhette evangélikus teológus... Végül mindketten püspökök lettek! De Gyurátz előbb inkább katona akart lenni, hogy az osztrákokon bosszút álljon. Társai közül több úri fiú ment katonai pályára, de ez drága volt. Apja papot akart belőle. 1863-ban teológiára megy (bölcészlet, jog, teológia). 1866-ig a három évfolyamot kitűnően végzi Sopronban. Közben tanítványokat tart, fizetésért, éjjel naplót vezet, beszámol barátairól, több szomorú halálesetről, de víg órákról is. Ünnepi, alkalmi szónok, ha prédikátorra van szükség, rá mindig számíthatnak. A Theológiai Egyletben, a Magyar Társaságban ír és szavalt, első évében 1864-ben 2 aranyat nyer, majd novellájáért a Döbrentei Gábor aranyat is megkapja. Az 1848 óta szünetelt Deákúti Vármegyét felújítják, itt is vezető szerepet tölt be. Hetilapot főszerkeszt (és ír bele) könyvtári, énekkari munkát végez. Közben még mindig a katonai pálya után vonzódik... A túl sok munka, örökös pénzhiány egészségét korán megtámadja. Önmagára nem marad ideje. Harmadik évében utazni szeretne, de erről lebeszélnek: itt van rá szükség, halassza még egy évig.

Tíz év után búcsúzik Soprontól, mehetne Németországba. De kitör a porosz-osztrák háború. Bükre megy, prédikál a büki templomban. Végre október 5-én, utolsó pillanatban kapott kölcsön pénzből indul Halle-ba. Négy filozófiai, 5 teológiai tárgyat vesz fel. A tanári pályához is kedvet kap. Egy évet végez el. Hazahívják. Lelkeszi vizsgáján minden tárgyból kitűnő. Kővágóörsön káplán-tanárságot vállal a kisgimnáziumban (1867–1868). Négy gimnáziumi osztályra való anyagot ad elő, rendez, gyarapítja könyvtárukat. A gyönyörű vidék kár-

pótolja csallódásaiért (kevés és rendszeretlen fizetés, nem engedik prédikálni, éheznek, didereg – tanítványai is fázhatnak, nincs fűtés).

Végül 1868-ban Beleden lesz lelkész. Örömmel jön, meghódítja őket fényes szónoklataival, lelképásztori munkájával. Együtt él, örül, szenved, imádkozik és dolgozik híveivel. Felkeresi a beteget, gyámoltja a szegényeket. A tanításba is beleszól, az ifjúsággal színelőadásokat is rendez. Evangélikus nőegyletet alapít. 1872-ben pápai lelkésznek hívják – ekkor nehezen, de elhagyja őket.

Pápai 45 éves munkássága korszakos jelentőségű. A gyülekezet nehéz helyzetben van, hitélete meglankadt, a templom karzata gerendákkal alátámasztva. Lázás buzgalommal fog munkához. Lelkeszi naplója 12 vastag kötet! Beválasztják a képviselői testületbe, melynek haláláig munkás tagja marad. Iskola, könyvtár: 1878-ra már 524 kötetet és 1700 kölcsönzött tart számon. Vidékiek és másvallásúak is használják, havi 10 krajcárért. Itt is létrehozza az Evangélikus Nőegyletet, melynek lelkes nőtagjai hű munkásai lettek, ruházták, ételmezték a szegény iskolásokat. 1876-ban megalapítja a Gyülekezeti Gyámintézetet. Megnősül. Matus Karolina vagyonos nagyiparos család lánya, művelt, szép, házias, nem mindennapi zongoraművész (férje fuvolával kíséri).

A második évtizedben (1881) templomra, paplakra, iskolára gyűjtenek. Luther születésének 400. évfordulóján 1884-ben megindul az építkezés. Lebontják dűledező, szerény imaházat (félévig a reformátusokhoz járnak), október 26-án avatják az újat. Utána bővítik az iskolát, tanácstermet hoznak létre. A gyülekezet

megalakulásának 100-ik évfordulóját alkotásokban, eredményekben gazdagon ünneplik. Mindez Gyurátz Ferenc érdeme. Teljesen megnyerte az intelligenciát, a köznépet és a másvallásúakat is. Az iskola mellé múzeumot is berendez, iskolai takarékpénztárt hoz létre. Lelkészi értekezleteket vezet be. 1885-ben kerületi gyámintézeti elnökké, 1887-ben kerületi főjegyzővé választják.

Egyházi irodalommal is foglalkozik, sokat ír évkönyvekbe, külön kötetekben, füzetekben. 1886-ban bátran bírálja a szabadkőművességet (népszerűek, sok előkelő taggal). – Kiadja első imádságos könyvét is. A Miatyánk minden egyes kérését külön imádságban fejt ki bővebben. – Kétkötetes „Agenda”-ja (1889–1891) a lelkészek használatára készült.

Egyhangúlag megválasztják a veszprémi egyházmegye esperesének. (1893.) („Eddig is alig győztem – bírom-e?” kérdi naplójában.) Egyházlátogatásai folyamán 1895-ben 36 anya- és leányegyházközséget keres fel. – Közben Gusztáv Adolf életén dolgozik, ehhez széleskörű, alapos kutatást végzett. Nemcsak egyháztörténeti szempontból, de mint katonát, hadvezért és államféfit is tárgyalja hőseit. Nagy mű! – 1894-ben kiadja a „Lelki Vezér”-t: konfirmációkor kapják az ifjú hívek, útravalóul. Tíz év alatt 8 kiadást ér meg!

1895-ben elérkezik életpályájának csúcsára: Dunántúli evangélikus püspökké választják. Gyönyörű székfoglaló beszédet mond, Pápa büszkén ünnepli lelkészét. Látogató körútra indul a szülőföldjén és a Balaton melléken. A következő, millenniumi évben 12 nap alatt 23 községben jár, mond lelkes beszédeket templomokban, iskolákban. Templomot avat Szombathelyen, millenniumi beszédet mond Budapesten. Lelkészeket avat. Első és főgondja a községi nőnevelő, amivel „igazi életművét alkotta meg”. 1899-ben avatják, de fenntartása nehéz anyagi gondot jelent. Minden gondnal, bajjal, panasszal az iskolából hozzá sietnek. Hat osztályúvá kell bővíteni, hogy a növendékek ne zárdában végezzenek. Erős ellenzékkel szemben erős küzdelmet folytat érte – és győz.

Átlépés a huszadik századba... Munkaköre egyre bővül, testi ereje hanyatlak. A főrendi ház tagja lesz. Hazafias és egyházi ünnepélyeket szervez. Megülök 30 éves pápai lelkészkedésének jubileumát. Hívják Győrbe, Kőszegre lelkésznek (24 tagú küldöttség jön érte), de marad. Sajnos egyre több a gyász, a veszteség. Meghal legközelebbi barátja, munkatársa Ihsz Lajos egyházkerületi felügyelő. És meghal hűséges felesége is. Pótolhatatlanok. 1911-ben kiadja a Dunántúli új énekeskönyvet, ma-

Gyurátz Ferenc otthona

gyar–német–tót nyelven egységesítve. 10 énekét ő maga ír bele. 18 év alatt 20 kiadást ér meg. Ugyanebben az évben a 70 éves püspököt a Vaskoronarenddel tüntetik ki. – Két új felügyelője is meghal. Mindez súlyos veszteség számára. Közben a községi leányiskola további gondjai nyomják a vállát: deficitje évi 20–24 ezer korona. – Pozsonyban 1914-ben új diakonisszaházat avat. Négy év múlva „cseh nemzeti vagyon”-nak deklarálják...

Gyengül. Egészsége romlik. Terveit kereszteli a világháború. Jóbarátok, munkatársak sorai ritkulnak, fiatalok is dőlnek ki mellőle. Öcsce is meghal. Pápai irodája naponta megtelik síró asszonyokkal, gyermekekkel, akiknek elvitték kenyérkeresőjét. Pápan megválasztják a Vöröskereszt elnökének. A kórházakat járja, sebesült katonákat látogat. Hajmeresztő történeteket hall a lövészárkokban étlen-szomjan, fogyatékos ruhákban megfagyott katonákról.

75 évesen, megtörve, végleg lemond. 21 éve püspök. Egyházkerülete megdöbben. Meghatva, fájdalmas csendben hallgatják barátja, Bancsó Antal búcsúbeszédét, jellemzését. Kimagasló egyéniségét méltatja: fennkölt ideális lelkiületét, széleskörű, mélyreható műveltségét, párját ritkító lelkipásztori elhivatottságát, szónoki, önzetlen szervezői kiválóságát, tiszteletre, szeretetre méltó sok szép jellemvonását. Ezüstkoszorúval ajándékozzák meg. Lemond lelkészi hivataláról is, elhurcolkodik a paplakból, ahol 44 évet töltött. Utódát, Kapi Bélát maga választja. „Tiszteletbeli lelkészként” tovább esket, prédikál, keresztel, kérésre. Nem eresztik...

80 éves (1921.) Pápan a Luther Társaság ünnepli – 3 év múlva tiszteletbeli elnöknek választják. Halála előtt 5 hónappal még egyik legkorábbi alkotása, a pápai evangélikus nőegylet 50 éves jubileumát tartják. Utolsó öröm: a községi leányiskola 25 éves jubileumára a kultuskormány két küldöttre hozza a hírt: az iskola mint leánygimnázium a nyilvánossági és érettségi vizsgálati jogot véglegesen megkapta.

Még megéri a háború és kommunizmus okozta inséget, drágaságot, a trianoni fájdalmat. (De még megéri a kommunizmus bukását is.) Lelkiatya, városatya és házitánító marad mindhalálig. Utolsó éveiben szűk anyagi viszonyok között él, fázik. Ugyanakkor lelki csodaorvosa a másvallásúaknak is: jönnek hozzá magánlakásába, néha csoportosan. Egymás után írja kérés és közbenjáró leveleit, jönnek a könnyező hálálkodók. A zsidóüldözések idején védelmet biztosít, követel. A keresztény szocialista párt elnökének választja. – Szónoklatokat, előadásokat tart, novellákat, cikkeket ír. Ír és beszél a nőnevelés érdekében. Műveire a koronát néhai tanítójának, Sente György életrajzával teszi fel. Jellemző rá, egy püspök, akinek utolsó gondolata a tanítója... Posztumusz, 1925 őszén jelenik meg. „Csak a halál üthette ki kezéből a tollat.”

Naplójának utolsó tollvonása: „Elég immár, Uram...!” Még aznap végzetes balesetet szenved és 2 nap múlva meghal. Az Úr meghallgatta kérését.

Saját kívánságára egyszerű fakoporsóban helyezik a templomba. Bezárnak Pápa üzletei. Három napon át özönlenek a tömegek ravatalához, vidékről is. 80 lelkész kíséri Luther köntösben. Presbiterek vállukon viszik a temetőbe. Beláthatatlan hosszú a temetési menet, sírjánál 5 énekkar szerepel. 4 napig harangozzák halálát. Világi és egyházi lapok gyászkeretben, vezető helyen emlékeznek meg róla. A Kőzségi leánynevelő 1925 óta viseli nevét. A pápai templom homlokzati falánál helyezik el mell-szobrát, Lux Elek szobrászművész alkotását. Előcsarnokában emléktáblája.

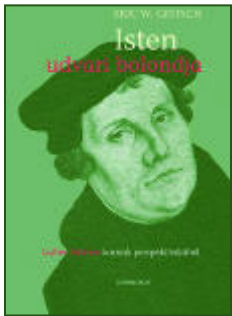
Tudós volt, író, szónok, lelkipásztor. De benne lakott végig a katona is, ifjúkori álma. A hazaszeretet, kötelességtudás, hősi bátorság, rendtartó fegyelem.

Források: Dr. Payr Sándor: Gyurátz Ferenc életrajza. Sopron, 1931.

Lámpás az oltár zsápmolyán. Kapi Béla püspök feljegyzései. Soproni Líceum, 2004.

Kovács Mária

A szerző Ausztriában született (1931), édesapja a soproni evangélikus teológián tanult, Ausztriában lett lelkész. Ő maga Bécsben, Baselen, Zürichben és az amerikai Yale egyetemen vé-

gezte tanulmányait. Az Amerikai Evangélikus-Lutheránus Egyházban szentelték lelkésszé. 33 éven át (1961–1994) a gettysburgi evangélikus teológiai akadémia egyháztörténeti professzora és a Luther-kutató Intézet első igazgatója. Tizenkilenc könyv szerzője. Ez a műve, mely Luther születésének 500. évfordulójára jelent meg, több évtizedes előadói, kutatói és tudományszervezői munka eredménye. Sikerét annak köszönheti, hogy kiegyensúlyozott beállítással, tudományos felkészültségével és olvasmányos stílusával egyszerre szólítja meg a laikus érdeklődőt és a tudományos szakembert. Célja, hogy bemutassa és egyben értékelje is Luther Mártont.

A könyv három fő részből áll, az első a „Történelmi arcél” Luther életrajza. Hogy mi lett a következménye az 1505. július 2-án átélt villámölégiháborúnak, azt a gyönyörű Luther-film nézői drámai formában láthatták: belép az Ágoston-rendbe, ahol gyakori bibliaolvasást követeltek meg (magánszorgalomból könyv nélkül megtanult részeket), amiért majd halás is lesz, később a teológia professzoraként megbízatása, hogy a Szentírást magyarázza. Huszonhat évesen életének egyetlen külföldi útja Rómába viszi. Maradandó benyomása a csalódás. Megdöbben a tudatlanság, a zavaros bürokrácia és az általános erkölcsi romlás.

1512-ben doktorátust szerez. A wittenbergi egyetemen a kolostor helyettes perjele és a teológiai fakultás tagja lesz, tanít és prédikál: 33 évig munkálkodik a Biblia tanulmányozásán. Felfedezi, milyen nagy a skolasztikai teológia és a Szentírás közötti eltérés. Rövidesen fellázad a bűnbocsánatot biztosító „búcsúcédulák” árusítása ellen, megfogalmazza híres 95 tételét (1517. október 31. a reformáció születése) s ezeket püspöke tiltása ellenére nyilvánosságra hozza.

Megindul a harc... Eretnék-e Luther? „Aho-gyan Izrael népe megszabadult a babiloni birodalom zsarnokságától, úgy kell az európai kereszténységnek megszabadulnia a római egyház zsarnokságától és vissza kell térnie a Szentíráshoz.” 1520. október 11-én írt levelében a pápát antikrisztusnak nevezi. A kocka el van vetve... (A németek 9 tizede ekkor Luther híve.)

1521. április 17-én mondja el szerzetesi ruhában híres beszédét, melyben leszögezi, hogy semmit vissza nem vonhat, nem cselekedhet lelkiismerete ellen – „Itt állok, másként nem tehetek, Isten engem úgy segítjen, Ámen.” És ehhez élete végéig ragaszkodik. Egy évig a Wartburgi várban rejtgetik,

„Egyelőre udvari bolond leszek”

Eric W. Gritsch: Isten udvari bolondja Luther Márton korunk perspektívájából

ahol ír és a Bibliát fordítja. Izgalmas események követik egymást. Zavargások törnek ki. Karlstadt megtartja az első „evangélikus misét”, melyen „nem viselt miseruhát, németül beszélt és minden úrvacsorához járulónak odanyújtotta a kelyhet”. Ágoston-rendi szerzetesek elhagyják kolostorukat és megházasodnak. Radikális reformokat vezetnek be. Kítőr (1525) a parasztlázadás (Luther fellép a „gyilkos és rabló parasztszandák ellen”). Feleségül veszi a 26 éves Katharina von Bora kiugrott apácát, akitől hat gyermeke születik. Erasmusszal és Zwinglivel vitázik. Megírja az „evangélikus himnusz”-t: „Erős vár a mi Istenünk”. Megjelenik a katekizmus, a Kis- és Nagy Káté, oktatás céljára: Tízparancsolat, Híszek egy, Miatyánk, Kereszttség és Úrvacsora – a Kis káté kérdés-felelet formájában tanítja a fiatalokat. Luther részére a keresztyén élet két oszlopa az istentisztelet és a hitoktatás. Megismerjük nézeteit a katonai hivatásról, háborúról, lázadásról.

Megszületik a „protestáns” elnevezés. Összefoglalja a bűnbánat szentségéről, a kiközösítésről, az úrvacsoráról és a püspöki hivatalról vallott nézeteit, melyeket Róma elutasít. A „Wormsi ediktum” eretneké nyilvánítja. Kevésbé ismert részleteket is találunk a könyvben: a zürichi zwingliánusokról leszakadt anabaptisták („újrakeresztelők”) egy fanatikus holland csoportja 1534-ben még a vasárnapi istentiszteletet is megszünteti és bevezeti az ótestamenti gyakorlatot követő poligámiát. Az ellenállókat kivégzik. 1535-ben őket mészárolják le...

„Az ember egyedül hit által igazul meg.” Luther betegsége ellenére vitasorozatot szervez, megírja az 1537-ben befejezett „Schmalkaldeni cikkek”-et: ez a nyilvánosságnak szánt teológiai végrendelete. Középpontjában a megigazulásról szóló hit-cikkely áll. E cikkek 1580-ban a „Konkordia könyv”-ben a lutheránus hitvallásokat tartalmazó gyűjtemény részévé lettek. 1542-ben megírja személyes végrendeletét is. 1546. február 15-én tartott utolsó igehirdetését már nem tudja befejezni – 18-án meghal. Ónkoporsóba zárják. 22-én, Wittenbergben, hosszú temetési menet kíséri a vártemplomig, ahol közvetlenül a szószékkel szemben helyezik végső nyugalomba. Nyughelyét kötábla jelzi.

A könyv második része, a „Nyugtalanító hagyaték” nem kevésbé izgalmas olvasmány. Tanait, vitáit, elméleteinek részleteit tartalmazza. Biblia és történelem. Krisztus és Cézár. A világi felsőbbség szerepe (a fejedelmek hatalma). Azon uralkodókat támogatja, akiknek ésszerű kormányzását a hit világítja meg. Az Evangélium és Izrael – ez nagy port kavart fel. Vádolják: a német antiszemitizmus atyja? Hitler politikájának alapja? A „7 lépés” zsidók elleni gyűlölettel teli kitörését hívei (köztük Melanchton)

rémülten figyelik. De folytatja... Krisztus gyilkosai a mai napig magukra öntik Krisztus vérének, miközben becsmériik őt. Reméli megtérésüket, hogy elfogadják: Jézus az ígért Messiás. „Az Ószövetség keresztyén magyarázatai magasabb rendűek, mint a rabbinikus magyarázatok.” De Luther „az evangélium elárulói”, a pápákat és rajongókat is támadja. És ami fontos: antijudaizmusa teológiai, nem bilógiai, ezért nem lehet őse a hitlerinek, amely a zsidók tömeges lemészárlásához vezetett.

Vallás és lélek: Freud hosszú távú érdeklődést teremtett Luther, mint „paciens” iránt. Lenyűgöző forrásanyagot kínált a lélekbúvároknak. – Házassága ellenségei triumfálását váltja ki. A harmadik rész „Ökumenikus örökség” az életrajzban említettek részletezése, magyarázata, indoklása. A két pápa (Rómában és Avignonban 1378–1415) pusztító szakadást idéz elő. Erősödik az egyház radikális reformját kívánó népszerű követelés. A *Teljes élet* fejezet (Összhang a teremtett világgal, A munka megszentelése, Szellemesség és tanúságtétel /Luther humoráról külön könyvet is ír a szerző!/) érdekes részei a konklúzióba torkolnak: *Isten udvari bolondja a történelem ítélőszéke előtt.*

Kritikátlan dicséretét Melanchton indította el, de elmondják mindennek az idők folyamán. „Az egyház legnagyobb eretneke” Hős vagy gazember? „Sátán gyermeke” A katolikus történész, Joseph Lortz és iskolája aztán véget vet Luther katolikus ócsárlásának és lehetővé teszi katolikusok számára is, hogy protestáns és más Luther kutatókkal közösen értékeljék ökumenikus jelentőségét. Ez a Luther-kutatás új korszakát nyitja meg (1883-), első nemzetközi kongresszusát 1956-ban tartják. Követi 1971-ben a kölni római katolikus egyházmegye kérelme a Szentszékhez, a Wormsi birodalmi gyűlés 450. évfordulójának emlékére vonja vissza a Lutherre kimondott átkot. Ezt elhárítják, de rehabilitációja mégis halad előre.

„Ötszáz év után 'eretnekségét' már alig említik, ökumenikus figyelem tárgya lett, bíborosok dicsérni jöttek őt, nem temetni.” A Szentírás doktora, aki egy udvari bolond álarc alatt teljesítette esküjét, végül meghallgatást nyer a történelem ítélőszéke előtt.

Ifj.dr. Fabiny Tibor Utószavában írja, hogy magyar nyelven eddig nem jelent meg olyan monográfia, amely Luther életét és életművét teológiai szempontból is átfogóan és elfogadhatóan mutatná be, értékelné, utalna a lutheri szövegekre mint elsődleges forrásokra, időrendi táblájával, jegyzeteivel, 19 oldalas bibliográfiával hivatkozásaival útba igazítana. Ezzel a könyvvel, mely mindezen kritériumoknak megfelel, „megtörtént a csoda”.

Kovács Mária

Országglátásból jeles

Dr. Cserháti Ferenc püspök küldetése

Könnyedén lépked a nagyvilágban vállán ezzel a cseppel sem könnyű tarisznyával. Hol nem járt még?! Hiszen a Földanya minden szegletében élnek magyarok. Pironkodás nélkül: a katolikus egyház ajtaja nyitva áll, már négy emberöltőt meghaladván Amerikában is a magyar bevándorlók számára.

Országjárás közben meglátja a mi etnikumunk sorsát. A milliókból és a milliő kultúrákból kiemeli, simogatja és terelgeti azt. Életeti feladatot 30 éve kitűnő vizsgaeredménnyel végzi.

Egy parókia fenntartása egy életmű a plébános számára. Hat földrészt csábító népei közt megtalálni a *kishazát* és megélni Velük a Misék áhitatát, igazi művészet. Magyarul celebrálni olyan templomban, ahol a hívek alig értik a nyelv adta szépség mámorát, oktatás. Lekezelni angolul, németül, franciául és még kitudja hány nyelven, kitartás.

Az ezerarcú világ boldogan bölint a mosolygós Püspökre.

Szakadatlanul szolgálja a többkultúrájú magyarokat, befogadó természete az integráció mellett érvel. Nyíltan vallja, hogy a plébános kötelessége az adott hívők közösségében való aktív részvétel. Már a München-i magyar katolikus missziót is ezzel a hitvallással vezette, később utazásai során sem engedett a kényelem vonzásának. Amint megérkezik egy egyházmegyébe, a helyi méltóságokon számon kéri a Pápaság törvényét, mely az etnikai hovatartozás gyakorlását biztosítja minden kisebbség számára. Nincs két egyforma plébánia, mint ahogy közösség sem.

A Szentháromság alapú értelmezése az Evangelizációnak, a Diakónizmusnak és a Kö-

zőségnek alappillére a helyi eligazodásnak. Nincs hit nélkül egészséges közös élet sehol sem. A hivatás az eszme gyakorlati megvalósu-

lása. Mint ahogy a jó tanár is a diákjaival együtt éli meg a tanítás, tanulás folyamatát.

A közösség építés megszilárdításában Amerikában kimagasló teljesítményével hathatós segítséget nyújt a Passaic-i Szent István Egyházmegye és annak a Magyar Köztársaság Tiszti keresztjével kitüntetett plébánosa Vas László is. A Szent István egyház a hagyományos vallási tevékenység mellett a magyarság etnikai, kulturális képviselője is egyben, részt vállal a bál szervezéstől, a nemzeti ünnepeken át, az Amerikai Magyar Egyetem hitoktatásában is. A templom méltán viseli a Szent István nevet. Az amerikai magyar keresztényi élet fellegvára büszkén emelkedik ki egyszerű, de külső, belső építészetében mutatós stílusával a nemzetek templomai közül.

Tengernyi feladat az Óceán túloldalán, Passaic-en egy kevés pihenő várt a Püspökre.

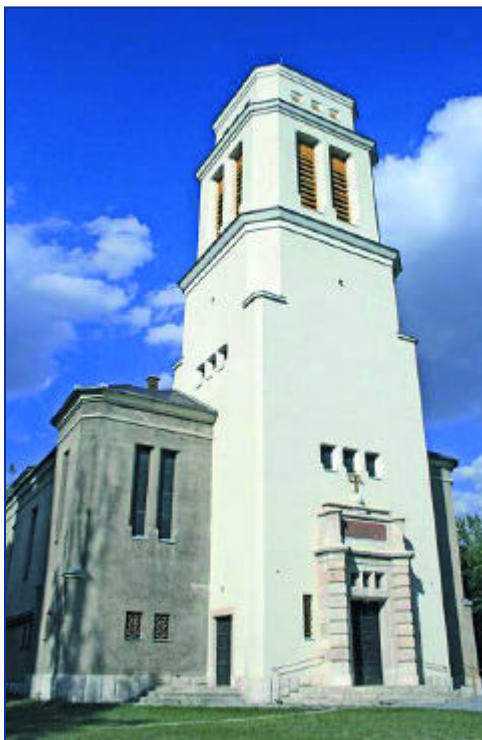
Ha egyszer majd visszavonul, a számadásban a Naplóban az ABC betűi helyett az Egyenlítő mellett vonalak kockázzák fel a lapokat északról délre haladva. Az új bekezdések helyén keletről nyugatra indul a képzeletbeli gőzös a vonaltagozódások mentén. Minden bekezdésnél püfögve megáll. Eszébe jut a Mi Atyánk helyi változata.

Ugyanis egy az Isten kolóniánkon innen és túl, de valahol mondják, máshol meg dúdolják. Ez is Miértünk van, Ő pedig a Jóisten áldását kéri ... ránk!

Tormási M. Judit

A MÁV-telepi Jézus Szíve katolikus templom

elő. 1934-ben az áldozatvállalás eredményeként az alapkövetéltre is sor kerülhetett, sőt egy év múlva már szentmisét tartottak az új templomban. A konzekrálást 1938 szeptember 8-án Hanauer püspök úr végezte.

A templomot Heintz Béla műépítész tervezte. A földszintes házak közül kimagasodó hatalmas tornyos épület a szomszédos óvoda mellett épült, amely ezt megelőzően tizenöt éven át kápolnaként működött. A templom a korabeli építészeti stílus, a római iskola jegyei

it viseli. Az ablakok színes üveggel készültek, sajnos ezek nagy része a háború során megsemmisült. A belső festés Leszkovszky György képzőművész tanár munkája. A főoltáron JÉZUS SZÍVE vonzásában élő hívek láthatók. Érdekesség, hogy a képen a művész megörökítette feleségét és három gyermekét, akik közül a kislány, később domonkos rendi pap lett. Az oltárkép két oldalán Alacoque Szt. Margit és lelki vezetője Colombiere Szt. Kolos látható. Négy harang hívja misére a híveket amelyek Szent Anna, Szent Imre, Szent László és Szent István nevét viselik.

A közelmúlt jelentős eseménye volt, hogy átadásra került egy 320 fülkés urnatemető az épületben. Az állagmegóvás részeként a templomtornyos a közelmúltban renoválásra került, az elektromos hálózat és a belső világítás felújítása szintén megtörtént. A téli hideget padfűtés próbálja enyhíteni. A templom kitűnő akusztikája révén zenei rendezvényekre is alkalmas. Talán ebből adódik, hogy a plébánia saját tagjaiból álló kórusokkal is rendelkezik, illetve a különböző kulturális programokhoz felújított közösségi ház is rendelkezésre áll. Napjainkban Vitai Attila atya vezeti a plébániát, aki több mint 60 éve él a XV. kerületben. Szöveg és fotó:

Mihály Zoltán

Rákospalota fejlődésének fontos eleme volt az 1900-as évek elején épült MÁV-telep. A mintegy hatvan házból álló lakónegyedben nagy számban éltek katolikusok, akik részéről hamarosan felmerült egy saját templom építésének igénye. Az építkezés költsége a MÁV nagyvonalú támogatása mellett adakozásból, illetve egy világi hívő Várady Berta asszony fáradságos munkálkodása révén teremtődött

Könyvajánló

A könyv elsősorban a hittudományi egyetemek és főiskolák hallgatói számára készült, de a világi egyetemek jogi karain folyó egyházi oktatásban is hasznos olvasmányok számíthat. Leendő lelkészeknek az elméleti tudományok mellett több és hasznosabb gyakorlati ismereteket kell megtanulniuk, hogy a szószék közelében kerülhessen a padosorokban helyet foglaló és a krisztusi közösséget áhító lelkéhez. Meg kell teremteni az egyházon belül az egyházi tudományok művelésének feltételeit, fel kell nevelni egy új tudós nemzedéket.

MEGHÍVÓ

A SZEPES MÁRIA Alapítvány és a VÖRÖS OROSZLÁN Teaház
SZEPES MÁRIA emlékeztető rendezésére,
az író közelgő születésnapjának évfordulójára alkalmából,
2009. október 27-én (kedden, 18.30 órakor)
a Vöröses Oroszlán Teaházban
1114 Budapest, Villányi út 12. Tel.: 279-1133

Műsorvezető: CSONGRÁDI KÁTA színész-író
18.30 - 19.30 óráig

A Vöröses Oroszlán Teaház szerelettel várja régi és új vendégeit, akiket meghívunk egy csésze teára.

Bekérdező: 1020 H.

E-mail: info@szepesmariaalapitvany.hu
www.szepesmariaalapitvany.hu

Micimackó
Idősgondozó Szolgálat

Biztosítjuk idős hozzátartozód szakzerű ápolását, gondozását, akár bentlakással is.

Gyakorlott házvezetőink vállalják házadnak, lakásodnak, irodádnak rendben tartását.

Ha kedvet érzel a gyermekfelügyelet, az idősgondozás, vagy a házvezetés iránt, várjuk jelentkezésedet.

Érdeklődni: hétfőtől-péntekig 08-tól 16 óráig
Iroda: 1073 Budapest, Erzsébet krt. 41.,
I. em. 5. (97-es kapucsengő)
Telefon: 413-1536, 413-7454 (információ esetén)
243-8280, 205-8700 (állásügyben)
Mobiltelefon: 06(20)359-5929, 06(20)359-5939
Fax: 413-1536
E-mail: micimacko.net@vipmail.hu
http://www.micimacko.net

Régebbi számaink telefonon megrendelhetők postai utánvétellel.
 Telefon: 221-1524 vagy mob: 06-70-244-0240 Interneten is fogadunk megrendeléseket:
www.szentkereszt.hu Email: szentkereszt@szentkereszt.hu

Előfizetési megrendelő

Előfizetésben megrendelem a Szent Kereszt című Magazint példányban.

Előfizetési díj: 1/2 évre 1350 Ft (3 lapszám)
 1 évre 2700 Ft (6 lapszám)

Megrendelő (előfizető) neve:

Cím:

Kézbesítési cím:

(csak akkor töltsd ki, ha a megrendelő címe nem azonos a kézbesítési címmel)

.....
 aláírás

A megrendelő lapot a következő címre borítékban szíveskedjenek feladni:

Veritas Invest Zrt.
 1142 Budapest
 Erzsébet királyné útja 86.

F e l h í v á s

Az elesett, önhibájukon kívül elszegényedett emberek ritkán kérnek segítséget. Inkább éheznek, nélkülöznek, gyógyszerek nélkül lábadoznak, semhogy valaki terhére legyenek. Rajtuk – és főként a szegény, rossz anyagi körülmények között nevelkedő – kíván segíteni, élelmiszer- és gyógyszersegélyekkel a

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY SEGÍTSE ÖN IS A MUNKÁNKAT!

Támogassa adója 1 %-val kiemelten
 közhasznú alapítványunkat!

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY
 OTP Bank 11714006-20385251

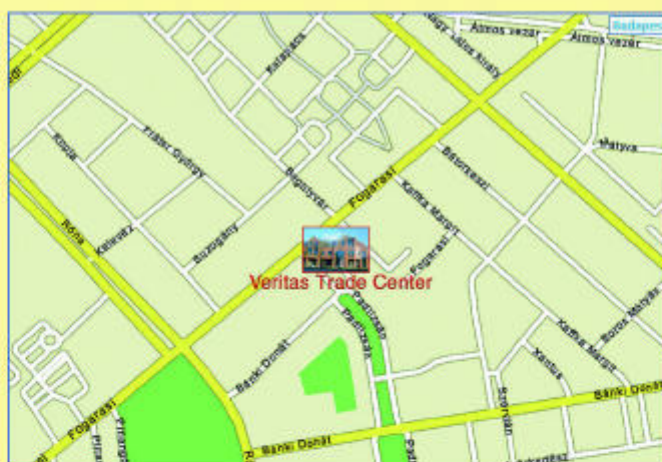
Adószám: 18161980-1-42

Támogatóink, a támogatás mértékének megfelelő terjedelemben, hirdetésüket is elhelyezhetik a Szent Kereszt Magazinban.

A Veritas Trade Centerben üzletek és irodák bérelhetők Budapest, XIV. kerület, Fogarasi út 45–47.

földszint
bankfiók
autószalon
gyógyszertár
pizzéria
– 1 szint
raktár, garázs
music pub

I. emelet
üzletek
szépségszalon
fitness szalon
tetőtér
irodák
orvosi rendelő
raktárak

VERITAS TRADE CENTER bérleti díjak

Pinceszint 10–15 EUR/nm/hónap, Földszint 25–30 EUR/nm/hónap
I. emelet 20 – 25 EUR/nm/hónap, Tetőtér 15–20 EUR/nm/hónap
Garázs beállóhely a pinceszinten 120 EUR/db/hónap
Rezsi költség (becsült) 4 EUR/nm/hó